

KANNONKOSKEN KUNTA

TALOUSARVIO 2026
JA

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA
2027–2028

Kunnanhallitus 17.11.2025

Kunnanvaltuusto 15.12.2025

Sisällys

Talousarvion perusteet.....	4
Yleinen taloustilanne	5
Kuntatalous.....	5
Lähtökohdat Kannonkosken kunnan talousarvion valmistelulle.....	6
Kannonkosken kunnan organisaatio	7
Henkilöstö.....	8
Kuntastrategia	11
Konsernirakenne ja omistajaohjaus	12
Kannonkosken kunnan talous	13
Verotulot ja valtionosuus	13
Lainakanta	14
Väestönkehitys ja työllisyys.....	15
Aluetalous.....	19
Käyttötalous.....	22
Kunnanhallitus.....	23
Tarkastuslautakunta	23
Maaseututoimi	23
Sivistyslautakunta.....	23
Tekninen lautakunta.....	24
Koko kunta yhteensä	24
Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma	25
Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma.....	27
Investointiosa	28
Kunnan tuloslaskelma.....	29
Rahoituslaskelma (kunta)	30
Piispalan tuloslaskelma.....	31
Piispalan investointiohjelma.....	33
Piispalan rahoituslaskelma	34
Vertailulaskelma liikelaitoksen vaikutuksesta kunnan tuloksen muodostumiseen	35
Talousarvion sitovuus.....	38
Yleishallinto	39
Elinkeinotoimi.....	39
Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue	40
Tarkastuslautakunta	42
Maataloustoimi	43

Sivistyslautakunta.....	44
Hallinto	45
Varhaiskasvatus	45
Esi- ja perusopetus	48
Muut koulutuspalvelut	50
Kansalaisopisto	50
Musiikkiopisto.....	51
Kirjasto.....	52
Kulttuuritoimi	54
Nuorisotoimi.....	56
Liikuntatoimi.....	59
Hyvinvoinnin edistäminen	61
Tekninen lautakunta.....	65
Teknisen toimen hallintopalvelut.....	66
Rakennusvalvonta	66
Kaavoitus ja maankäyttö	67
Ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto.....	67
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	67
Muut palvelut	69
Siivouspalvelut.....	69
Maa- ja metsätilat.....	69
Puistot ja muut yleiset alueet.....	70
Liikenneväylät.....	70
Kaukolämpölaite	70
Vesihuoltolaitos	71
Haja-asutusalueen vesihuolto	72
Toimialojen riskit	73
Piispalan toimintasuunnitelma	74
Nuorisokeskus Piispala.....	75
Perustehtävä	75
Visio ja tavoitteet	76
Arvot	77
Kestävä kehitys ja vastuullisuus	77
Yhdenvertaisuus.....	78
Esteettömyys ja saavutettavuus	79
Toimintavuoden 2026 tavoitteet nuorisokeskustoiminnalle	79

Talouden tunnusluvut vuodelle 2026	80
Johtajan katsaus vuoteen 2026.....	81
Nuorisotyö	82
Piispalan nuorisotoiminta	82
Nuotta-valmennus	83
Kansainvälinen nuorisotyö	83
Leirikoulut	85
Muu leiri- ja nuorisotoiminta	86
Ympäristökasvatus ja Green Care -toiminta.....	86
Hankkeet 2026.....	86
Muut palvelut ja tukitoiminnot	87
Ravitsemuspalvelut	87
Siivous- ja kiinteistöpalvelut.....	87
Viestintä.....	87
Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut Oy	88
Talous- ja palkkahallinto.....	88

Talousarvion perusteet

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädellään kuntalain 110 §:ssä:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat sekä tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kunnan taloussuunnittelussa toiminnalla ja taloudella on kiinteä yhteys. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen. Toisaalta suunnitelmien on oltava realistisia siten, että kunnan talouden tasapaino voidaan säilyttää tai saavuttaa suunnittelukaudella. Talousarvion laadinnassa on otettava huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talouden suunnittelussa lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä muut toimintaympäristön muutokset. Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon koko kuntakonserni niin, että tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla tiiviisti kunnan strategiaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarviolla ja -suunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää.

1. Ensiksi niissä asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet; on myös kuvattava palvelutoiminnan ja investointien kokonaisuuden laajuus.
2. Toiseksi talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita.
3. Kolmanneksi talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan, miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne palvelee mainittuja kolmea tehtävää: palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettaminen sekä niiden edellyttämien menojen ja tulojen budjetointi tehdään käyttötalous- ja investointiosissa. Toiminnan ja investointien pääomarahoihin ja siihen liittyvät korvaukset osoitetaan tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa.

Yleinen taloustilanne

Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi viime vuonna 0,4 prosenttia vuositasolla ja talouden toipuminen jatkuu. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tuloveronalennukset lisäävät kulutusta. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat investointeja. Talouden kasvua hidastavat Yhdysvaltojen tullien korotukset ja yleinen epävarmuus. BKT kasvaa 1,0 prosenttia vuonna 2025, ja 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia 2027. Työllisyys kasvaa vasta vuosina 2026–2027 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2027. Heikko lähtötilanne ja talouden hidas kasvu painavat julkista taloutta tänä vuonna. Lähivuosien ennakoitu talouskasvu sekä hallituksen sopeutustoimet pienentävät alijäämää vain maltillisesti, kun menoja lisäävät kasvavat puolustusinvestoinnit, hoiva- ja hoitomenot sekä velanhoitokustannukset. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 4,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja pienenee siitä n. 3,6 prosenttiin vuonna 2026 ja kolmen prosentin tuntumaan ennustejakson lopulla. Velkasuhde vakiintuu hetkellisesti vuonna 2027, minkä jälkeen se kääntyy uudelleen kasvuun ja ylittää 90 prosenttia vuonna 2029.

Kuntatalous

Isossa kuvassa julkisen talouden näkymä on vaikeutunut, koska talous ei ole elpynyt ja menopaineet muun muassa puolustukseen ovat kasvaneet. Väestön ikääntyminen ja muuttoliike aiheuttavat myös paineita julkiseen talouteen. Orpon hallituksen sopeutustoimet ajoittuivat vaikeaan suhdannetilanteeseen ja taloudelliset hyödyt niistä realisoitunevat jossain määrin vasta tulevina vuosina. Ennuste julkisen talouden alijäämästä onkin suurentunut erityisesti vuosina 2025–2027.

Kuntatalouden näkymät pysyvät uusimmassa syksyn kehitysarviossa melko lailla ennallaan. Juuri nyt kuntatalouden tila heikkenee 2020-luvun alun poikkeusvuosien jälkeen nopeasti, mikä näkyy vuosikatteen, tilikauden tuloksen ja toiminnan ja investointien rahavirran romahtamisena vuonna 2025. Lähivuosina tunnusluvut pysyttelevät heikolla tasolla, kunnes vahvistuvat hieman vuosina 2028–2029 sote-siirtolaskelman tarkentumisesta johtuvien valtionosuuksien jälkiperintöjen päättyessä. Koko ennusteajanjakson ajan kuntataloudessa on tulojen ja menojen pysyvä, rakenteellinen epätasapaino. Arviointimenettelyyn päätyvien kuntien määrä nousee sekä velkaantuminen ja laskennallinen kunnallisveron korotuspaine kasvavat tulevina vuosina.

Kehitysarvion tarjoilema kuntatalouden näkymä ei voi toteutua sellaisenaan. Tilanteen parantamiseksi valtion tulee antaa kunnille työrauha ja pidättäytyä uusista tulojen leikkauksista ja rahoitusvastuiden lisäämisistä. Myös valtaosalta kuntia vaaditaan ennusteajanjaksolla huomattavaa lisäsopeutusta, tiukkaa menokuria ja uusia toimintatapoja palvelujen järjestämiseksi. Kuntien taloudellinen liikkumavara, erityisesti verotuksen puolella, on kutistunut hyvinvointialueuudistuksen jälkeen rajusti. Erityisesti isojen kaupunkien päättäjät ovat vasta heräilemässä muutokseen.

Kuntatalouden kehitysarviossa toimintakuluja kasvattavat tulevina vuosina kunta-alan palkankorotukset, muut hintapaineet, TE-palvelu-uudistus sekä valtion muut julkisen sektorin menoja laajentavat linjaukset. Kunta-alan palkkakustannukset nousevat sopimuskorotusten vuoksi kuluvana vuonna 320 miljoonalla eurolla, ensi vuonna 380 miljoonalla eurolla ja vuonna 2027 peräti 470 miljoonalla eurolla. Myös peruspalvelujen hintaindeksin kasvu liikkuu tulevina vuosina 3,5 prosentin tuntumassa, vaikka kuluttajahintojen nousu on taittunut kahteen prosenttiin. Kustannuspaineita kunnille aiheuttavat lähivuosina myös valtion toimet, joista akuutein on kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtynyt vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä sekä laajentunut rahoitusosuus työttömyysturvasta.

TE-palvelu-uudistus ajoittui kuntien kannalta erittäin vaikeaan ajankohtaan, sillä työttömien määrä ja työttömyyden etuusmenotlinkki toiseen palveluun ovat kasvaneet kuluvana vuonna odotettua voimakkaammin. Palvelutarvetta työllisyyspalveluissa kasvattavat myös toimeentulotuen ja asumistuen säästöläit sekä nuorten henkilöiden perustoimeentulotuen rahoitusvastuun kasvattaminen sataan prosenttiin

vuonna 2027. Samaan aikaan työllisyyspalveluiden järjestämisen vaikuttavuutta rajoittaa työllisyyspalveluprosessin voimakas normittaminen. Uudistukseen osoitettu valtionosuuskompensaatio näyttääkin jäävän ainakin alkuvuosina vajaaksi.

TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien rahankäytön toiminnallinen painopiste on edelleen koulutus- ja sivistyssektorilla. Sivistyspalvelujen osuus kuntien nettomenoista on karkeasti ottaen noin kolme neljäsosaa. Kuntien tulevien vuosien menopaineita helpottaakin se, että sivistyksen toimialalla kokonaispalvelutarve, erityisesti esiopetuksessa ja perusopetuksessa, on laskeva syntyvyyden laskun ja nuorten ikäluokkien suhteellisen pienentymisen vuoksi. Kuntatalousohjelman kehitysarviossa kuntien palvelutarpeen laskua ei ole huomioitu täysimääräisenä muun muassa erityisen tuen tarpeen kasvattamisen vuoksi. Loivenuksesta huolimatta kuntien toimintamenot kasvavat ennusteen mukaan vuosina 2026–2029 keskimäärin vain 2,5 prosenttia. Ennuste vaikuttaa kuntatalouden tuoreimpien tilastojen perusteella hyvin haastavalta. Sivistystoimen pienenevän palvelutarpeen vuoksi kuntien tyyppillinen menokehitys ei voikaan enää säilyä sote-vuosien tapaan 3–5 prosentin kasvukäyrällä, vaan tulevana vuosina myös sivistystoimen kustannuskehitystä on sopeutettava. Se ei tarkoita automaattisesti sitä, että lasten hyvinvoinnista leikataan. Kun rahoitusta kohdennetaan kohdennetummin ja vaikuttavammin tietoon perustuen, kokonaiskustannukset voivat laskea ja lasten hyvinvointi voi lisääntyä.

Jos opetuksen järjestämisen kustannuksia ei kyetä kunnissa sopeuttamaan lasten määrän vähentyessä niin kunnilla on käsissään uusi ”sote-ongelma”. Se tarkoittaa kasvavia lapsikohtaisia kustannuksia, pieneneviä valtionosuuksia sekä kasvavaa verojen korotuspainetta tuleville sukupolville. Kirsikkana kakussa ongelmaa alleviivaa se, että emme edelleenkään tiedä, miksi oppimistulokset ja hyvinvointi nuorten ikäluokissa heikkenevät.

Kunnat ovat tulevana vuosina lukuisten isojen haasteiden edessä. Joihinkin haasteisiin, kuten ulkopoliittisiin kiistoihin, emme juuri voi vaikuttaa. Moniin haasteisiin kuitenkin voimme vaikuttaa. Taluspaineiden helpottamiseksi kuntien on etsittävä sivistystoimesta uusia tapoja tuottaa vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluja. Kuntien on löydettävä myös rohkeasti keinoja, joilla helpotetaan työttömien työllistymistä työmarkkinoille. Myös valtiolla on roolinsa: esimerkiksi opetusta koskevaa lainsäädäntöä on joustavoitettava vastaamaan paremmin tilanteita, joissa lasten määrä vähenee. (Kuntaliitto)

Lähtökohdat Kannonkosken kunnan talousarvion valmistelulle

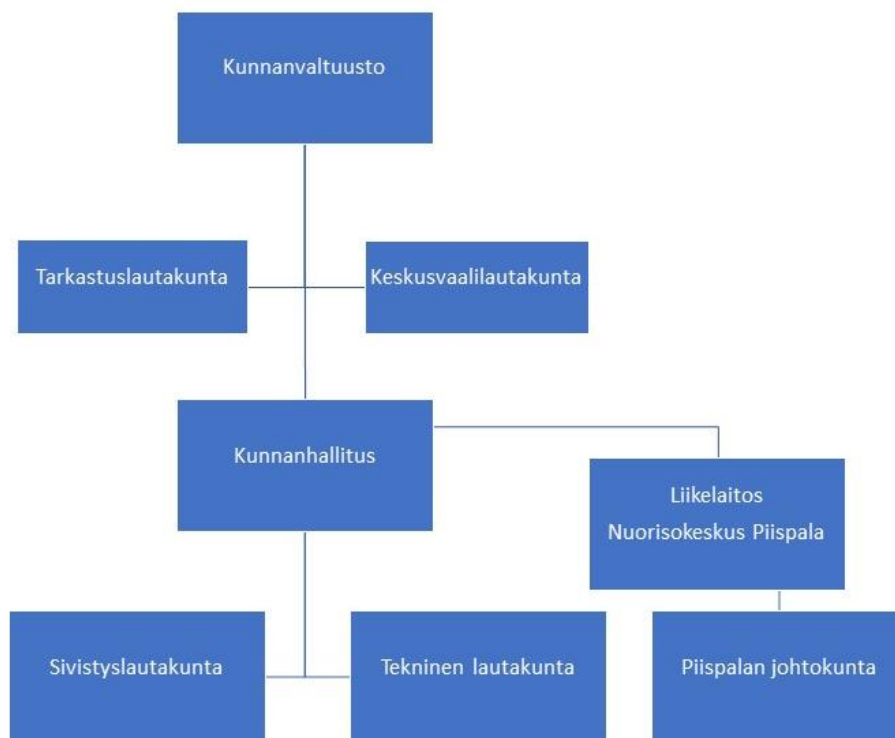
Kannonkosken peruskunnan tulokset ovat jääneet viime vuosina alijäämäisiksi. Vuonna 2022 tulos oli -351 000 euroa negatiivinen. Samoin vuosi 2023 oli -501 000 euroa alijäämäinen. Vuonna 2024 tulos oli 10 000 euroa ylijäämäinen. Sen taustalla olivat isot kertaluontoiset erät kuten tuloutukset ja harkinnanvarainen valtionosuuden korotus. Suuren lainakannan aiheuttamat korkomenot ovat painaneet tuloksia ja niiden vaikutus heijastuu vielä ainakin vuodelle 2025. Käyttötalouden puskuria ei ole ollut tarpeeksi kohtaamaan yleisen hintojen nousun, työehtosopimusten palkankorotukset ja kuntia koskevien normien tuomia lisäkustannuksia. Rakenteellinen alijäämä havaittiin edellisen vuoden talousarvioprosessissa. Tällöin oli otettava kaikki työkalut käyttöön talouden tasapainottamisessa. Vuoden aikana säästöjä on etsitty useilla kilpailutuksilla, organisaatiomuutoksella sekä yhteistoimintamenettelyllä. Näin suuret muutokset tapahtuvat hitaasti, ja niiden tuomat säästöt vaikuttavat samoin hitaasti käyttötalouteen. Myös tulopohjaan kiinnitettiin huomiota korottamalla kiinteistövero, tulovero ja konsernin tuloutuksilla.

Koko kunnan tulokset viime vuosilta, jotka sisältävät liikelaitoksen talouden, ovat huomattavan negatiivisia. Vuoden 2022 tulos oli -1 160 000 euroa ja vuoden 2023 tulos oli -1 184 000 euroa. Liikelaitos Piispala on

kohdannut viime vuosien aikana suuren toimintaympäristön muutoksen heikentäen sen kannattavuutta. Tämän lisäksi liikelaitos on joutunut tekemään erityisen suuria arvonalennuksia. Vaikka kertyneitä ylijäämiä on suhteellisesti paljon (5 413 040 euroa) kunnan kassavarat ovat vaarassa loppua tällaisella kehityksellä.

Talousarviovuoden 2025 verotulot ovat ennusteiden mukaan nousemassa aiemmasta ja suhteessa edellisen talousarvion lukuihin. Valtionosuuden ennustetaan kasvavan nykyisestä tasosta (ennuste 2024 1 071 856 e) 1 314 057 euroon. Luvut eivät tosin ole vertailukelpoisia, koska vuoden 2025 valtionosuusennuste pitää sisällään te-uudistuksen tuoman lisäyksen kunnalle. Oikaistuna työllisyyden kuluilla, vuoden 2025 valtionosuus on pienempi nykytasoon verrattuna. Lainojen korot ovat laskevat ja se keventää käyttötaloutta. Kannonkosken kunnan asukasluku ja oppilasmäärä pienentyvät joka vuosi. Näin ollen kunnan henkilökuntakin pienenee, koska palvelutason saavuttamiseen päästään pienemmillä reursseilla. Työehtosopimusten palkankorotukset kuitenkin nostavat henkilöstömenoja. Yleisen hintatason nousu, uudet tietojärjestelmät ja lisenssit nostavat kustannuksia arviolta 80 000 euroa talousarviovuodelle. Uudet tietojärjestelmät ja lisenssimaksut ovat seurauksia uusista kunnille tulleista tehtävistä tai normeista.

Kannonkosken kunnan organisaatio

Talousarvio tulee ohjaamaan kunnan päätöksentekoa vuodelle 2026.

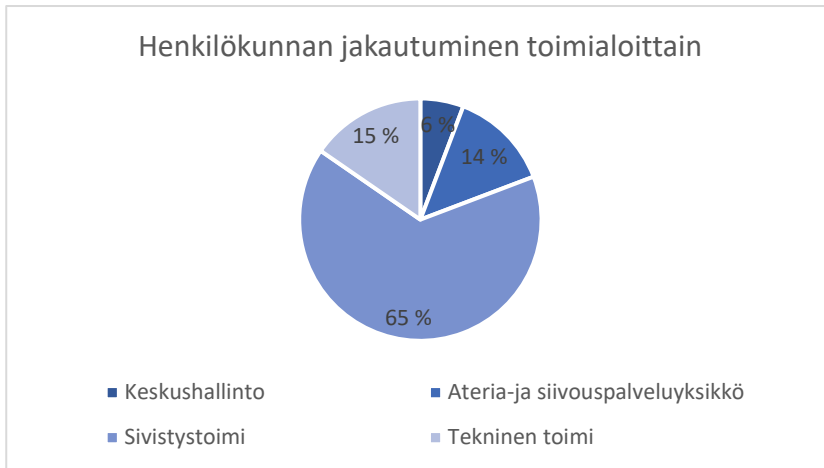
Henkilöstö

Kannonkosken kunnan palveluksessa oli 31.12.2024 yhteensä 52 henkilöä. Arviointipäivän mukainen henkilöstömäärä oli vähentynyt 1 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Vakituksia työntekijöitä oli 34 henkilöä, määräaikaisia 17 henkilöä ja työllistettyjä 1 henkilö.

Kunnan henkilöstöstä 65 % työskentelee sivistystoimen alla, 15 % teknisen toimen alla, 14 % ateria- ja siivouspalveluyksikössä ja 6 % keskushallinnossa.

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Sijaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
Keskushallinto	3	0	0	0	3	3
Ateria- ja siivouspalveluyksikkö	6	0	1	0	7	7
Sivistystoimi	21	0	13	0	34	34
Tekninen toimi	4	0	3	1	8	7
Yhteensä	34	0	17	1	52	51

Henkilöstömäärä palvelualoittain 31.12.2024

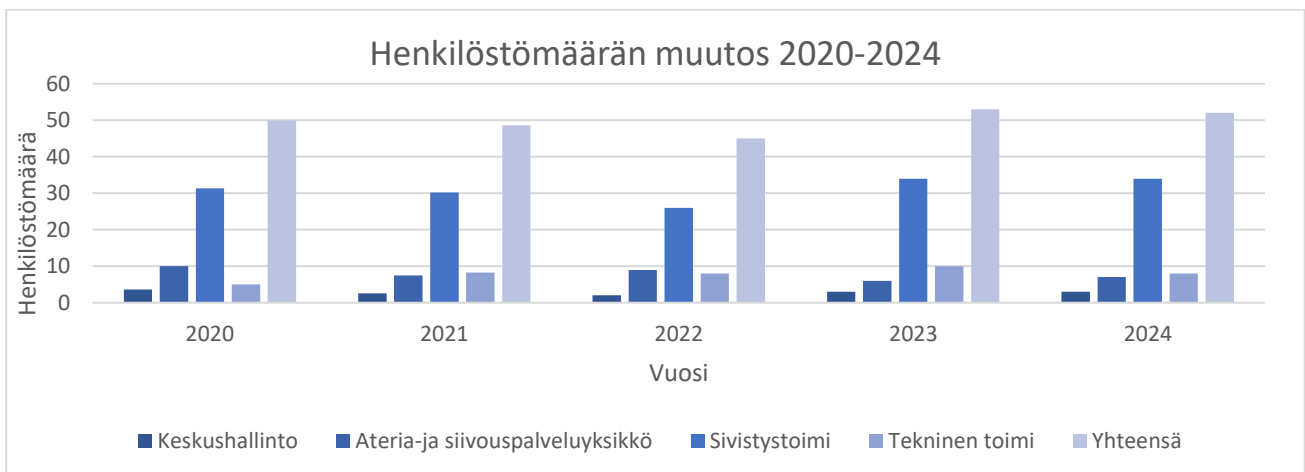

Henkilökunnan jakautuminen toimialoittain 31.12.2024

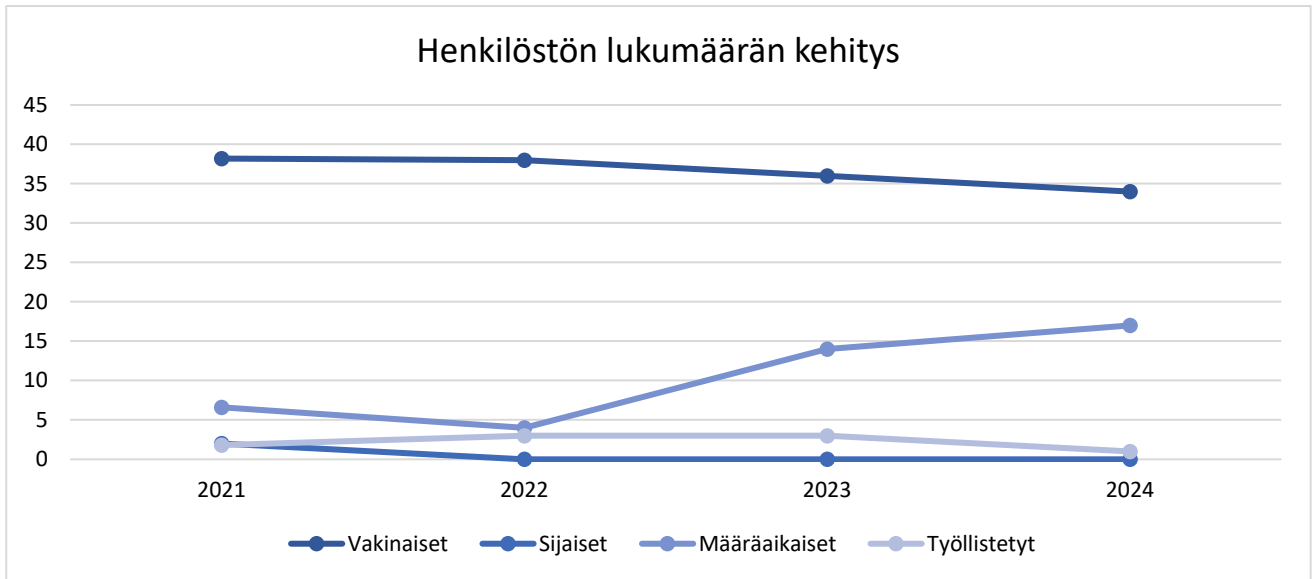
Henkilöstömäärän muutos lähivuosina on laskeva, talouden heikkojen näkymien takia painetta henkilöstön vähentämiseen ja henkilöstökulujen karsimiseen on olemassa. Tavoitteena on, että Kannonkosken kunnalla on oikein mitoitettu henkilöstö tuottamassa kunnan tarjoamia palveluja. Viime vuosina vakituisen henkilöstömäärän muutoksen suunta on ollut pääasiassa laskeva. Alla olevassa taulukossa on henkilöstön koko määrä, mukaan lukien myös määräaikaiset ja työllistetyt.

Toimintayksikkö	2020	2021	2022	2023	2024
Keskushallinto	3,6	2,6	2	3	3
Ateria- ja siivouspalveluyksikkö	10	7,5	9	6	7
Sivistystoimi	31,38	30,24	26	34	34
Tekninen toimi	5	8,24	8	10	8
Yhteensä	49,98	48,58	45	53	52

Henkilöstömäärän kehitys 2020–2024

Henkilöstömäärän muutos

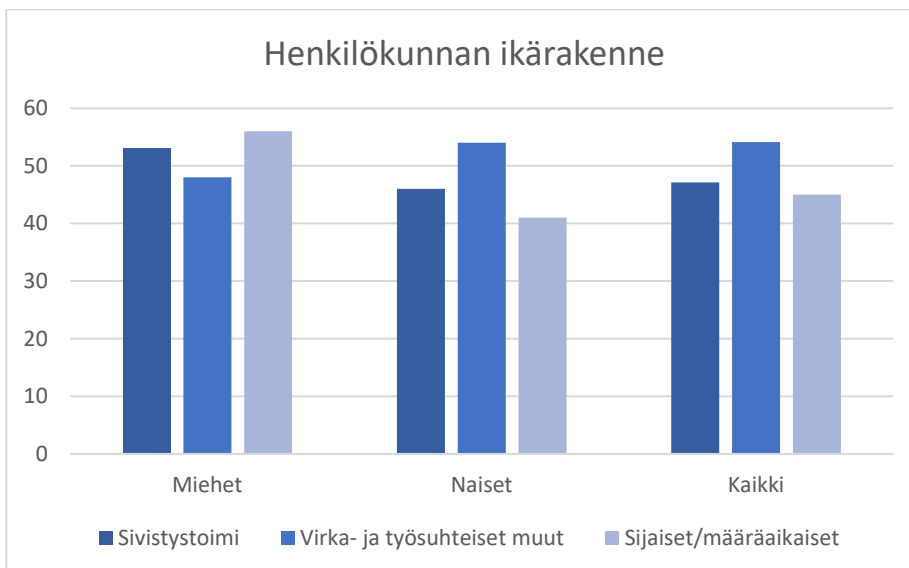

Henkilöstön lukumäärän kehitys

Toimintayksikkö	Miehet	Naiset	Kaikki
Sivistystoimi	53	46	47,1
Virka- ja työsuhteiset muut	48	54	54,1
Sijaiset/määräaikaiset	56	41	45

Henkilöstön keski-ikä 31.12.2024

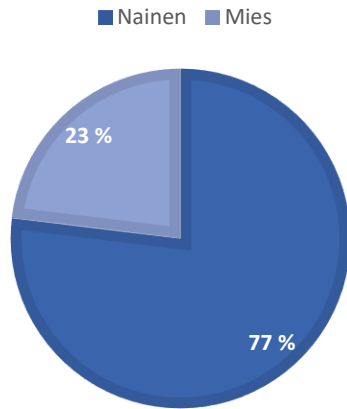
Kannonkosken kunnan henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2024 lopussa 48,7 vuotta.

Henkilökunnan ikärakenne

Kannonkosken kunta työnantajana on hyvin naisvaltainen. Koko henkilöstöstä naisia oli 40 ja miehiä 12 henkilöä. Kannonkosken kunnan henkilöstön sukupuolijakauma vastaa valtakunnallista kunta-alan tilannetta.

SUKUPUOLIJAKAUMA 31.12.2024

Sukupuolijakauma

Henkilöstö on kunnalle merkittävä voimavara ja väline hyvinvoinnin tuottamiseksi kuntalaisille. Henkilöstön hyvinvointi ja toimiva henkilöstöhallinto on tästä panostuksesta huolehtimista. Sen toteuttamista ovat

- koulutussuunnitelma, joka pyrkii huomioimaan työyksiköittäin ennakoivasti henkilöstön koulutustarpeen ja koulutustarjonnan.
- henkilöstön perehdyttäminen, joka huomioidaan työtehtävien vaihtuessa ja rekrytoitaessa uutta henkilöstöä.
- työnohjaus tarvittaessa ja henkisesti kuormittavissa ammateissa

Kannonkosken kunnalla on henkilöstöohje, jonka tarkoituksena on antaa esimiehille yhtenäiset ohjeet henkilöstöä koskevissa asioissa, edesauttaa henkilöstön tasapuolista kohtelua ja toimia virka- ja työehtosopimusten soveltamisen tukena. Henkilöstöohje koskee kaikkia kunnan palveluksessa olevia työntekijöitä ja viranhaltijoita.

Kuntastrategia

Kannonkosken kuntastrategiaa työstetään parhaillaan ja sen on määrä astua voimaan vuoden 2026 alussa. Kuntastrategia päivitetään talousarvioon 2026 valmistuttuaan.

Konsernirakenne ja omistajaohjaus

Emoyhteisö:	KANNONKOSKEN KUNTA				
	Liikelaitos: Nuorisokeskus Piispala				
Tytäryhteisöt:		Osakkuusyhteisöt:		Kuntayhtymät:	
OivaTyö Oy	100 %	As Oy Järvihoivi	48,52 %	Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	1,59 %
As Oy Aurinkorinne	73,35 %	As Oy Aholaitala	23,60 %	Keski-Suomen liitto	0,42 %
Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut	100 %	As Oy Sammalsato	25,16 %		
		As Oy Järvitoukola	10,35 %		
		As Oy Satokanto	19,49 %		

Oiva Työ Oy

OivaTyö Oy haluaa omalla toiminnallaan edesauttaa maaseudulla elämistä ja yrittämistä. Lisätä elinvoimaa parantamalla työllisyyttä, vähentämällä työttömyyttä ja katkaisemalla ylisukupolvinen syrjäytyminen. Lisäksi OivaTyö tuottaa laidasta laitaan asiakkaiden kotona tehtäviä arjen tukitoimia, ei kuitenkaan hoitotyöhön luettavaa työtä. Haluamme toiminnallamme auttaa senioreita ja muita apua tarvitsevia pärjäämään omassa kodissa mahdollisimman pitkään.

Henkilöstönvuokrausta ja rekrytoinnin asiantuntijapalveluita tarjoavan yhtiön taloudelliset tavoitteet vuodelle 2026 ovat liikevaihdon osalta 750 000 euroa, josta tulosta 761 euroa.

As Oy Aurinkorinne

Yhtiöllä ei ole pitkäaikaista lainaa, maksuvalmius on hyvä ja kiinteistöön toteutetaan suunnitelman mukaisia vuosikorjauksia.

Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut Oy

Vuoden 2025 toiminnan ja budjetin lähtökohtana on tarjota 9 000 majoitusvuorokautta. Kyseinen vuorokausimäärä tuottaa n. 500 000 euron liikevaihdon. Sillä tavoitellaan tilikauden voitoksi noin 68 000 euroa.

Kannonkosken kunnan talous

Verotulot ja valtionosuus

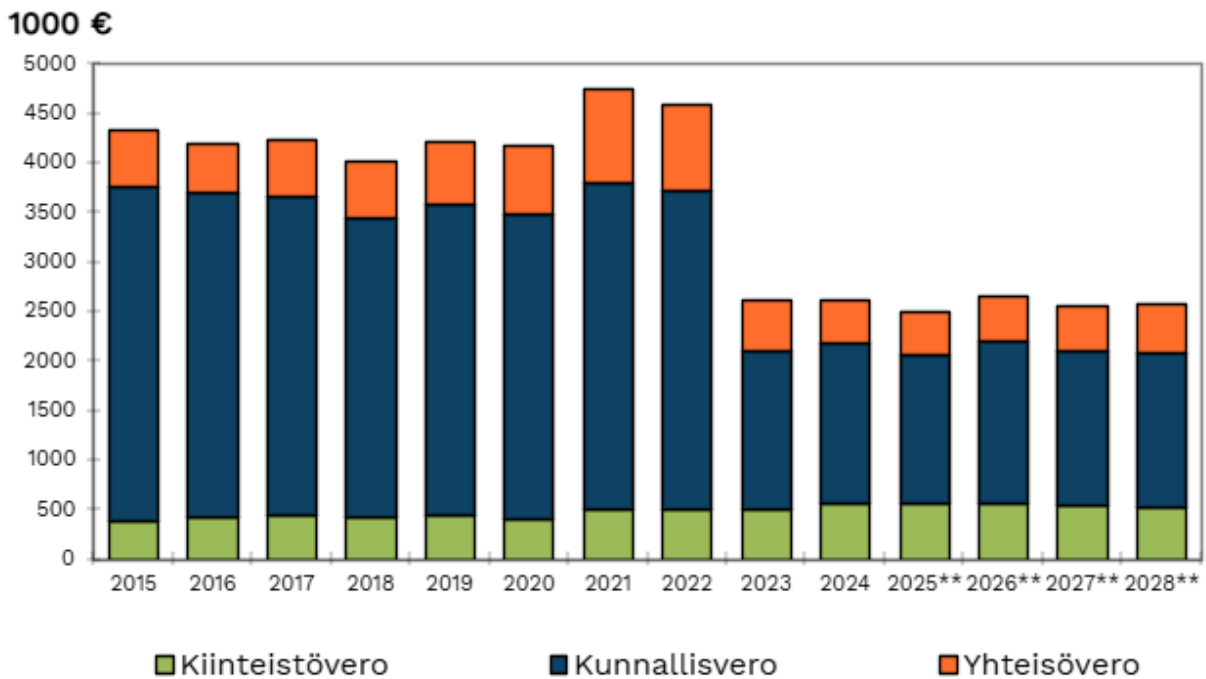
Kunnat ovat merkittävä veronsaajaryhmä, kunnallisveron osuus ansiotuloveroista on noin 60 prosenttia ja yhteisöveroistakin kunnille ohjautuu vajaa kolmannes. Kunnat ovat lisäksi ainoita kiinteistöveron saajia. Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet, joten verotuksella on merkittävä vaikutus kuntatalouteen. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta sekä kiinteistöverosta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallista ja se muodostuu kustannuserojen tasauksesta ja verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Kustannuserojen tasaus perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin, joita kuvataan järjestelmässä erilaisten valtionosuuskriteereiden avulla. Verotuloihin perustuva tasaus joko lisää tai vähentää kunnan valtionosuutta riippuen siitä, onko kunnan laskennallinen verotulo keskimääräistä suurempi vai pienempi. Kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Syksyllä 2025 annettu verotuloennuste talousarviovuodelle on 3 140 000 euroa. Alla taulukko verotulopohjasta talousarviovuodelle ja suunnitelmakaudelle.

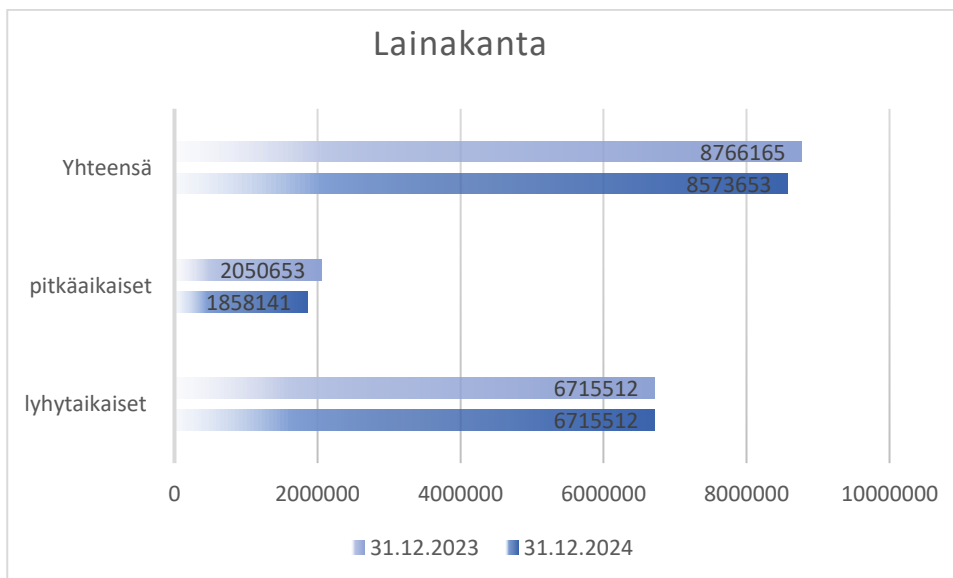
Kannonkoski							S 1 000 €
0							
Yhteenveto							
TILIVUOSI	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**	
Verolaji							
Kunnallisvero	1 785	1 839	1 728	1 936	1 877	1 930	
<i>Muutos %</i>	-48,4	3,0	-6,1	12,1	-3,1	2,8	
Yhteisövero	554	487	500	540	572	600	
<i>Muutos %</i>	-41,6	-12,0	2,6	8,0	5,9	5,0	
Kiinteistövero	569	653	663	664	664	664	
<i>Muutos %</i>	2,7	14,8	1,5	0,2	0,0	0,0	
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	2 908	2 979	2 891	3 140	3 112	3 193	
<i>Muutos %</i>	-41,4	2,5	-3,0	8,6	-0,9	2,6	
<i>Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu</i>							
Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	138,4	140,0	140,4	141,8	143,7	145,7	
<i>Kuluttajahintaindeksin muutos</i>	6,2	1,6	0,4	1,4	1,9	2,0	
Peruspalvelujen hintaindeksi	144,8	148,0	150,5	154,0	157,6	161,1	
<i>Peruspalv. hintaindeksin muutos</i>	4,5	3,2	2,5	3,5	3,6	3,5	

Kunnan arvioitu reaalin verotulo 2015 - 2028

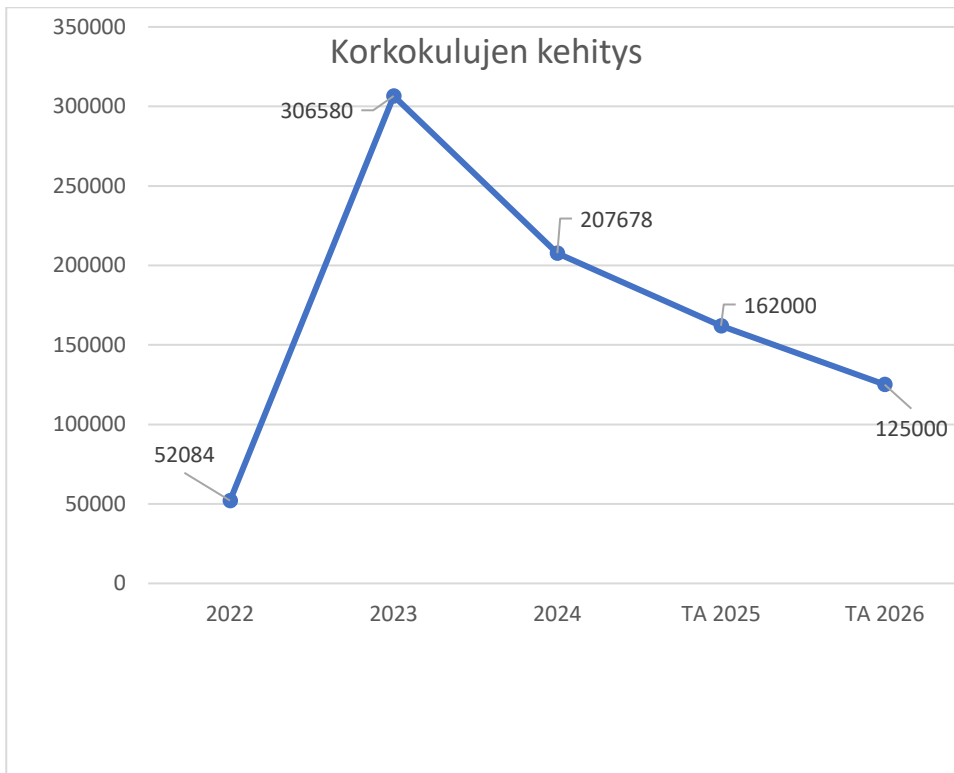
Valtionosuuden ennuste talousarviovuodelle on 1 244 000 euroa. Vuoden 2025 valtionosuus on 1 344 292 euroa. Valtionosuus laskee Kannonkosken kunnan osalta 100 000 euroa talousarviovuodelle.

Lainakanta

Kannonkosken kunnan lainakanta koostuu lyhytaikaisista Kuntatodistuksista ja pitkäaikaisesta lainasta. Kuntatodistuksia kunnalla on 4 673 000 euroa ja pitkäaikaisista lainaa talousarviovuoden alussa noin 3 700 000

euroa. Useimmat lainat ovat vaihtuva korkoisia. Korkotason lasku alentaa talousarvio vuoden korkokuluja edelleen ja arvio niistä on noin 125 000 euroa. Pitkäaikaista lainaa lyhennetään noin 385 000 euroa talousarviovuoden aikana.

Väestönkehitys ja työllisyys

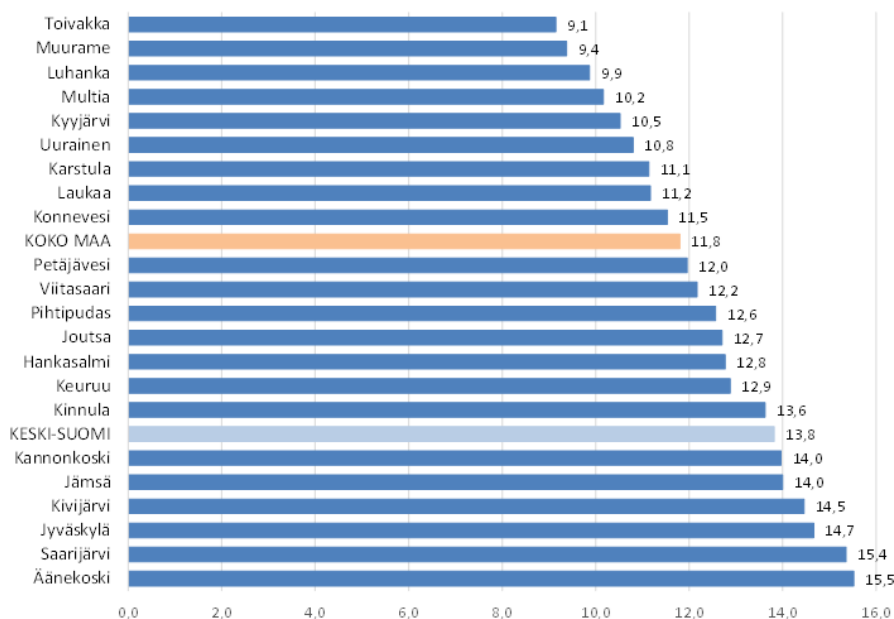
Kannonkosken väkiluku oli vuoden 2024 lopulla 1184 asukasta. Asukasluvun ennustetaan vähenevän 30–40 asukasta per vuosi.

	2024	2025, ennakko							
	Joulukuu	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo
KOKO MAA	5 635 971	5 638 675	5 639 600	5 640 437	5 641 532	5 643 159	5 644 772	5 645 651	5 650 325
KESKI-SUOMI	274 112	274 056	274 010	273 901	273 733	273 474	273 461	273 329	273 832
Hankasalmi	4 509	4 503	4 499	4 489	4 481	4 483	4 468	4 462	4 457
Joutsa	4 099	4 094	4 095	4 093	4 096	4 100	4 097	4 102	4 107
Jyväskylä	149 194	149 211	149 217	149 213	149 061	148 760	148 744	148 682	149 479
Jämsä	19 116	19 132	19 143	19 139	19 180	19 193	19 209	19 207	19 136
Kannonkoski	1 186	1 187	1 186	1 184	1 181	1 171	1 173	1 171	1 158
Karstula	3 573	3 572	3 576	3 556	3 542	3 549	3 541	3 536	3 534
Keuruu	9 128	9 104	9 113	9 101	9 095	9 097	9 088	9 062	9 064
Kinnula	1 492	1 494	1 495	1 495	1 497	1 493	1 492	1 489	1 488
Kivijärvi	1 011	1 010	1 003	1 008	1 009	1 015	1 010	1 012	1 013
Konnevesi	2 441	2 444	2 442	2 428	2 432	2 425	2 429	2 418	2 403
Kyyjärvi	1 155	1 153	1 149	1 151	1 148	1 142	1 138	1 141	1 135
Laukaa	18 878	18 861	18 857	18 840	18 825	18 848	18 876	18 883	18 843
Luhanka	711	707	703	700	693	687	688	685	684
Multia	1 393	1 391	1 391	1 393	1 391	1 385	1 384	1 397	1 392
Muurame	10 614	10 616	10 621	10 628	10 644	10 657	10 662	10 662	10 657
Petäjävesi	3 552	3 552	3 553	3 551	3 557	3 554	3 548	3 543	3 534
Pihtipudas	3 692	3 691	3 688	3 684	3 693	3 699	3 697	3 697	3 699
Saarijärvi	8 858	8 849	8 847	8 835	8 832	8 843	8 831	8 827	8 790
Toivakka	2 349	2 345	2 341	2 337	2 337	2 340	2 333	2 329	2 315
Uurainen	3 657	3 664	3 661	3 662	3 659	3 645	3 652	3 650	3 644
Viitasaari	5 764	5 764	5 762	5 759	5 755	5 777	5 787	5 765	5 718
Äänekoski	17 740	17 712	17 668	17 655	17 625	17 611	17 614	17 609	17 582

Muutos, lkm Muutos, % Muutos, lkm
elo 24-elo 25 elo 24-elo 25 joulu 24-elo 25

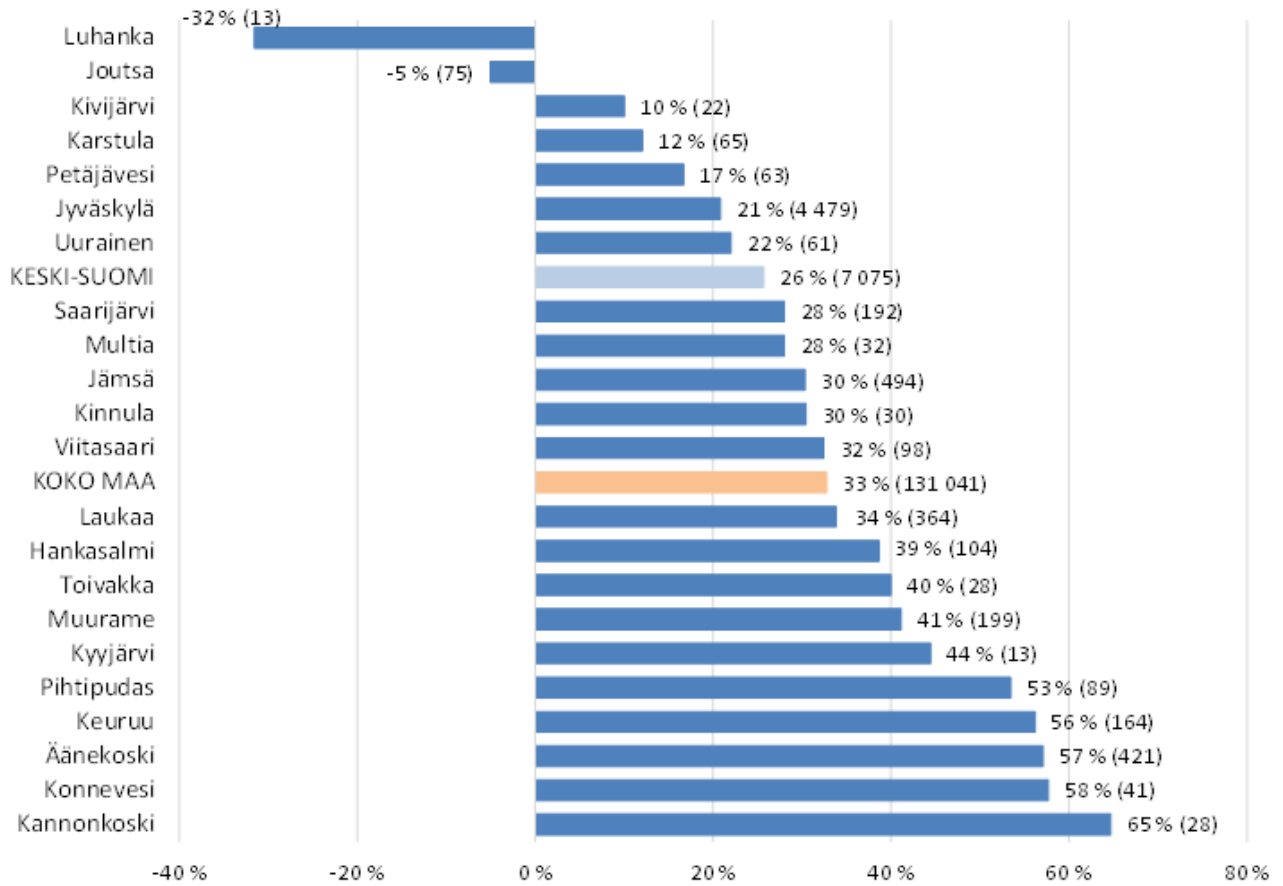
-37 -3,1% -28 Kannonkoski

Kannonkosken työllisyys on heikentynyt viimeisen vuoden aikana huolestuttavasti. Työttömyyden rakenne on painottunut selvästi pitkäaikaistyöttömyyteen. Vuoden 2025 aikana työttömyysprosentti on ollut keskimäärin 14 %.

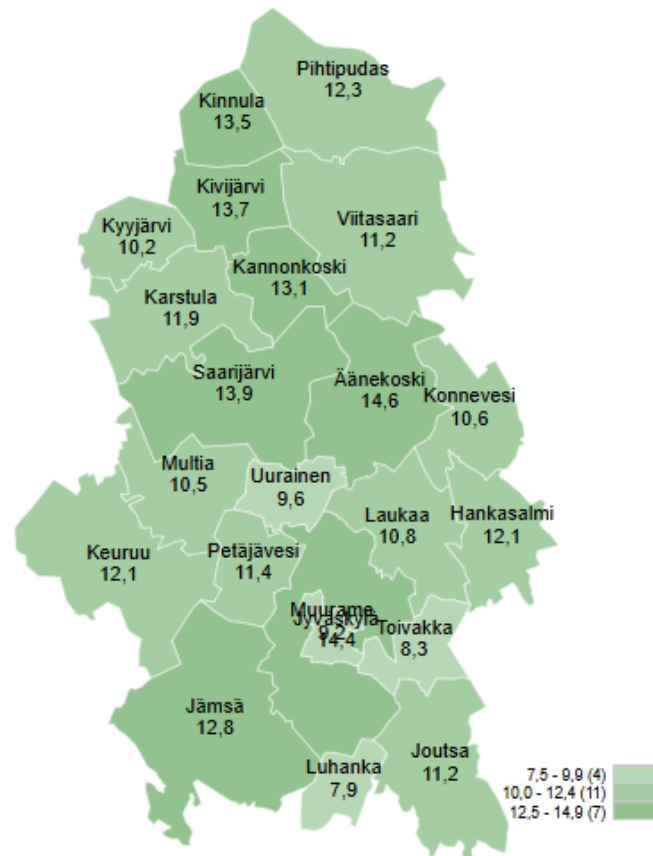

Arvio työmarkkinatuen maksuosuus on ennusteen mukaan kuluvaan vuonna noin 120-130 000 euroa. Kannonkosken kunnan maksama työttömyystuen maksuosuus on asukasta kohden keskimääräistä isompi kulu.

Pitkäaikaistyöttömien eli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden määrän muutos 2024/9 – 2025/9, % (suluissa pitkäaikaistyöttömien kokonaismäärä syyskuussa 2025)

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat				Alle 20- vuotiaat	Alle 25- vuotiaat	Yli 50- vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	Vamm. ja pitkäaik. sairaat	Avoimet työ- paikat
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä	Miehet	Naiset						
Hankasalmi	1 862	12,1	226	133	93	...	18	121	93	35	108
Joutsa	1 565	11,2	176	96	79	...	9	92	83	29	11
Jyväskylä	73 299	14,4	10 586	6 090	4 491	383	1 725	2 776	4 485	973	470
Jämsä	8 051	12,8	1 032	597	435	34	116	470	495	143	28
Kannonkoski	465	13,1	61	40	21	0	...	35	26	7	...
Karstula	1 449	11,9	173	102	71	9	16	83	67	33	13
Keuruu	3 680	12,1	447	222	225	15	61	174	154	54	27
Kinnula	563	13,5	76	44	32	...	8	45	29	15	...
Kivijärvi	388	13,7	53	38	15	0	...	24	23
Konnevesi	1 016	10,6	108	66	42	...	13	50	40	11	6
Kyyjärvi	412	10,2	42	19	23	0	...	25	13	6	...
Laukaa	8 522	10,8	921	488	433	37	107	375	345	83	26
Luhanka	277	7,9	22	13	9	10	13	...	0
Multia	553	10,5	58	34	24	0	...	38	29	8	...
Muurame	5 100	9,2	470	273	197	21	59	173	197	33	17
Petäjävesi	1 638	11,4	187	112	74	9	20	85	68	27	...
Pihtipudas	1 520	12,3	187	114	73	...	20	85	86	42	...
Saarijärvi	3 537	13,9	492	286	206	16	52	233	185	55	10
Toivakka	996	8,3	83	50	33	...	11	39	25	16	11
Uurainen	1 577	9,6	151	98	53	5	15	58	57	19	...
Viitasaari	2 325	11,2	260	168	92	6	27	114	92	50	10
Äänekoski	7 673	14,6	1 123	657	466	42	147	468	406	171	48
Yhteensä	126 468	13,4	16 934	9 740	7 187	594	2 436	5 573	7 011	1 817	801

Aluetalous

Rakentamisen alalla pahin sukellus on takana päin ja liikevaihdon nousujohteinen kehitys kertoo pirstumisesta. Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto Keski-Suomessa oli vuoden 2025 alkupuoliskolla 7,7 % edellisvuoden vastaavan ajan pohjakosketusta suurempi. Keski-Suomessa rakentamisen alan romahdus oli koko maata jyrkempi, mutta myös toipuminen näyttäisi – hieman yllättäenkin – selvästi ripeämmältä. Erityisesti puolustusteollisuudessa on tekeillä mittavia uudis- ja laajennusinvestointeja, jotka tukevat rakentamisen alan toipumista. Myös hiipunut asuinrakentaminen palautuu hiljalleen, mutta on nojannut edelleen paljolti valtion rahoittamaan ja vuokra-asuntorakentamiseen.

Yksityisten palvelualojen liikevaihto on sinnitellyt kasvussa viime vuosien vaisusta taloustilanteesta ja heikosta kuluttajaluottamuksesta huolimatta. Tammi–kesäkuussa 2025 kasvua edellisvuoden vastaavasta ajasta kertyi Keski-Suomessa 2,7 %. Koko maassa kehitys on ollut samanlaista.

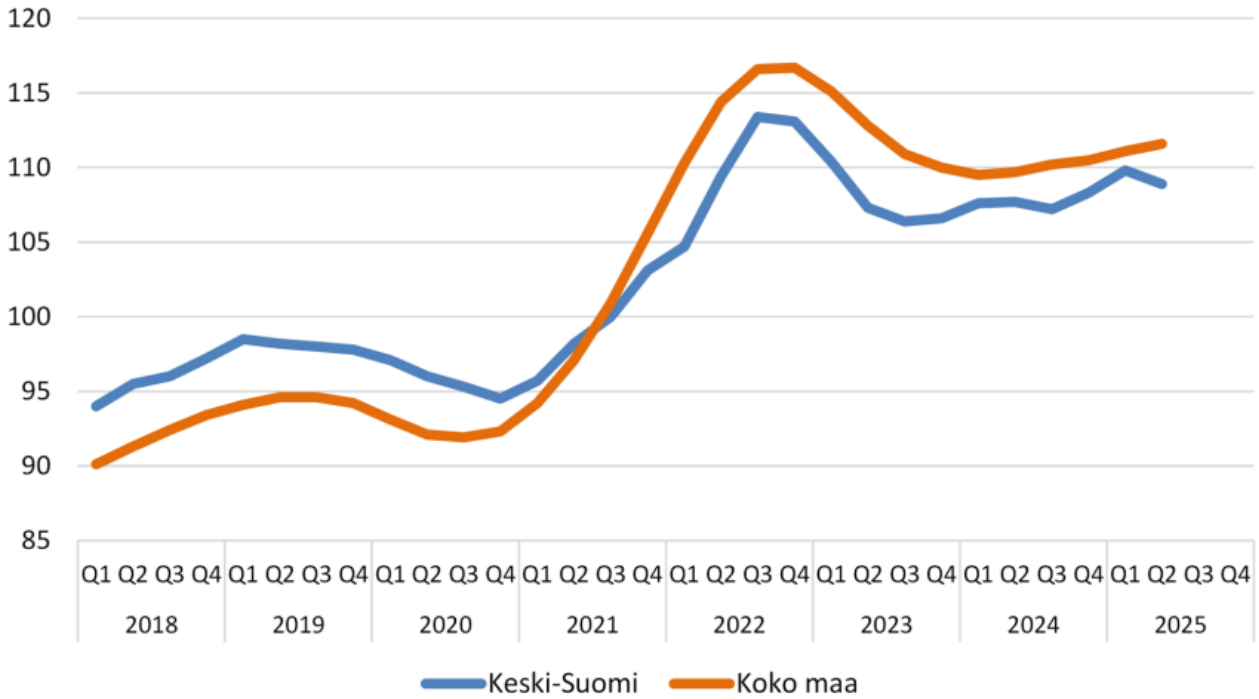
Kaupan alalla liikevaihdon kehitys on polkenut paikoillaan. Yritysten liikevaihdon vaisuun kehitykseen (+0,1 % alkuvuonna) heijastuvat kuluttajien kokema epävarmuus, heikko luottamus omaan talouteen sekä kasvanut työttömyyden uhka, jotka jarruttavat kulutusta. Säästämisaste on tavanomaista korkeampi ja erityisesti kestokulutustavaroiden ostoaikeissa ollaan harkitsevaisia.

Myös teollisuudessa alkuvuoden liikevaihto pysytteli lähes edellisvuoden tasolla (+0,4 %). Metsäteollisuudessa liikevaihto kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vahvasti, ja koko alkuvuodelle kirjattiin 5,8 % liikevaihdon kasvu. Alkuvuoden kasvulukua pönkitti osaltaan poliittisten työtaistelutoimien heikentämä edellisvuoden vertailuajankohta. Teknologiateollisuudessa heikko kehitys jatkui ja yritysten liikevaihto oli 5,9 % laskussa.

Epävakaa geopolitiittinen tilanne luo jännitteitä talouteen ja toimintaympäristöön, mikä heijastuu erityisesti vientiä harjoittaviin teollisuusyrityksiin. Toisaalta globaali epävarmuus vauhdittaa puolustusteollisuutta ja sitä tukevaa muuta teollisuutta.

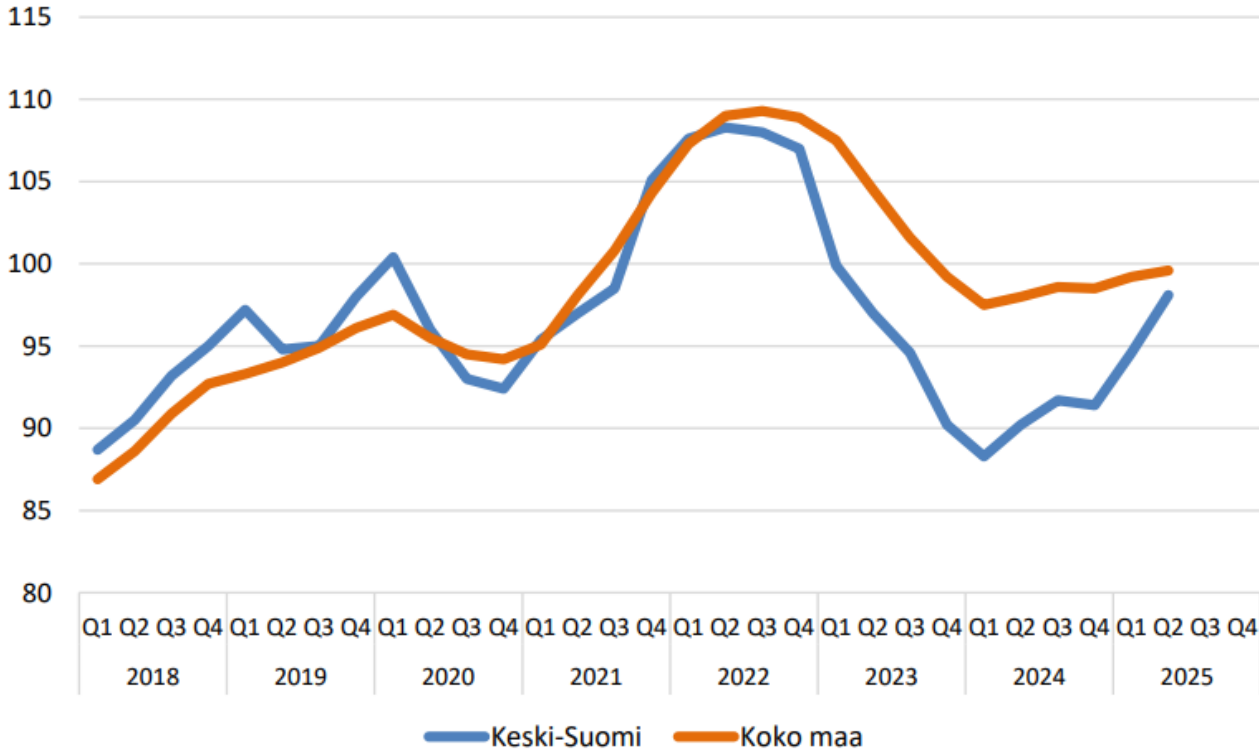
Seuduittain tarkasteltuna tammi–kesäkuussa 2025 yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 11,0 % Äänekosken ja 3,7 % Saarijärvi–Viitasaaren seuduilla. Erityisesti Äänekoskella kasvu kertyi vuoden ensimmäiseltä neljännekseltä. Jyväskylän, Joutsan ja Keuruun seuduilla liikevaihto pysytteli edellisvuoden tasolla (+0,1 %). Jämsän seudulla yritysten liikevaihto laski 7,4 %.

Yritysten liikevaihdon kehitys 2018-Q2/2025 (trendisarja, 2021=100)

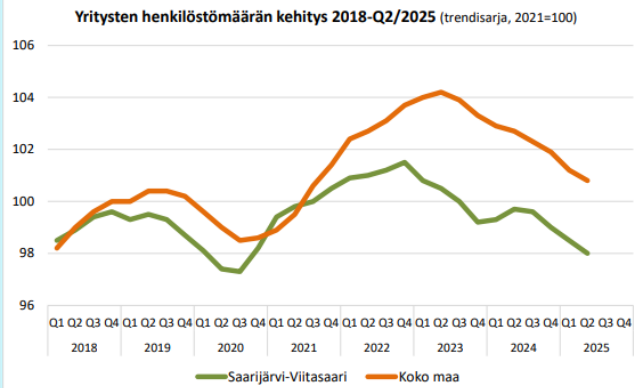
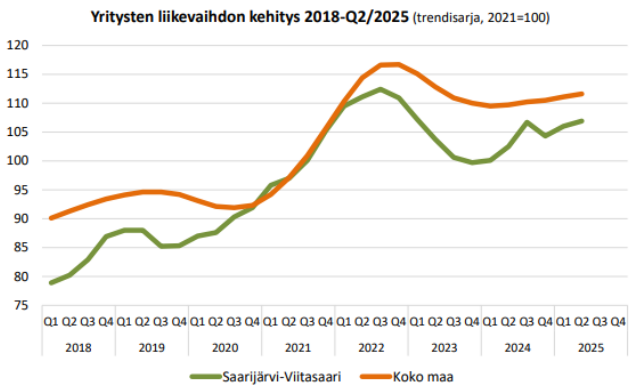
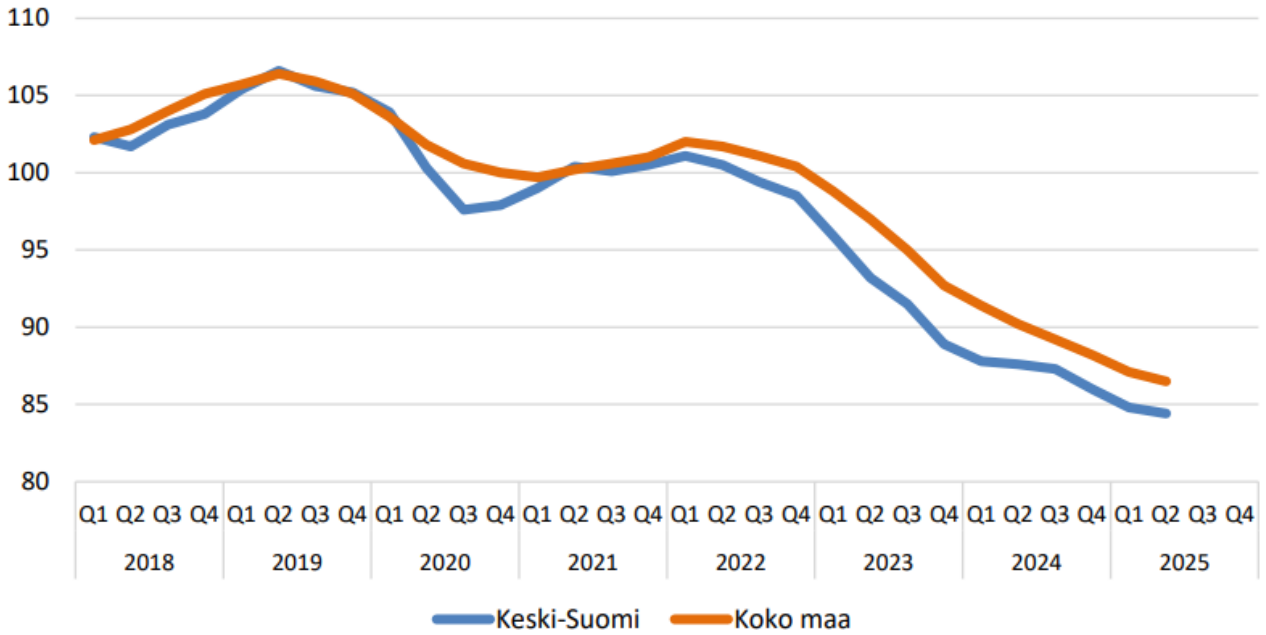

Rakentamisen alan liikevaihdon kehitys 2018-Q2/2025 (trendisarja, 2021=100)

(trendisarja, 2021=100)

Rakentamisen alan henkilöstömäärän kehitys 2018-Q2/2025 (trendisarja, 2021=100)

Käyttötalous

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

TALOUSARVIO 2025 / SUUNNITELMA 2026 - 2027			TALOUS- ARVIO	MUUTOS- ARVIOT	MUUTETTU TA	TALOUS- ARVIO	TASU	TASU
	TP-2023	TP-2024	v.2025	v.2025	TA-2025	v. 2026	v. 2027	v. 2028
KUNNANHALLITUS								
<i>* YLEISHALLINTO JA ELINKEINO</i>								
Menot	-712 880	-975 178	-920 568	-55 000	-975 568	-840 594	-850 000	-850 000
Tulot	20 248	118 116	17 150		17 150	17 150	17 000	17 000
Toimintakate	-692 632	-857 062	-903 418		-958 418	-823 444	-833 000	-833 000
<i>* MAASEUTUPALVELUT</i>								
Menot	-21 055	-24 531	-24 567		-24 567	-25 525	-24 000	-24 000
Tulot								
Toimintakate	-21 055	-24 531	-24 567		-24 567	-25 525	-24 000	-24 000
TARKASTUSLAUTAKUNTA								
Menot						-30 000	-30 000	-30 000
Tulot								
Toimintakate						-30 000	-30 000	-30 000
SIVISTYSLAUTAKUNTA								
Menot	-2 808 030	-2 832 636	-2 888 805	-73 600	-2 962 405	-2 955 883	-2 900 000	-2 900 000
Tulot	326 232	265 500	209 513	3600	213 113	200 806	200 000	200 000
Toimintakate	-2 481 798	-2 567 136	-2 679 292		-2 749 292	-2 755 077	-2 700 000	-2 700 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
Menot	-2 837 056	-2 710 547	-2 639 047	141530	-2 497 517	-2 426 829	-2 643 000	-2 553 000
Tulot	2 431 149	2 605 925	2 522 894	-204334	2 318 560	2 302 506	2 370 000	2 380 000
Toimintakate	-405 907	-104 622	-116 153		-178 957	-124 323	-273 000	-173 000
KÄYTTÖTALOUS YHT.								
Menot	-6 515 703	-6 573 226	-6 502 987		-6 490 057	-6 278 832	-6 447 000	-6 357 000
Tulot	2 777 629	2 989 541	2 749 557		2 548 823	2 520 462	2 587 000	2 597 000
TOIMINTAKATE / JÄÄMÄ	-3 738 074	-3 583 685	-3 753 430		-3 941 234	-3 758 370	-3 860 000	-3 760 000
VEROTULOT	2 907 533	2 979 272	2 914 000	-23 000	2 891 000	3 140 000	3 112 000	3 193 000
VALTIONOSUUEDET	1 144 604	1 351 286	1 302 947	41 345	1 344 292	1 243 558	1 200 000	1 200 000
RAHOITUSKULUT	-325 993	-227 152	-199 997	37 997	-162 000	-130 000	-130 000	-130 000
RAHOITUSTUOTOT	172 457	475 821	150 000		150 000	150 000	150 000	150 000
VUOSIKATE	160 527	995 542	413 520		282 058	645 188	472 000	653 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET SATUNNAISET ERÄT	-695 743	-639 333	-634 338		-634 338	-615 642	-616 009	-617 531
TILIKAUDEN TULOS	-535 216	356 209	-220 818		-352 280	29 546	-144 009	35 469
Poistoerot tilinpäätöksessä	647	647	567		567	568		
TILIK. YLI- / ALIJÄÄMÄ	-534 569	356 856	-220 251		-351 713	30 114	-144 009	35 469

Kunnanhallitus

TOIMINTAKATE	TP2022	TP2023	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TA 2026
Vaalit	-1 918	-1 848	-5 843	-12 000	-12 000	0
Tarkastustoimi	-8 230	-21 397	-21 288	-18 140	-18 140	0
Kunnanvaltuusto	-9 969	-15 445	-11 939	-10 400	-10 400	-10 400
Kunnanhallitus	-24 366	-24 074	-25 460	-25 809	-25 809	-25 809
Keskustoimisto	-179 268	-221 347	-228 030	-216 447	-216 447	-186 613
Taloustoimisto	-95 776	-118 890	-192 754	-137 014	-167 014	-126 014
Atk-palvelut	-73 068	-90 773	-132 674	-87 094	-112 094	-97 094
Jäsenmaksut	-22 414	-21 269	-19 964	-18 750	-18 750	-18 750
Kunnan juhlat ja tapahtumat	0	-763	-4725	-2 000	-2 000	-2 000
Seutukuntayhteistyö	0	0	0	-500	-500	-500
Elinkeinotoimi	-9 326	-7 617	-4 864	-5 120	-5 120	-5 120
Seutuprojektit	-8 088	-17 560	-18 225	-17 960	-17 960	-17 960
Työsuojelu, työterveys	-12 577	-24 391	-26 603	-29 015	-29 015	-29 015
Markkinointi ja matkailu	-280	-25 000	-19 625	-20 000	-20 000	-15 000
Työllisyydenhoito	0	-6 286	-111 999	-268 000	-268 000	-268 000
Muut	73 714	-95 972	-33 068	-35 169	-35 169	-21 169
YHTEENSÄ/sitovuustaso	-371 566	-692 632	-857 061	-903 418	-958 418	-823 444

Tarkastuslautakunta

TOIMINTAKATE	TP2022	TP2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tarkastustoimi	-8 230	-21 397	-21 288	-18 140	-30 000

Maaseututoimi

TOIMINTAKATE	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
YHTEENSÄ/sitovuustaso	-17 830	-21 055	-24 531	-24 567	-25525

Sivistyslautakunta

TOIMINTAKATE	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TA 2026
Hallinto	-58 565	-45 410	-38 356	-50 110	-59 110	-54 160
Varhaiskasvatus	-374 213	-462 078	-511 015	-528 032	-539 032	-529 863
Esiopetus	-70 215	-48 840	-56 944	-60 430	-60 430	-73 040
Peruskoulu	-1 803 724	-1 651 731	-1 655 699	-1 743 110	-1 793 110	-1 786 659
Aamu- ja iltapv.toim	-24 805	-20 967	-15 473	-23 110	-23 110	-20 060

Musiikkikoulutus	-5 489	-8 827	-5 871	-5 605	-5 605	-5 683
Kansalaisopisto ym	-19 808	-20 890	-21 741	-20 000	-20 000	-20 000
Kirjastotoimi	-112 431	-108 685	-113 681	-107 710	-107 710	-111 190
Kulttuuritoimi	-15 208	-15 664	-15 728	-18 365	-18 365	-18 361
Nuorisotoimi	-51 091	-46 300	-80 177	-56 160	-56 160	-55 457
Liikuntatoimi	-66 856	-42 376	-44 896	-57 250	-57 250	-70 223
Hyvinvointitoimi	-2 513	-10 028	-7 554	-9 410	-9 410	-10 381
YHTEENSÄ/sitovuustaso	-2 604 918	-2 481 796	-2 567 135	-2 679 292	-2 749 292	-2 755 077

Tekninen lautakunta

TOIMINTAKATE	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TA 2026
Hallinto- ja viranomaispalvelut	-496 709	-395 650	-321798	-357 533	-357 533	-390 621
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	367 491	263 103	222 853	308 017	308 017	321 345
Muut palvelut	-21 091	-222 975	-111 330	-102 491	-165 295	-105 902
Kaukolämpö	52 557	-31 086	63 637	27 494	27 494	42 494
Vesihuolto (vesi ja jätevesi)	31 344	8282	42 015	28 360	28 360	28 361
Haja-asutusl. Vesihuolto	0	-27 582	0	-20 000	-20 000	-20 000
YHTEENSÄ/sitovuustaso	-66 408	-405 908	-104 622	-116 153	-178 957	-124 323

Koko kunta yhteensä

TOIMINTAKATE	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TA 2026
Kunnanhallitus	-371 566	-692 632	-857 061	-903 418	-958 418	-823 444
Maaseututoimi	-17 830	-21 055	-24 531	-24 567	-24 567	-25 525
Sosiaali- ja terveystoimi	-8 025 065	-88 498	-3 860	0	0	0
Tarkastuslautakunta						-30 000
Sivistyslautakunta	-2 604 919	-2 481 796	-2 567 135	-2 679 292	-2 749 292	-2 755 077
Tekninen lautakunta	-66 408	-405 908	-104 622	-116 153	-178 957	-124 324
Yhteiset menot	-50 944	-48 191	-26 475	-30 000	-30 000	0
YHTEENSÄ	-11 150 945	-3 738 074	-3 583 684	-3 753 430	-3 941 234	-3 758 370

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

		TALOUSARVIO		EUR	
Ulkoinen/Sisäinen		01.01.2026 - 31.12.2026			
		TILINP.	TILINP.	BUD+MUUTOS	BUDJETTI
		2023	2024	2025	2026
00000700	VESIHUOLTO				
0003	TULOSLASKELMA				
3000	TOIMINTATUOTOT				
3001	Myyntituotot				
3010	Liiketoiminnan myyntituotot				
3001	Vesi- ja jätevesimaksut, ulkoinen	161.280	160.172	158.939	158.939
30011	Vesi- ja jätevesimaksut, sisäinen	8.355	41.263	36.090	36.090
3003	Vesihuollon liittymismaksut, ulkoinen	10.637	9.651		
3010	Liiketoiminnan myyntituotot	180.272	211.086	195.029	195.029
3130	Muut suoritteiden myyntituotot				
3140	Muut myyntituotot	11.584	6.529	5.700	5.700
3170	Muut laskutustyöt	6.376	7.361		
3130	Muut suoritteiden myyntituotot	17.961	13.890	5.700	5.700
3001	Myyntituotot	198.233	224.977	200.729	200.729
3000	TOIMINTATUOTOT	198.233	224.977	200.729	200.729
4000	TOIMINTAKULUT				
4001	Henkilöstökulut				
4002	Palkat ja palkkiot				
4003	Maksetut palkat ja palkkiot				
4005	Kuukausipalkat	-29.213	-30.740	-65.350	-65.350
4007	Sijaisten palkat		-667		
4025	Tuntipalkat	-33.440	-34.330		
4003	Maksetut palkat ja palkkiot	-62.654	-65.738	-65.350	-65.350
4004	Jaksotetut palkat ja palkkiot				
4060	Jaksotetut palkat ja palkkiot	236	-943		
4004	Jaksotetut palkat ja palkkiot	236	-943		
4002	Palkat ja palkkiot	-62.418	-66.680	-65.350	-65.350
4100	Henkilösivukulut				
4101	Eläkekulut				
4100	KuEL - maksut	-10.158	-10.714	-10.979	-10.979
4105	Tasausmaksu / Eläkemenoperusteinen	-2.990	-3.184	-1.881	-1.880
4130	Jaksotetut eläkekulut	-206	83		
4101	Eläkekulut	-13.354	-13.815	-12.860	-12.859
4150	Muut henkilösivukulut				
4150	Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut	-1.931	-1.485	-850	-850
4160	Työttömyysvakuutusmaksut	-727	-368	-955	-954
4190	Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	32	-41		
4150	Muut henkilösivukulut	-2.627	-1.894	-1.805	-1.804
4100	Henkilösivukulut	-15.980	-15.709	-14.665	-14.663
4001	Henkilöstökulut	-78.398	-82.389	-80.015	-80.013
4300	Palvelujen ostot				
4340	Muiden palvelujen ostot				
43401	Toimistopalvelut, sisäinen			-2.700	-2.700
4346	Asiantuntijapalvelut	-9.238	-14.079	-7.800	-7.800
4347	ICT-palvelut	-4.895	-3.969	-6.600	-6.600
4360	Posti-, kuriiri- ja jakelupalvelut	-11			
4370	Vakuutukset	-1.132	-1.252	-1.010	-1.010
43811	Siivouspalvelut, sisäinen	-1.284	-1.573	-714	-714
43851	Jätevesimaksut, sisäinen	-665	-1.330		
4390	Rakennukset / kunnossapitopalvelut	-6.638	-3.787	-800	-800
4391	Alueet / kunnossapitopalvelut	-4.287	-2.756	-1.500	-1.500
4393	Alueet / puhtaanapitopalvelut	-20.709	-19.150	-23.600	-23.600
4400	Koneiden ja laitt. rak/kunn.pitopal	-4.301	-2.406	-7.100	-7.100
4425	Työ- ja koulutusmatkat, pv-rahast	-1.495	-2.952	-1.900	-1.900
4440	Osallistumismaksut / koulutus	-501	-338	-800	-800

TALOUSARVIO

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2026 - 31.12.2026

	TILINP. 2023	TILINP. 2024	BUD+MUUTOS 2025	BUDJETTI 2026
4470 Muut palvelut	-149		-200	-200
4340 Muiden palvelujen ostot	-55.304	-53.590	-54.724	-54.724
4300 Palvelujen ostot	-55.304	-53.590	-54.724	-54.724
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
4501 Ostot tilikauden aikana				
4500 Toimistotarvikkeet		-11		
4530 Vaatteisto	-611	-1.096	-1.400	-1.400
4540 Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	-218			
4550 Puhdistusaineet ja -tarvikkeet	-299			
4555 Muut kemikaalit	-6.701	-5.756	-4.500	-4.500
4560 Poltto- ja voiteluaineet		-258		
4571 Sähkö	-30.277	-32.318	-19.530	-19.530
45721 Vesi, sisäinen	-425	-979	-1.300	-1.300
4580 Kalusto	-14.090	-1.520	-6.000	-6.000
4590 Rakennusmateriaali	-2.203	-4.491	-3.500	-3.500
4600 Muu materiaali	-1.425	-553	-1.100	-1.100
4501 Ostot tilikauden aikana	-56.249	-46.982	-37.330	-37.330
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56.249	-46.982	-37.330	-37.330
4800 Muut toimintakulut				
4801 Vuokrat				
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat			-300	-300
4801 Vuokrat			-300	-300
4800 Muut toimintakulut			-300	-300
4000 TOIMINTAKULUT	-189.951	-182.961	-172.369	-172.367
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	8.282	42.015	28.360	28.362
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				
6200 Korkokulut				
62211 Vesihuoltolainan korkomeno, sis.	-862	-3.110	-620	-620
6200 Korkokulut	-862	-3.110	-620	-620
6300 Muut rahoituskulut				
63902 Vesihuolto / korvaus peruspääom. si	-10.415	-10.415	-10.500	-10.500
6300 Muut rahoituskulut	-10.415	-10.415	-10.500	-10.500
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-11.277	-13.525	-11.120	-11.120
6999 VUOSIKATE	-2.995	28.491	17.240	17.242
7000 Poistot ja arvonalentumiset				
7100 Suunnitelman mukaiset poistot				
7130 Poistot rakennuksista	-26.699	-26.699		
7140 Poistot kiint. rakenteista ja laitte	-41.974	-39.910	-71.133	-71.133
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-68.673	-66.610	-71.133	-71.133
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-68.673	-66.610	-71.133	-71.133
8499 TILIKAUDEN TULOS	-71.668	-38.119	-53.893	-53.891
8500 Varausten ja rahastojen muutokset				
8501 Poistoeron muutos				
8550 Poistoeron vähennys (+)	554	554	553	553
8501 Poistoeron muutos	554	554	553	553
8500 Varausten ja rahastojen muutokset	554	554	553	553
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-71.114	-37.565	-53.340	-53.338

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma vuodelle 2026

Taseyksikkö perustettiin 01.01.2016
alkaen

VESIHUOLTOLAITOS Taseyksikön rahoituslaskelma	TP-2022	TP-2023	TP-2024	TAE-2025	TAE-2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-46 251,98	-60389,7	-24 594,27	-42 773,00	-40 000,00
Poistot ja arvonalentumiset	77 596,19	68672,09	66 609,60	71 133,00	70 000,00
Rahoitustuotot ja kulut	-12 315,84	-11277,2	-13 524,50	-11 120,00	-11 000,00
Vuosikate	19 028,37	-2 994,79	28 490,83	17 240,00	19 000,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-19 308,70	-169,73	-29 327,89	-80 000,00	-200 000,00
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00		0,00	0,00	0,00
Investoinnit, netto	-19 308,70	-169,73	-29 327,89	-80 000,00	-200 000,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-280,33	-3 164,52	-837,06	-62 760,00	-181 000,00
RAHOITUS					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen muutos kunnalta, sisäinen	-3 115,37	32 716,61	42 780,76	62 760,00	181 000,00
Lainakannan lisäys	-3 115,37	32 716,61	42 780,76	62 760,00	181 000,00

Investointiosa

INVESTOINTISUUNNITELMA TAE 2026, TASU 2027-2028	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TA- MUUTETTU 2025	TASU 2026	TAE 2026	TASU 2027	TASU 2028
Kaavoitettujen alueiden kunnallistekniikka ym.			-25 000	-5 000				
Atk-hankinnat, yleishallinto	0							
Nuottalan sataman ja uimarannan kehittäminen		-30 000	-10 000	-5 000	-30 000	-30 000		
Koirapuisto		-20 000			-20 000		-20 000	
Ruokapalvelun laitteet					-10 000			
Liikenneturvallisuusjärjestelyt								
Vuokra-asuntojen peruskorjaukset	0	-63 000	-20 000	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Asuntotuotannon kehittäminen	-44 000	-20 000	-50 000	-5 000	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000
Mannilantien teollisuushallin rakentaminen		-136 000						
Mannilantien teollisuushallin laajennus (sprinklaus)			-60 000			-140 000		
Vesijohto- ja viemäriverkoston peruskorjaus, rakentaminen	-21 000	-25 000	-80 000	-60 000	-200 000	-100 000	-50 000	-50 000
Jätevedenpuhdistamon automaation korjausinvestointi	-60 000	-2 000						
Jätevedenpuhdistamon kompressori			-40 000	-30 000				
Varavoimahankinnat eri kiinteistöille	0	-30 000						
Kaukolämpöverkosto investoinnit ja saneeraus	-80 000	-49 000	-20 000	-5 000	-120 000	-100 000	-50 000	-50 000
Kaavateiden peruskorjaus ja rakentaminen	0	0	-50 000	-40 000	-20 000	-30 000	-20 000	
Uusi paloasema	-106 000							
Kannonpuu haketinlaajennus								
Teollisuustilojen paloturvallisuusinvestoinnit								
Piispalan uusi ruokalarakennus			-30 000	-30 000	-1 000 000			
Yritystilat								
Mäntykodin tukiasunnot			-20 000		-20 000	-10 000	-20 000	
Uusi kaukalo					-25 000		-25 000	
Päiväkodin pihan kehittäminen		-14 000						
Koulun alueen ulkoiluvälinevarasto	-21 000							
Kirjasto			-95 000	-30 000	-200 000	-350 000		
Työkonehankinnat						-35 000		
Vanhan koulun alue / lähiliikuntapaikka (netto)	-3 000							
Maakuntauran pohjoisosan kunnostaminen	-16 000							
Kankaalantien leikkipuiston kehittäminen	-19 500							
Vedenottamoiden kehittäminen			-20 000		-100 000	-35 000	-100 000	
Koulun laattojen uusiminen			-30 000	-54 000				
Pienjäteasema			-15 000			-35 000		
INVESTOINTIMENOT / -	-370 500	-389 000	-565 000	-274 000	-1 815 000	-915 000	-1 835 000	-650 000

Kunnan tuloslaskelma

TALOUSARVIO

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2026 - 31.12.2026

	TILINP. 2023	TILINP. 2024	BUD+MUUTOS 2025	BUDJETTI 2026
00000001 KANNONKOSKEN KUNTA				
0003 TULOSLASKELMA				
3000 TOIMINTATUOTOT				
3001 Myyntituotot				
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	623.498	770.415	637.309	660.309
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	66.720	91.039	77.880	66.660
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	342.010	355.588	208.666	197.752
3001 Myyntituotot	1.032.227	1.217.042	923.855	924.721
3200 Maksutuotot				
3270 Opetus-, kultt.- ja sivistystoimen mak	18.153	14.325	18.300	16.550
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut		315		
3290 Muut palvelumaksut	555	393	1.200	1.200
3200 Maksutuotot	18.708	15.033	19.500	17.750
3300 Tuet ja avustukset	239.195	249.843	104.893	97.546
3400 Muut toimintatuotot				
3410 Vuokratuotot	1.465.183	1.475.768	1.478.045	1.457.145
3500 Muut toimintatuotot	22.316	31.856	22.530	23.300
3400 Muut toimintatuotot	1.487.499	1.507.624	1.500.575	1.480.445
3000 TOIMINTATUOTOT	2.777.629	2.989.542	2.548.823	2.520.462
4000 TOIMINTAKULUT				
4001 Henkilöstökulut				
4002 Palkat ja palkkiot				
4003 Maksetut palkat ja palkkiot	-2.044.382	-2.127.882	-1.926.853	-1.856.305
4004 Jaksotetut palkat ja palkkiot	-46.018	-16.483		
4010 Henkilöstökorvaukset, henk.korjause	71.145	51.924	-2.000	
4002 Palkat ja palkkiot	-2.019.255	-2.092.441	-1.928.853	-1.856.305
4100 Henkilösivukulut				
4101 Eläkekulut	-446.980	-447.176	-410.159	-382.721
4150 Muut henkilösivukulut	-88.394	-68.089	-54.175	-49.074
4100 Henkilösivukulut	-535.374	-515.265	-464.334	-431.795
4001 Henkilöstökulut	-2.554.629	-2.607.706	-2.393.187	-2.288.100
4300 Palvelujen ostot				
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-919.714	-876.002	-891.506	-882.012
4340 Muiden palvelujen ostot	-1.268.017	-1.441.580	-1.504.653	-1.433.305
4300 Palvelujen ostot	-2.187.731	-2.317.582	-2.396.159	-2.315.317
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
4501 Ostot tilikauden aikana	-651.943	-627.952	-647.410	-609.690
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-651.943	-627.952	-647.410	-609.690
4700 Avustukset ja stipendit				
4701 Avustukset ja stipendit kotitalouksi	-43.934	-27.638	-23.550	-22.650
4740 Avustukset yhteisöille	-116.576	-150.853	-184.900	-195.900
4750 Avustukset yrittäjille ja liikelaito	-80.099	-3.350	-6.000	-6.000
4700 Avustukset ja stipendit	-240.609	-181.841	-214.450	-224.550
4800 Muut toimintakulut				
4801 Vuokrat	-866.829	-818.959	-823.881	-826.201
4900 Muut toimintakulut	-13.962	-19.186	-14.970	-14.970
4800 Muut toimintakulut	-880.792	-838.146	-838.851	-841.171
4000 TOIMINTAKULUT	-6.515.703	-6.573.226	-6.490.057	-6.278.828
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3.738.074	-3.583.684	-3.941.234	-3.758.366
5000 Verotulot	2.907.533	2.979.272	2.891.000	3.140.000
5500 Valtionosuudet	1.144.604	1.351.286	1.344.292	1.243.558
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				
6001 Korkotuotot	2.970	4.388	2.000	620
6100 Muut rahoitustuotot	169.486	471.432	148.000	160.500
6200 Korkokulut	-307.442	-210.788	-145.953	-125.620
6300 Muut rahoituskulut	-18.550	-16.365	-16.047	-15.500
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-153.536	248.668	-12.000	20.000
6999 VUOSIKATE	160.526	995.542	282.058	645.192
7000 Poistot ja arvonalentumiset				
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-622.966	-639.333	-634.338	-615.641
7230 Arvonalentumiset	-72.777			
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-695.743	-639.333	-634.338	-615.641
8499 TILIKAUDEN TULOS	-535.216	356.209	-352.280	29.551
8500 Varausten ja rahastojen muutokset				
8501 Poistoeron muutos	647	647	567	567
8500 Varausten ja rahastojen muutokset	647	647	567	567
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-534.569	356.856	-351.713	30.118

Rahoituslaskelma (kunta)

	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	366 651	646 628,00	472 000,00	653 000,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	
Tulorah. korjauserät, pakollinen varaus	0,00	0,00	0,00	
Tulorah. korjauserät, rahastot				
	366 651,00	646 628,00	472 000,00	653 000,00
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-565 000,00	-915 000,00	-335 000,00	-150 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00	
Investointien myyntitulot	0,00	0,00	0,00	
	- 565 000,00	-915 000,00	-335 000,00	-150 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 198 349,00	-268 372,00	137 000,00	503 000,00
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00	0,00	
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00	0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00	0,00	
	0,00	0,00	0,00	
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 192 512,00	-385 000,00	-385 000,00	-385 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	
	- 192 512,00	-385 000,00	-385 000,00	-385 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Rahastojen muutokset	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00
Rahoituksen rahavirta	- 42 512,00	-235 000,00	-235 000,00	-235 000,00
Rahavarojen muutos	- 240 861,00	-503 372,00	-98 000,00	268 000,00

Piispalan tuloslaskelma

	TAMU	TASU	TASU	TASU
Nuorisokeskus Piispala	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä
Talousarvio 2026	29000	30000	33000	36000
	2025	2026	2027	2028
Yleiset myyntitilit				
Liikevaihto	2 782 065,97 €	2 712 761,71 €	2 862 761,71 €	3 044 309,04 €
Liiketoiminnan muut tuotot				
Yleisavustus	600 000,00 €	800 000,00 €	800 000,00 €	850 000,00 €
Muut tuotot ja avustukset	306 207,85 €	330 337,20 €	371 397,27 €	441 397,27 €
Liiketoiminnan muut tuotot	906 207,85 €	1 130 337,20 €	1 276 397,27 €	1 276 397,27 €
Yhteensä:	3 688 273,82 €	3 843 098,92 €	4 139 158,98 €	4 320 706,31 €
Materiaalit ja palvelut				
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-859 073,84 €	-930 889,51 €	-958 816,19 €	-890 353,84 €
Henkilöstökulut				
Henkilöstökulut yhteensä	-1 988 041,70 €	-2 019 970,89 €	-2 100 769,72 €	-2 070 769,72 €
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-328 410,03 €	-335 231,60 €	-345 231,60 €	-395 231,60 €
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT				
Vapaaehtoiset henkilöstökulut yhteensä	-29 937,63 €	-27 871,95 €	-28 708,11 €	-29 569,35 €
Toimitilakulut				
Toimitilakulut yhteensä	-405 902,03 €	-381 074,16 €	-400 127,87 €	-432 138,10 €
Ajoneuvokulut				
Ajoneuvokulut yhteensä	-10 096,59 €	-13 832,78 €	-14 247,76 €	-14 675,19 €
IT- ja Ohjelmakulut				
IT- ja ohjelmakulut yhteensä	-91 356,94 €	-105 754,77 €	-107 869,87 €	-110 027,26 €
Muut kone ja kalustokulut				
Muut kone- ja kalustokulut yhteensä	-99 013,55 €	-90 513,85 €	-93 229,26 €	-96 026,14 €
Matkakulut				
Matkakulut yhteensä	-14 987,18 €	-15 137,05 €	-15 591,16 €	-16 058,90 €
Edustuskulut				
Edustuskulut yhteensä	-414,20 €	-434,91 €	-447,96 €	-461,40 €

Myynnin kulut				
Myynnin kulut yhteensä	-3 511,04 €	-3 630,42 €	-3 739,33 €	-3 851,51 €
Markkinointikulut				
Markkinointikulut yhteensä	-65 680,75 €	-65 000,00 €	-67 000,00 €	-75 000,00 €
Hallintopalvelut				
Hallintopalvelut yhteensä	-5 749,69 €	-650,00 €	-669,50 €	-689,59 €
Muut hallintokulut				
Muut hallintokulut yhteensä	-42 325,01 €	-44 406,41 €	-58 334,33 €	-58 334,33 €
Muut liikekulut				
Muut liikekulut yhteensä				
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä:	-768 974,59 €	-748 306,30 €	-789 965,16 €	-836 831,78 €
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-256 406,34 €	-191 299,37 €	-55 623,69 €	127 519,37 €
Rahoitustuotot- ja kulut				
Rahoituskulut yhteensä	6 200,53 €	3 333,05 €	1 236,00 €	-20 748,00 €
Tilikauden voitto (tappio)	-250 205,81 €	-187 966,32 €	-54 387,69 €	106 771,37 €

LIIKELAITOS PIISPALAN INVESTOINTIOHJELMA 2026-2028

2026 Investoinnit yhteensä 1 520 000 eur

Ravintolarakennus 1 500 000 €
-Valtion investointiavustus 50% 750 000 €
- Omavastuuosuus 50% 750 000 €

Kalustohankinnat 20 000 €

2027 Investoinnit yhteensä 1 530 000 eur

Ravintolarakennus 1 500 000 €
-Valtion investointiavustus 50% 750 000 €
- Omavastuuosuus 50% 750 000 €

Kalustohankinnat 30 000 €

2028 Investoinnit yhteensä 70 000 eur

Peruskorjausinvestoinnit (toiminta- ja majoitustilat) 50 000 €
-Valtion investointiavustus 50% 25 000 €
- Omavastuuosuus 50% 25 000 €

Kalustohankinnat 20 000 €

2026- 2028 Investoinnit yhteensä 3 120 000 eur

Ravintolarakennus 3 000 000 €
-Valtion investointiavustus 50% 1 500 000 €
- Omavastuuosuus 50% 1 500 000 €

Majoitus- ja toimintatilojen peruskorjaukset 50 000 €
--Valtion investointiavustus 50% 25 000 €
- Omavastuuosuus 50% 25 000 €|

Kalustohankinnat 70 000 €

Piispalan rahoituslaskelma

Toiminnan ja investointien rahavirta Piispala	2025	2026	2027	2028
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	72 003,69 €	143 932,22 €	289 607,91 €	522 750,97 €
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät				
Toiminnan rahavirta netto	72 003,69 €	143 932,22 €	289 607,91 €	522 750,97 €
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-25 000,00 €	-1 500 000,00 €	-1 500 000,00 €	-70 000,00 €
rahoitusosuudet investointimenoihin		750 000,00 €	750 000,00 €	25 000,00 €
käyttöomaisuuden myyntitulot				
käyttöomaisuuden myyntitulo (voitto / tappio)				
Investoinnit netto	-25 000,00 €	-750 000,00 €	-750 000,00 €	-45 000,00 €
Toiminnan ja investointien rahavirta	47 003,69 €	-606 067,78 €	-460 392,09 €	477 750,97 €
Rahoituksen rahavirta				
antolainauksen muutokset				
antolainasaamisten lisäykset				
antolainasaamisten vähennykset	33 541,83 €	31 851,18 €	14 356,00 €	12 379,00 €
	33 541,83 €	31 851,18 €	14 356,00 €	12 379,00 €
Lainakannan muutokset				
pitkäaikaisten lainojen lisäys		750 000,00 €	750 000,00 €	
pitkäaikasten lainojen vähennys			-40 000,00 €	-80 000,00 €
lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toim.ant. Varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutokset	-750,00 €	4 275,00 €	-943,00 €	-769,00 €
Saamisten muutokset	-43 567,00 €	-38 766,00 €	-36 572,00 €	24 673,00 €
korottomien velkojen muutos	-6 794,00 €	-4 325,00 €	3 785,00 €	2 567,00 €
Rahoituksen rahavirta	-17 569,17 €	743 035,18 €	690 626,00 €	-41 150,00 €
Rahavirtojen muutos	29 434,52 €	136 967,40 €	230 233,91 €	436 600,97 €

Vertailulaskelma liikelaitoksen vaikutuksesta kunnan tuloksen muodostumiseen

	Talousarvio 2026		Eliminoinnit		Talousarvio 2026
	Kunnan tuloslaskelmaosa	PIISPALA	KUNTA	PIISPALA	Kunnan ja Piispalan tuloslaskelmaosa
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot ulkoiset	872 721,00	2 567 761,71	0,00	0,00	3 440 482,71
Myyntituotot sisäiset	52 000,00	110 000,00	-52 000,00	-110 000,00	0,00
Maksutuotot	17 750,00	1 130 337,20			1 148 087,20
Tuet ja avustukset	97 546,00	0,00	0,00	0,00	97 546,00
Muut toimintatuotot ulkoiset	1 480 445,00	0,00			1 480 445,00
Muut toimintatuotot sisäiset	0,00	35 000,00	0,00	-35 000,00	0,00
TOIMINTATUOTOT yhteensä	2 520 462,00	3 843 098,91	-52 000,00	-145 000,00	6 166 560,91
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00		0,00	0,00
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 288 100,00	-2 047 842,93		0,00	-4 335 942,93
Palvelujen ostot ulkoiset	-2 170 317,00	-1 010 914,68		0,00	-3 181 231,68
Palvelujen ostot sisäiset	-145 000,00	-52 000,00	145 000,00	52 000,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat ulkoiset	-609 690,00	-588 409,07	0,00	0,00	-1 198 099,07
Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisäiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustukset ulkoiset	-224 550,00	0,00	0,00	0,00	-224 550,00
Muut toimintakulut ulkoiset	-841 171,00	0,00		0,00	-841 171,00
Muut toimintakulut sisäiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT yhteensä	-6 278 828,00	-3 699 166,68	145 000,00	52 000,00	-9 780 994,68
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 758 366,00	143 932,23	93 000,00	-93 000,00	-3 614 433,77
Verotulot	3 140 000,00	0,00		0,00	3 140 000,00
Valtionosuudet	1 243 558,00	0,00		0,00	1 243 558,00
Rahoitustuotot ja -kulut	20 000,00	3 333,05	0,00	0,00	23 333,05
Korkotuotot ulkoiset	620,00	0,00	0,00	0,00	620,00
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	160 500,00	4 833,05	0,00	0,00	165 333,05
Korvaus peruspääomasta		0,00	0,00	0,00	0,00
Korkokulut, ulkoiset	-125 620,00	-1 500,00		0,00	-127 120,00
Korvaus peruspääomasta	-10 500,00	0,00		0,00	-10 500,00
Muut rahoituskulut	-5 000,00	0,00	0,00	0,00	-5 000,00
VUOSIKATE	645 192,00	147 265,28	93 000,00	-93 000,00	792 457,28

Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-615 641,00	-335 231,60		0,00	-950 872,60
Arvonalentumiset	0,00	0,00		0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-615 641,00	-335 231,60	0,00	0,00	-950 872,60
Satunnaiset erät	0,00	0,00			0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00		0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	29 551,00	-187 966,32	93 000,00	-93 000,00	-158 415,32
Varausten ja rahastojen muutokset	567,00	0,00	0,00	0,00	567,00
Poistoeron muutos	567,00	0,00	0,00	0,00	567,00
Varausten ja rahastojen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	30 118,00	-187 966,32	93 000,00	-93 000,00	-157 848,32

	Talousarvio 2027		Talousarvio 2027	Talousarvio 2028		Talousarvio 2028
	Kunnan tuloslaskelmaosa	PIISPALA	Kunnan ja Piispalan tuloslaskelmaosa	Kunnan tuloslaskelmaosa	PIISPALA	Kunnan ja Piispalan tuloslaskelmaosa
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot ulkoiset	875000,00	2717761,71	3592761,71	879704,00	2899309,04	3779013,04
Myyntituotot sisäiset	52000,00	110000,00	0,00	52000,00	110000,00	0,00
Maksutuotot	20000,00	1276397,27	1296397,27	17750,00	1276397,27	1294147,27
Tuet ja avustukset	100000,00	0,00	100000,00	97546,00	0,00	97546,00
Muut toimintatuotot ulkoiset	1540000,00	0,00	1540000,00	1550000,00	0,00	1550000,00
Muut toimintatuotot sisäiset	0,00	35000,00	0,00	0,00	35000,00	0,00
TOIMINTATUOTOT yhteensä	2587000,00	4139158,98	6529158,98	2597000,00	4320706,31	6720706,31
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-2349421,08	-2129477,83	-4478898,91	-2325926,87	-2100339,07	-4426265,94
Palvelujen ostot ulkoiset	-2239433,00	-958816,19	-3198249,19	-2190058,67	-938353,84	-3128412,51
Palvelujen ostot sisäiset	-145000,00	-52000,00	0,00	-145000,00	-52000,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat ulkoiset	-626029,69	-709257,00	-1335286,69	-619769,40	-707262,43	-1327031,83
Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisäiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustukset ulkoiset	-225000,00	0,00	-225000,00	-222750,00	0,00	-222750,00
Muut toimintakulut ulkoiset	-862116,23	0,00	-862116,23	-853495,07	0,00	-853495,07
Muut toimintakulut sisäiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT yhteensä	-6447000,00	-3849551,02	-10099551,02	-6357000,00	-3797955,34	-9957955,34

TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3860000,00	289607,96	-3570392,04	-3760000,00	522750,97	-3237249,03
Verotulot	3112000,00	0,00	3112000,00	3193000,00	0,00	3193000,00
Valtionosuudet	1200000,00	0,00	1200000,00	1200000,00	0,00	1200000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	20000,00	1236,00	21236,00	20000,00	-20748,00	-748,00
Korkotuotot ulkoiset	1000,00	0,00	1000,00	1000,00	0,00	1000,00
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	149000,00	2736,00	151736,00	149000,00	5000,00	154000,00
Korvaus peruspääomasta		0,00	0,00		0,00	0,00
Korkokulut, ulkoiset	-114500,00	-1500,00	-116000,00	-114500,00	-25748,00	-140248,00
Korvaus peruspääomasta	-10500,00	0,00	-10500,00	-10500,00	0,00	-10500,00
Muut rahoituskulut	-5000,00	0,00	-5000,00	-5000,00	0,00	-5000,00
VUOSIKATE	472000,00	290843,96	762843,96	653000,00	502002,97	1155002,97
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-616009,00	-345231,60	-961240,60	-617531,00	-395231,60	-1012762,60
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-616009,00	-345231,60	-961240,60	-617531,00	-395231,60	-1012762,60
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-144009,00	-54387,64	-198396,64	35469,00	106771,37	142240,37
Varausten ja rahastojen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistoeron muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Varausten ja rahastojen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-144009,00	-54387,64	-198396,64	35469,00	106771,37	142240,37

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuustoon nähden sitovat erät on esitetty tarkemmin taulukossa.

	Sitova erä TA 2026
Käyttötalous	
Kunnanhallitus	Toimintakate – 823 444 e
Maaseutupalvelut	Toimintakate – 25 525 e
Tarkastuslautakunta	Toimintakate – 30 000 e
Sivistyslautakunta	Toimintakate – 2 755 077 e
Tekninen lautakunta	Toimintakate – 124 323 e
Liikelaitos	Toimintakate -187 966 e
Tuloslaskelma	
Verotulot	3 140 000 e
Valtionosuudet	1 243 558 e
Rahoitustulot	150 000 e
Rahoitusmenot	- 130 000 e
Rahoitusosa	
Antolainauksen muutokset	
Lainakannan muutokset	– 384 871,00 e
Investointiosa	
Kunta	915 000 e
Liikelaitos Piispala	1 520 000 e

Käyttötalouden sitova erä on toimialalla määrärahan menojen ja tuloarvion tulojen erotus eli toimintakate. Kunkin toimialajohtajan vastuulla on toimialan määräraha. Toimialajohtaja tekee määrärahan ylittyessä tarvittavat esitykset lautakunnalle.

Hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamista tulee seurata vuoden varrella määräraha- ja tuloarvioseurannan lisäksi. Lautakuntakäsittelyyn viedään raportit talousarvion toteutumisesta myös tavoitteiden osalta kolmen kuukauden välein.

Kate ylitykselle tai lisämäärärahalle etsitään ensisijaisesti sisäisesti

- 1) omalta tulosalueelta; jos se ei onnistu
- 2) lautakunnan päätöksellä lautakunnan tulosalueiden välillä; jos ei se onnistu
- 3) lautakunnan esityksenä valtuustolle toimialojen välillä tai valtuuston päätöksellä esitetään

Liikelaitoksen sitovia eriä ovat toimintakate, tilikauden yli-/alijäämä, rahoitusosa sekä investoinnit, joista vastuussa on liikelaitoksen johtaja. Mahdollisista ylityksistä raportoidaan johtokunnalle.

Tuloslaskelmaan nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustulot ja –menot. Rahoituslaskelman osalta sitovia eriä ovat antolainauksen ja lainakannan muutokset. Investointiosassa kuntaa ja liikelaitosta sitovia eriä valtuustoon nähden ovat investointimenot ja –tulot.

Yleishallinto

	Tot. 2021	Tot.2022	Tot. 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
Vaalit	1	1	1	2	2	0
Valtuuston kokoukset / §	6/35	7/35	7/35	7/35	7/35	7/35
Hallituksen kokoukset / §	13/150	20/152	20/150	20/150	20/150	20/150
Johtoryhmätyöskentely	15	6	15	12	12	12
Seutukokoukset	n. 6	6	6	15	15	15
Yhdistysavustukset	13 500		16 000	16 000	16 000	0
Kannonkoskinen kpl	6	6	6	6	6	4
Strategiatyöryhmän kokoukset /asiakohdat	4/45		2/10	2/10	2/10	4/10
Uudet yritykset	4		5	4	4	3
Nettokustannukset yht. €	617 553	371 538	-587 428	-570 618	- 902 918	-823 444
Nettokust. /asukas	442,53	292,78	448,08	449,65	742,53	695,47

Elinkeinotoimi

Elinkeinotoiminnan vastuu on kunnanjohtajalla. Elinkeinotoimintaa toteutetaan yritysneuvonnalla, toimintaympäristön kehittämällä, yrittäjäilmapiirin kehittämällä, viestinnällä ja hanketoiminnalla.

Seutuyhteistyö

Kunnanjohtaja osallistuu kuntatiimin ja kehittäjätiimin toimintaan. Kehittäjätiimi on aluekehityksen suunnittelua ja kuntatiimi on toimeenpanoa.

Yritysneuvonta ja yritystoiminnan kehittäminen

Yritystoimintaa suunnittelevia ja toimintaansa aloittavia yrittäjiä tuetaan ja neuvotaan liiketoiminnan suunnittelussa, yrityksen perustamisessa, starttirahan ja rahoituksen hakemisessa sekä liiketilojen etsimisessä yritysکوhtaisen tarpeen mukaisesti. Lisäksi tehdään yhteistyötä yrittäjänjärjestön kanssa. Yritysneuvonnasta ja yritystoiminnan kehittämisestä vastaa kunnanjohtaja.

Hanketoiminta

Talousarviovuodelle ei ole suunnitteilla omia hankkeita.

Tämän lisäksi Kannonkosken kunta on mukana seutukunnallisissa aluekehityshankkeissa.

Osaamisen kehittäminen

Kunta jatkaa edelleen useita vuosia käytössä ollut tukitoimintaa yritysten ja yhteisöjen henkilöstön osaamisen kehittämiseksi ja maksaa kunnanhallituksen hyväksymien perusteiden mukaisesti oppisopimuskoulutustukea.

Markkinointi ja viestintä

Virallisen viestinnän lisäksi Kannonkosken kunta panostaa positiivisen kuntakuvan kehittämistä markkinoinnin ja viestinnän toimenpitein. Kanavia ovat mm. some, Kannonkoskinen ja kunnan nettisivut sekä Visit Kannonkoski-sivusto. Kuntamarkkinoinnissa hyödynnetään ulkopuolista palveluntarjoajaa.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta tehdyn kuntien välisen sopimuksen mukaisesti Äänekosken kaupunki pyytää työllisyysalueen kuntia antamaan lausuntonsa talousarvioluonnoksesta vuodelle 2026.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue aloitti työvoimaviranomaisena 1.1.2025. Alueeseen kuuluu 13 kuntaa: Hankasalmi, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Pihtipudas, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski. Vastuukuntana toimii Äänekosken kaupunki.

Työllisyysalueen perustehtävänä on edistää alueen työllisyyttä ja elinvoimaa järjestämällä laadukkaita, vaikuttavia ja yksilöllisiä lakisääteisiä työvoimapalveluita. Toimintaa ohjaavat työvoimapalveluiden järjestämisestä annettu laki (380/2023), työllisyyden monialaisen edistämisen laki (381/2023) sekä muu työllisyyttä ja kotoutumista koskeva lainsäädäntö.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen tavoitteet ja strategiset painopisteet ovat

- Valtakunnalliset tavoitteet:
 - o Yhdenvertaiset palvelut
 - o Työllisyyden parantaminen erityisesti heikommassa asemassa olevien osalta
 - o Työllistymisen nopeuttaminen
 - o Elinvoiman vahvistaminen
- Paikalliset painotukset:
 - o Lähipalvelut asiakkaille
 - o Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen
 - o Heikommassa asemassa olevien palvelujen varmistaminen
 - o Kustannustehokkuus ja läpinäkyvyys

Vuoden 2026 talousarvio pohjautuu lakisääteiseen järjestämisvastuuseen ja on yhteensä 7,83 miljoonaa euroa, jakaantuen seuraavasti:

- yhteiset yleiset kustannukset noin 4,68 milj. euroa
- aiheuttamisperiaatteen mukaiset kustannukset noin 3,15 milj. euroa

Yhteiset yleiset kustannukset	TA2025	TA2026	Muutos, €	Muutos, %
Toimintatuotot				
<i>Myyntituotot</i>				
<i>Korvaukset kunnilta</i>				
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset (kuntalaskutus)	4 754 500	4 676 900	-77 600	-1,6
Toimintatuotot yhteensä	4 754 500	4 676 900	-77 600	-1,6
Toimintakulut				
<i>Henkilöstökulut</i>				
<i>Palkat, palkkiot ja henkilösivukulut</i>				
4000-4180 Maksetut palkat ja palkkiot + sivukulut	-3 638 300	-3 691 400	-53 100	1,5
4012 Luottamustoimipalkkiot	-25 000	-23 000	2 000	-8,0
<i>Palvelujen ostot</i>				
<i>Muiden palvelujen ostot</i>				
4340 Asiantuntijapalvelut	-37 600	-19 200	18 400	-48,9
4341 Toimistopalvelut (vastuukunnan tukipalvelut)	-366 000	-298 000	68 000	-18,6
4344 ICT-palvelut	-45 000	-45 000	0	0,0
4348 Rahoitus- ja pankkipalvelut	-1 200	-1 200	0	0,0
4350 Painatukset, ilmoitukset ja markkinointi	-10 000	-10 000	0	0,0
4362 Posti- ja kuriiripalvelut	-30 400	-30 400	0	0,0
4370 Vakuutukset	-600	-600	0	0,0
4405 Turvallisuuspalvelut	-20 000	-20 000	0	0,0
4406 Henkilöstön koulutuspalvelut	-25 800	-24 500	1 300	-5,0
4408 Henkilöstön matkakustannukset	-250 000	-200 000	50 000	-20,0
4413 Muut koulutuspalvelut (luottamushenkilöstö)		-1 200	-1 200	
4416 Henkilöstön työhyvinvointi	-3 500	-3 500	0	0,0
4421 Muut matkakorvaukset (luottamushenkilöstö)		-7 000	-7 000	
4440 Ateriapalvelut	-4 800	-4 200	600	-12,5
4460 Edustus ja merkkipäivät	-300	-300	0	0,0
4470 Muut palvelut	-33 800	-20 000	13 800	-40,8
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>				
4500 Toimistotarvikkeet	-5 500	-7 000	-1 500	27,3
4520 Elintarvikkeet	-1 200	-1 200	0	0,0
4580 Kalusto		-4 900	-4 900	
4595 Lahjat ja merkkipäivät	-500	-500	0	0,0
<i>Muut toimintakulut</i>				
<i>Vuokrat</i>				
4840 Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-250 000	-258 800	-8 800	3,5
4860 Muut vuokrat	-5 000	-5 000	0	0,0
Toimintakulut yhteensä	-4 754 500	-4 676 900	77 600	-1,6
TOIMINTAKATE	0	0	0	

Aiheuttamisperiaatteen kustannukset	TA2025	TA2026	Muutos, €	Muutos, %
Toimintatuotot				
<i>Myyntituotot</i>				
<i>Korvaukset kunnilta</i>				
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset (kuntalaskutus)	3 076 184	3 153 784	77 600	2,5
Toimintatuotot yhteensä	3 076 184	3 153 784	77 600	2,5
Toimintakulut				
<i>Henkilöstökulut</i>				
<i>Palkat, palkkiot ja henkilösivukulut</i>				
4000- Maksetut palkat ja palkkiot + sivukulut (valmennukset,	-120 000	-102 400	17 600	-14,7
4180 tuotetaan omalla palveluna)				
<i>Asiakaspalvelujen ostot</i>				
4315 Työvoima- ja kotoutumiskoulutukset ja yhteiskuntaorientaatio	-700 000	-700 000	0	0,0
Työvoimakoulutus, yritysjykyyskoulutus	-85 000	-85 000	0	0,0
Työvoimakoulutus, korttikoulutus	-100 000	-100 000	0	0,0
Yhteishankintakoulutus, rekry, täsmä ja muutos	-715 650	-715 650	0	0,0
<i>Palvelujen ostot</i>				
<i>Muiden palvelujen ostot</i>				
4340 Asiantuntijapalvelut	-30 000	-30 000	0	0,0
4354 Tulkkaukspalvelut	-25 000	-25 000	0	0,0
4414 Työvoimakoulutukset (siirretty asiakaspalvelujen ostoihin)				
<i>Avustukset</i>				
<i>Avustukset kotitalouksille</i>				
4729 Starttiraha	-500 000	-500 000	0	0,0
4730 Matka- ja yöpymiskorvaus	-5 000	-5 000	0	0,0
4730 Harkinnanvarainen kulukorvaus	-100 000	-100 000	0	0,0
<i>Avustukset yhteisöille</i>				
4732 Työnantajan palkkatuki	-690 534	-785 784	-95 200	13,8
4734 Muut avustukset yhteisöille	-5 000	-5 000	0	0,0
Toimintakulut yhteensä	-3 076 184	-3 153 784	-77 600	2,5
TOIMINTAKATE	0	0	0	

Vuoden 2026 talousarvioehdotuksen kokonaisuus on samansuuruinen kuin vuonna 2025. Vuodelle 2026 talousarvion yhteisten yleisten kustannusten määrää on hieman vähennetty (- 77 600 euroa) ja aiheuttamisperiaatteen kustannusten osuutta hieman lisätty (+ 77 600 euroa). Yhteisten yleisten kustannusten osalta erityisesti henkilöstökustannukset ovat nousseet vuoden 2025 tasoon verrattuna tasopalkkaratkaisun ja muiden kustannuspaineiden vuoksi. Kasvaneet menot katetaan supistamalla muita kustannuseriä, jotta kokonaisuus pysyy hallinnassa. Talousarviossa on samalla huomioitu kuntien haastava taloudellinen tilanne, minkä vuoksi kustannusten hallinta ja resurssien tehokas kohdentaminen ovat keskeisessä roolissa.

Tarkastuslautakunta

TOIMINTAKATE	TP 2021	TP2022	TP2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tarkastustoimi	-16 111	-8 230	-21 397	-21 289	-18 140	-30 000

Tarkastuslautakunta vastaa kunnan ulkoisesta valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa sekä valmistelee kunnanvaltuuston päätettäväksi vuosittain hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta arvioi myös, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunta seuraa sidonnaisuusrekisterin ajantasaisuutta.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet vuodelle 2026

- Talouden tasapainon seuranta.
- Valtuuston asettamien tavoitteiden seuranta.
- Sidonnaisuusrekisterin ajantasaisuuden seuranta.
- Hyvinvointialueelle vuokrattavien kohteiden tilanteen seuranta.
- Liikelaitoksen toiminnan seuranta.
- Konsernin merkitys koko kunnan toimintaympäristössä.
- Arviointikertomuksen laadinta.

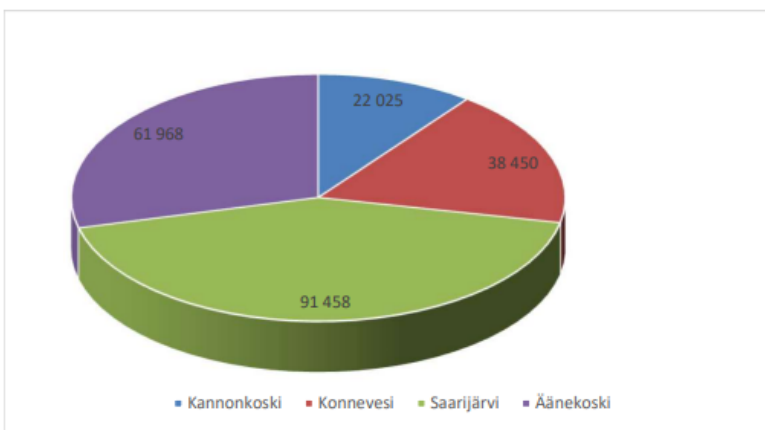
Maataloustoimi

Kannonkoski kuuluu yhdessä Konneveden ja Äänekosken kanssa Saarijärven kaupungin hallinnoimaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Toiminnasta aiheutuvat kustannukset jaetaan kuntien välillä aktiivimaatilojen suhteessa. Kannonkosken osuus kokonaiskustannuksista on 10,3 %.

MAASEUTUHALLINNON TEHTÄVIEN HOITAMISESTA AIHEUTUVIEN KUSTANNUSTEN JAKO (TALOUSARVIOEHDOTUS 2026)

Toimintakulut	220 400
Vähennetään kulut, joita ei ole sovittu yhteisesti jaettaviksi	6 500
Kokouspalkkiot	500
Sisäiset vuokrat	6 000
Yhteisesti jaettavat toimintakulut	213 900
Yhteensä	213 900

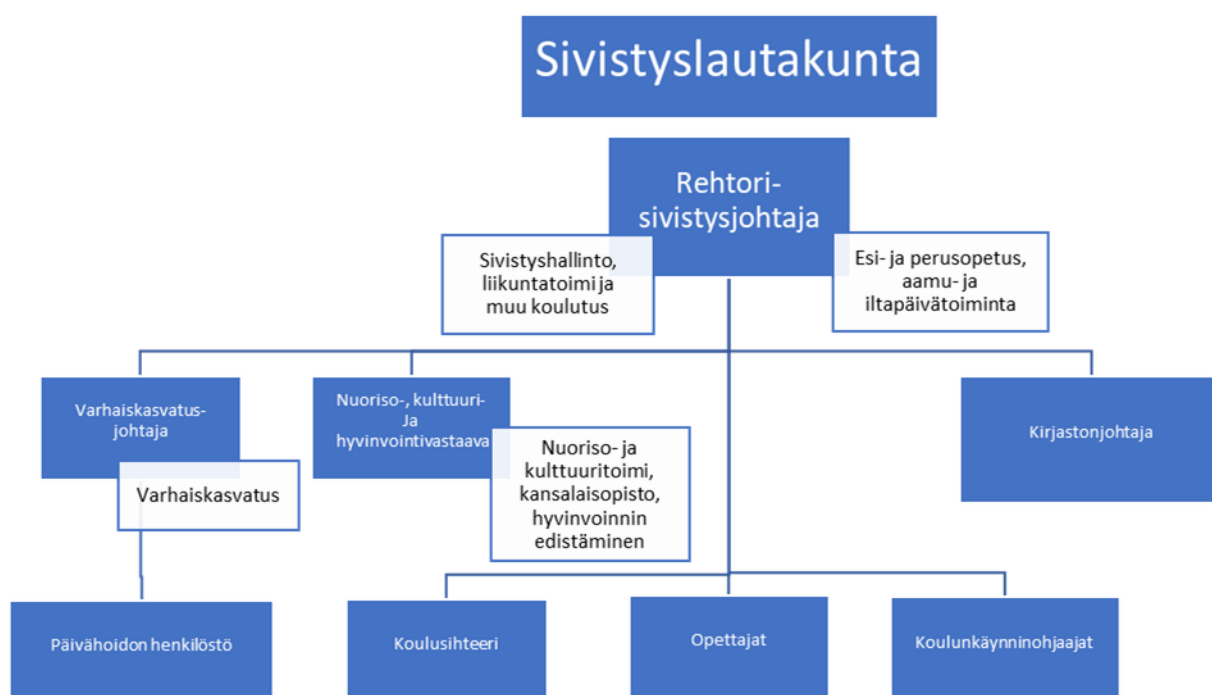
Kunta	Tilalukumäärä 2024	%	Jaettavat toimintakulut	Ennakkomaksun suuruus (laskutetaan 3 kk:n välein)
Kannonkoski	59	10,30	22 025	5 506,15
Konnevesi	103	17,98	38 450	9 612,43
Saarijärvi	245	42,76	91 458	
Äänekoski	166	28,97	61 968	15 491,88
Yhteensä	573	100,00	213 900	
Laskutetaan			122 442	

Sivistyslautakunta

030	Tp 2022	Tp 2023	Tp 2024	Ta 2025	Ta 2026
Tuotot	164.154	313.776	265.500	209.510	200.806
Kulut	-2.769.072	-2.780.487	-2.832.636	-2.888.810	2.955.883
Netto	-2.604.919	-2.466.711	-2.567.135	-2.679.290	2.755.077

Sivistyslautakunnan tavoitteena on tarjota kuntalaisille laadukkaita ja taloudellisesti tuotettuja varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetus-, kulttuuri-, nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluja sekä luoda edellytykset läpi elämän jatkuvalla oppimiselle, henkiselle kasvulle ja fyysiselle hyvinvoinnille. Perustehtäväänsä lautakunta hoitaa kunnanvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti. Sivistyslautakunnan vastuualueeseen kuuluvat sivistyshallinto, varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, muu koulutus, kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet sekä hyvinvointityö.

Sivistystoimen henkilöstöorganisaatio vastuualueineen on kuvattu edellä olevassa organisaatiokaaviossa. Kunkin tehtävälleen vastuuhenkilö on tilivelvollinen omasta vastuualueestaan.

Hallinto

Sivistyshallintoon sisältyvät sivistyslautakunta, toimisto, muu toiminta ja yhteistyö sekä ulkopuolista rahoitusta saaneet seudulliset perusopetuksen kehittämisprojektit. Hallinnon tavoitteena on tuottaa ja kehittää kunnan kasvatusta-, opetusta-, sivistys- ja hyvinvointipalveluja. Sen tehtävänä on palvella kuntalaisia sivistyspalveluihin liittyvissä asioissa sekä valmistella lautakunnan käsittelyyn meneviä asioita ja huolehtia päätösten täytäntöönpanosta. Hallinto huolehtii myös seutu- ja sidosryhmäyhteistyöstä sekä koordinoi ulkopuolisella rahoituksella tapahtuvaa perusopetuksen kehittämistoimintaa.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 40 % sivistysjohtajan tehtäviä on liitetty rehtorin tehtävään ja koulusihteerin tehtävistä 5 % kohdentuu sivistyslautakunnalle.

Toimintamuutos ja hankkeet

Nuorisotoimessa jatkuu yksi, liikuntatoimessa yksi, varhaiskasvatuksessa yksi sekä esi- ja perusopetuksessa yksi hanke. Sivistystoimi on mukana maakunnallisessa koulutuksia järjestävässä O3-hankkeessa.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Hallinto seuraa toiminnan toteutumista määrärahojen puitteissa. Ulkopuolista rahoitusta hyödynnetään ja hankehakuja seurataan aktiivisesti. Seudullisen yhteistyön mahdollisuuksia selvitetään aina uusia toimintatapoja suunniteltaessa. Tavoitteena on tehdä Kannonkoskesta kunta, jonne on helppo muuttaa ja joka halutaan asuinkunnaksi.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kokoukset	8	6	6
Stipendit ja avustukset €	542	1.500	1.500
Nettokustannukset, €	38.356	50.110	54.160
Nettokust. / asukas	32,40	41,21	46,77

Varhaiskasvatus

Kuntastrategian mukaan Kannonkoski on perherakas ja turvallinen asuinpaikka, jossa peruspalvelut ovat kunnossa. Varhaiskasvatus toimii kuntastrategian mukaisesti huolehtimalla kunnan yhden peruspalvelun laadukkaasta toteutumisesta. Toimintaamme ohjaa varhaiskasvatustalaki. Varhaiskasvatuksen vastuualueen tehtävänä on tarjota varhaiskasvatuspaikka kaikille varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille määrärahan puitteissa. Palvelua on lain mukaan tarjottava siinä laajuudessa kuin perheet sitä tarvitsevat eli tarvittaessa myös iltaisin ja viikonloppuisin. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä sekä edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotinä Nappulassa. Alle 3 -vuotiaista maksetaan kotihoidontukea niille perheille, jotka eivät käytä varhaiskasvatuspalvelua.

Henkilöstöresurssit

- 2,5 varhaiskasvatuksen opettajaa
- 3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa
- 1 erityisvarhaiskasvatuksen lastenhoitaja (0,5 syksyllä 2026)
- 1 lastenhoitaja tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävän hankkeen valtionavustuksella (omavastuu 20 %)
- varhaiskasvatusjohtaja (työajasta 10h / vko varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviä, lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävät)

Toimintamuutos

Varhaiskasvatukseen osallistuvan lapsimäärän kasvua on tavoiteltu 2020-luvulla valtakunnallisesti. Kannonkoskella laskennallinen lapsimäärä on noussut tasaisesti jo vuodesta 2020 ja sen odotetaan nousevan hieman myös vuonna 2026. Toinen valtakunnallinen, Kannonkoskellakin näkyvä ilmiö on pienten, 0-1 -vuotiaiden lasten määrän kasvu varhaiskasvatuksessa. Alle 3-vuotiaat tulee huomioida henkilöstömitoitusta laskettaessa kertoimella 1,75. Ensi vuonna alle 3-vuotiaiden määrä hieman laskee nykyisestä, mutta kokonaislapsimäärä kasvaa. Henkilöstötarve vähenee elokuussa 2026 0,5 lastenhoitajan verran. Lokakuussa 2025 otettiin käyttöön valtakunnallinen tasopalkkajärjestelmä, mikä nostaa varhaiskasvatuksen palkkoja keskimäärin 4 % vuonna 2026.

Varhaiskasvatuksen haasteena valtakunnallisesti on kelpoisen työvoiman saaminen, ja tämä on näkynyt useita vuosia Kannonkoskellakin. Pidemmän aikavälin tavoitteena on ollut saada kuntaan varhaiskasvatustilain velvoittava määrä kelpoisuusehdot täyttäviä varhaiskasvatuksen opettajia ja lain edellyttämä varhaiskasvatuksen sosionomi. Se edellyttää kouluttautumisen mahdollistamista myös työn ohessa, mikä on huomioitava sijaisresurssissa. Kannonkoskella kannustetaan henkilöstöä kouluttautumaan ja tuetaan kouluttautumista taloudellisesti. Varhaiskasvatuksen henkilöstöstä kolme opiskelee tällä hetkellä, mikä lisää sijaiskustannuksia.

Ateriapalvelut ostetaan vuonna 2026 Piispalasta, mikä lisää ateriapalveluiden ostokustannuksia varhaiskasvatuksessa noin 12 000 €. Koulujen loma-aikoina ruuan kuljetus Piispalasta ja ruokapalvelutyöntekijän palkkaaminen lisää varhaiskasvatuksen kustannuksia yhteensä noin 8500 €.

Varhaiskasvatuksessa otettiin vuonna 2025 käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä Visman lopettaessa Wilman toimittamisen varhaiskasvatukselle. Tästä aiheutuu vuosittain 3400 € enemmän kustannuksia varhaiskasvatukselle, mutta Titania-työvuorosuunnitteluohjelma pystyttiin irtisanomaan, mikä vähentää kustannuksia koko kunnan tasolla 1000 €.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Päiväkoti Nappula

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista opetuksen, kasvatuksen, ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Kannonkoskella tuotetaan laadukasta varhaiskasvatusta, jossa sekä lapsen että henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan. Varhaiskasvatuksen laatua mitataan mm. joka toinen vuosi tehtävillä asiakastyytyväisyyskyselyillä, valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen laatuksiteereihin perustuvalla arviointimenetelmällä sekä työhyvinvointikyselyillä.

Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan päiväkodissa lasten yksilölliset lähtökohdat huomioiden: jokaiselle lapselle tehdään lain velvoittama oma, yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma. Arkea

ohjaa 2022 hyväksytty kunnan varhaiskasvatussuunnitelma, jossa painottuu vahvasti lasten osallisuus sekä lapsen oikeus hänen tarvitsemaansa tukeen. Lasten oppimista, kehitystä ja kasvua tuetaan yhteistyössä henkilökunnan, kotien ja yhteistyötahojen kanssa. Varhaiskasvatuksessa pyritään turvallisiin ja pysyviin aikuissuhteisiin yhteisöllisyyttä ja lasten osallisuutta vahvistaen. Henkilöstön ja lasten suhdeluku pidetään asetuksen vaatimalla tasolla. Piispan palveluja hyödynnetään monipuolisen liikkumisen toteutumiseksi.

Valtuuston päätöksen velvoittamana koko varhaiskasvatuksen henkilöstö on koulututtanut Lapset Puheeksi – toimintamallin käyttöön. Toimintamallin avulla pyritään edistämään lapsen suotuisaa kehitystä ja ennaltaehkäisemään esim. lastensuojelun tarvetta. Lisäksi varhaisen tuen tiimin (neuvolan terveydenhoitaja, puheterapeutti, psykologi, toimintaterapeutti, varhaiskasvatuksen erityisopettaja / varhaiskasvatusjohtaja) yhteistyö auttaa lasten varhaisen tuen palvelujen suunnittelussa.

Kotihoidontuki

Lasten kotihoidontukea maksetaan niille perheille, jotka eivät käytä kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja. Osittaista hoitorahaa maksetaan alle 3-vuotiaista lapsista sekä koulunsa aloittaneista ykkös- ja kakkosluokkalaisista silloin, kun huoltaja lyhentää työaikaansa lapsen hoidon vuoksi. Vanhempien työllisyystilanne vaikuttaa osaltaan kotihoidontuen käyttöön.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Päiväkoti Nappula			
Kokopäivähoitopäivät	5204	4200	5600
Osapäivähoitopäivät	459	500	1000
Hoitopäivät yht. / v. (sis. myydyt)	5663	4700	6600
Lapsia hoidossa ka. / kk	35	37	38
Nettokustannukset, €	465.309	495.230	507.260
Nettokust. / asukas	393,00	407,26	438,05
Hoitopäivän nettohinta	82,17	105,37	76,86
Lasten kotihoidontuki			
Tukea saavat taloudet	12	7	6
Tukea saavat lapset	7,4	7	6
Nettokustannukset, €	27.080	32.800	22.600
Nettokustannukset / asukas	22,87	26,97	19,52

Esi- ja perusopetus

Kannonkosken koulun vastuualueella ovat esiopetus, perusopetus, aikuisten perusopetus, valmistava opetus sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Niistä aikuisten perusopetusta ja valmistavaa opetusta järjestetään ainoastaan tarvittaessa.

Esiopetuksen tavoitteena on yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa edistää lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa. Perusopetuksen tavoitteena on yhdessä huoltajien kanssa kasvattaa oppilaista itsenäisiä ja yhteistyökykyisiä nuoria, joilla on tulevaisuuden yhteiskunnassa tarvittavat työelämä- ja tiedonhallintataidot. Valmistavan opetuksen tavoitteena on kehittää suomen kielen ja opiskelun taitoja siten, että oppilas vuoden valmistavan opetuksen jälkeen kykenee avustettuna jatkamaan opiskeluaan yleisopetuksessa. Aikuisten perusopetus tarjoaa mahdollisuuden oppivelvollisuuden ylittäneille jatkaa opiskelua päättötodistuksen saamiseksi. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lyhentää pienten koululaisten yksinoloaikaa ennen ja jälkeen koulupäivän. Lasten monipuoliseen liikuntaan panostetaan koko opinpolun ajan.

Henkilöstöresurssit

Esi- ja perusopetuksen henkilöstöresurssi on seuraava:

- rehtori-sivistysjohtaja, jonka rehtoriosuus 60 %
- koulusihteeri (55 %)
- esiluokanopettaja (20/23vvt)
- kolme luokanopettajaa
- yksi lehtori
- viisi päätoimista tuntiopettajaa
- kaksi sivutoimista tuntiopettajaa
- kolme erityisopettajaa, joista yksi osa-aikainen
- neljä koulunkäynninohjaajaa, jotka kaikki ovat osa-aikaisia.

Talousarviossa on varauduttu ylläpitämään nykyinen vakinainen henkilöstö ja kolme yhdysluokkaa. Mahdollisen hankerahan saamiseen on varattu omavastuuosuus.

Tuntikehyksen käyttö

Esi- ja perusopetuksen tuntikehyks jakautuu kevätlukukaudella 2025 seuraavasti:

- esiluokan opetukseen 20 viikkotuntia
- perusopetuksen 1–9 luokkien opetukseen 249 viikkotuntia, josta
 - 1–9 luokkien laaja-alaiseen erityisopetukseen 46 viikkotuntia
 - 1–4 luokkien pienluokan erityisopetukseen 12 viikkotuntia
- tukiopetukseen 5 viikkotuntia
- kerhotyöhön tuntimäärä tulee kokonaisuudessaan hankkeelta
- erityistehtäviin 21 viikkotuntia

Oppilasmäärän väheneminen ei kuitenkaan vaikuta merkittävästi tuntikehykseen luokkien 1–6 siirryttyä yhdysluokkaopetukseen ja uuden perusopetuslain tukea koskevien muutosten astuttua voimaan 1.8.2025 alkaen.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

TVT-strategian vuosille 2023–2026 mukaiset koulutuskulut ja kalustohankinnat on huomioitu talousarviossa. Luokkien esitystekniikkaa on uusittu paljon vuosittain, mutta se on osin vielä päivitysikäistä ja uutta tekniikkaa tarvitaan vuonna 2012 käyttöön otettujen tilalle.

Koulun työryhmistä arkityöryhmä pyrkii järjestämään yhdessä oppilaskunnan kanssa koulun olosuhteita sellaisiksi, että fyysinen ympäristö ja käytänteet tukevat mahdollisimman hyvin kaikkien hyvinvointia.

Tapahtumatyöryhmä suunnittelee vuotuiset tapahtumat, teemaviikot ja koulun ulkopuolisen opetuksen kalenterin. Ryhmän tehtäviin on yhdistetty opetussuunnitelman laaja-alaisen oppimiskokonaisuuksien käytännön toteutuksen suunnittelu sekä yhteistoiminnallisesti kestävä kehityksen tietoisuuden lisääminen.

Erityisopetuksen ja oppilashuollon käytänteitä, seulontatutkimuksia, ohjeistusta ja vuosikelloa suunnittelee ja toimintaa ohjaa erityisopetuksen työryhmä. Erityistehtävän saanut erityisopettaja suunnittelee ohjaajien työjärjestykset ja toimii oppilashuollon rekisterin ylläpitäjänä.

Opetuksellisenä tavoitteena on päästä oppimistulosvertailuissa valtakunnallisesti keskitason yläpuolelle. Tätä mitataan valtakunnallisilla kokeilla. Tavoitteena on, että perusopetuksen päättävien ikäluokasta kaikki saavat perusasteen päättötodistuksen ja lisäksi aloittavat perusasteen jälkeiset opinnot. Toiselle asteelle siirryttäessä on oppilaan tukena etsivä nuorisotyöntekijä sekä oppilaanohjaajan tehtäviin kuuluva tehostettu oppilaanohjaus ja valvontavastuu opintojen jatkumisesta.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP2024	TA 2025	TA 2026
Esiopetus			
Oppilaita kevät/syky	7/5	5/8	9/9
Esiopetuksen tunnit	20	20	20
Nettokustannukset, €	56.944	58.530	73.040
Nettokust. / asukas	48,09	48,13	63,07
Nettokust. /esiopp.	9.491	9.755	8.116
Kotikuntakorvaus 6 v.	4.807,20	5.084,05	Saatavissa 12/2025
Perusopetus			
Oppilaita kevät/syky	101/94	94/82	82/75
Perusop. tunnit / viikko	286/270	270/270	270/270
Nettokustannukset, €	1.655.699	1.752.350	1.786.660
Nettokust. / asukas	1.398	1.441	1.543
Nettokust. /opp.	16.982	19.913	22.760
Kotikuntakorv. 7-12 v./13-15 v.	7880,65/ 12.609,04	8.334,51/ 13.335,22	Saatavissa 12/2025

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Perusop. päättäneet % joista perusasteen jälkeiset opinnot aloittaneet %	100	100	100
Aamu- ja iltapäivätoiminta			
Oppilaita kevät/syky	6/8	6/6	6/6
Nettokustannukset, €	15.473	23.110	20.060
Nettokust. / asukas	13,07	19,00	19,00

Muut koulutuspalvelut

Muuhun koulutukseen sisältyvät kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminta.

MUU KOULUTUS YHTEENSÄ	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Nettokustannukset, €	27.612	25.610	25.680
Nettokust. / asukas	23,32	21,06	22,18

Kansalaisopisto

Saarijärven kansalaisopiston Kannonkosken osasto tarjoaa ensisijaisesti vapaatavoitteista koulutusta ja muuta virike- ja harrastetoimintaa ohjatusti kaikille ikäryhmille Kannonkosken kunnan alueella.

Vuoden 2024 alusta astui voimaan muutos, jonka mukaan Kannonkosken kunta ei voi enää laskuttaa kansalaisopiston Saarijärven osastolta Kannonkoskella järjestettävien kurssien tilavuokria. Sama ohjeistus koskee myös Piispalaa ja muita mahdollisia tilojen vuokraajia. Tästä syystä kansalaisopiston kurssit keskitetään kunnan omiin tiloihin. Mikäli on painavista syistä tarvetta järjestää kurssi muissa tiloissa, voidaan tilavuokra sivistyslautakunnan erillisellä päätöksellä osoittaa tilavuokra Kannonkosken kunnalle.

Muutoksen taustalla on voimassa oleva sopimus Saarijärven kansalaisopiston kanssa, jonka mukaan Kannonkoski maksaa tietyn laskentakaaavan mukaisesti osuuden kansalaisopiston kuluista. Saarijärven tilavuokrat kohosivat roimasti uuden koulu- ja kulttuurikeskuksen käyttöönoton vuoksi. Koska laskelmassa otetaan huomioon kaikki tilavuokrat, olisi Kannonkosken ennakkomaksu nousnut kaksinkertaiseksi aiempiin vuosiin verrattuna. Tässä vaihtoehdossa Kannonkoski laskuttaisi omat tilavuokransa Saarijärveltä kuten ennenkin, mutta maksaisi osuuden myös Saarijärven kohonneista tilavuokrista. Tämä käytäntö kuulosti kohtuuttomalta Kannonkosken kannalta. Saarijärvi tarjosi toista vaihtoehtoa, jossa siirrytään samaan käytäntöön kuin musiikkiopistollakin eli Kannonkoski ei laskuta tilavuokria Saarijärveltä, eikä vastaavasti Saarijärven opetustiloista perittäviä vuokria oteta huomioon ennakkomaksulaskelmaan. Maksun perusteeksi jäävät lähinnä opetustoiminnan ja hallinnon kulut sisältäen toimistotilojen vuokran. Kansalaisopiston rehtori Timo Tikan mukaan näillä parametreillä maksu säilyy lähellä entistä tasoaan.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 15 % nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan työajasta. Palvelu ostetaan Saarijärven kaupungilta. Saarijärven kansalaisopisto maksaa osastonjohtajan 15 % työajan.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kansalaisopistossa on kaikenikäisillä kuntalaisilla mahdollisuus opiskella ja harrastaa monipuolisesti ja edullisesti. Tavoitteena on saada tuotettua annettujen tuntimäärien puitteissa mahdollisimman monipuolista koulutustarjontaa joustavasti ja käyttäjälähtöisesti. Opetusta pyritään tarjoamaan kuntalaisten toivomissa aiheissa ja myös lyhytkursseina. Tuntiopettajina käytetään ensisijaisesti paikallisia ja seudullisia osaajia.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kurssit, koulutukset	30	40	35
Opetustunteja	605,69	1 000	800
Netto-osallistujia/opiskelijoita yhteensä	160 / 306	400	180 / 350
Nettokustannukset	21.741,22	20.000	20.000
Nettokust. / op.tunti	31,96	25,00	25,00
Nettokust. / asukas	17,10	16,45	17,27

Toimintamuutos

Pätevien opettajien löytäminen uusille kursseille / sijaiseksi / poistuvan opettajan tilalle on haasteellista johtuen mm. pitkistä välimatkoista. Opettajien rekrytointi vie aiempaa enemmän kulttuurivastaavan työaika.

Musiikkiopisto

Viitasalo-opiston toiminta-ajatuksena on toiminta-alueensa musiikin ja tanssin harrastuksen kehittäminen ja musiikin ja tanssin perusopetuksen antaminen sekä harrastajille että ammattiin aikoville.

Toiminta-alue

Kannonkoski on jäsen Viitasalo-opistossa, jonka isäntäkuntana on Saarijärven kaupunki. Muita toiminta-alueen kuntia ovat Karstula, Kivijärvi ja Kyyjärvi.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Musiikkiopisto vaikuttaa seutukunnan musiikkielämään järjestämällä oppilaskonsertteja ja osallistumalla muihin seutukunnan musiikki- ja kulttuurihankkeisiin. Musiikkiopisto seuraa aikaansa sekä kehittää toimintaansa ja tarjontaansa asiakkaitaan (oppilaat, vanhemmat, kunnat) kuunnellen. Kannonkoskella järjestetään musiikinteoriatunteja, sekä yksilöopetusta pianon, kitaran ja rumpujen soittajille.

Konsertteja järjestetään 3 / vuosi. Kevät- ja joulukonsertit seurakuntatalolla, sekä yksi koulukonsertti., jossa esiintyjinä ovat olleet Kannonkosken koulun oppilaat ja yleisönä alakoulu. Tavoitteena on innostaa uusia hakijoita musiikkiopistolle.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

Oppilasmäärät ja maksuosuudet on kirjattu Saarijärven kansalaisopiston rehtorin arvion pohjalta.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Opiskelijat (perusaste)	11	10 perusaste 9 muskari	7 perusaste 5 muskari
Opetustunteja	436	327	343
Nettokustannukset, €	5.870,62	28.888- valtionapu 23.283 = maksuosuus 5.605	25.839 valtionapuosuus 20.156 maksuosuus 5.684
Nettokust. / opetustunti	13,46	17,14	16,57
Nettokust. / asukas	4,96	4,61	4,91

Toimintamuutos

Viitasalo-opiston oppilasmäärä laskee nopeasti. Tähän osaltaan vaikuttaa ikäluokkien pieneneminen, mutta varmasti myös klassisen musiikin harrastamisen vähentyminen koko Suomessa. Uusia oppilaita on houkuteltu mm. koulukonserttien avulla, sekä lisäämällä tiedottamista some-kanavissa.

Kirjasto

Kunnan tehtäväksi on kirjastolaissa säädetty yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Yleisen kirjaston tehtävä on tarjota kaikille pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin sekä

- ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
- edistää lukemista ja kirjallisuutta
- tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
- tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä
- edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö:

- 100 % kirjastonjohtaja
- yhden kuukauden resurssi kirjastovirkailijoiden vuosilomien sijaistamiseen

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kirjaston talousarvioehdotuksessa vuodelle 2026 on pyritty ottamaan huomioon toimintamenoissa tapahtuvat muutokset ja hintojen korotukset.

Kirjastorakennuksen tiedossa oleva rakenteellinen ongelma näkyy yhä kirjaston toiminnassa ja osaltaan voi vaikuttaa talousarvion määrällisiin tavoitteisiin ja mittareihin. Osin supistettu tilojen käyttö sekä tilan ahtaus rajoittaa kirjaston toimintaa ja viihtyvyyttä. Tämä vaikuttaa myös kulttuuritapahtumien ja näyttelyiden järjestämiseen ja kävijämääriin. Tämän ennakoitaan näkyvän kirjaston tunnusluvussa pienenä laskuna tulevina vuosina. Tilavaihtoehtoja selvitys ja mahdolliset toimenpiteet jatkuvat vuoden 2026 aikana. Tulevaan muuttoon pyritään valmistautumaan etukäteen tehtävällä kokoelmatyöllä, joka tulee näkymään mm. kokoelman pienenemisenä aineiston poistojen myötä.

Keski-kirjastojen yhteiskimpan osalta yhteistoimintaa jatketaan ja hankkeissa suositaan alueellisia yhteishankkeita sekä Keski-kirjastojen yhteiskilpailutuksia, -aineistoja ja -palveluita. Kirjastokimpan yhtenä yhteisenä strategisena tavoitteena vuosille 2026–2027 on selvittää uuden tai päivitetyn kirjastojärjestelmän hankintaa. Tähän liittyvä Kannonkosken kirjaston osuus kustannusarviosta on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Kirjastopalvelujen saatavuus Kannonkoskella on hyvä omatoimen täydentäessä palvelua. Myös Kannonkosken kirjaston hankintamäärät asukasta kohden ovat kirjaston kimpan kokonaisuutta katsoen erittäin hyvät. Tämä taso pyritään säilyttämään vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa eli aineiston hankintamäärärahaan ei tehdä leikkauksia. Riittävällä omalla aineistomäärärahalla sekä Keski-kirjastojen yhteiskäytössä olevalla kokoelmalla asiakkailta on edullisesti käytössä laaja ja kattava valikoima monipuolista kirjastoaineistoa. Seutukuljetukset kulkevat kahdesti viikossa ja ovat edelleen erittäin edullinen tapa tuoda koko Keski-kirjastojen aineisto kaikkien lainaajien saataville.

Kirjasto tekee yhteistyötä päiväkodin, perusopetuksen, kulttuuritoimen, hyvinvoinnin ja kunnan muiden toimijoiden kanssa.

Kirjastolla on tärkeä rooli kunnan elinvoiman rakentamisessa ja ylläpitämisessä. Kirjasto tarjoaa kaikille kuntalaisille avoimia, monipuolisia palveluita sekä paikan, jossa viettää aikaa. Kirjasto tarjoaa tukea opiskeluun ja osaamisen kehittämiseen. Kirjastosta saa apua digitaalisessa yhteiskunnassa toimimiseen sekä esimerkiksi tulostuspalveluita. Kausiasukkaat ovat hyvin aktiivisia kirjaston käyttäjiä. Kirjastolla onkin tärkeä rooli myös kausiasukkaiden ikkunana Kannonkosken kuntaan.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Lainat	15.235	18.000	15.000
Lainat / asukas	12,87	15	13
Lainan hinta	7,5	6,0	7,4
Lainajat	370	450	360
Kirjastokäynnit	8.990	9.000	9000
Käynnit / asukas	7,6	7	7,8
Nettokustannukset, €	113.681	107.710	111.190
Nettokust. / asukas	96,01	88,58	96,02

Kulttuuritoimi

Kunnan kulttuuritoiminnan tavoitteena on tukea kuntalaisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan, sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistäen kaikkien väestöryhmien yhdenvertaista osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Kulttuuritoiminta edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kulttuuritoiminta luo edellytyksiä myös kunnan elinvoiman kehittymiselle, kulttuuriselle vuorovaikutukselle ja kansainväliselle toiminnalle.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstö: 35 % nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan työajasta, josta 15 % myydään Saarijärven kansalaisopistolle.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Kulttuuritoiminnan järjestämistä ohjaavat paikallinen Kulttuurikasvatussuunnitelma (2022), Kulttuurihyvinvointisuunnitelma (2023) ja Osallisuusohjelma (2023), jotka päivitetään vähintään kerran valtuustokaudella. Kulttuurikasvatussuunnitelma sisältää vähimmäisvaatimukset mitä jokaisen Kannonkoskisen lapsen ja nuoren tulisi vuosittain kulttuuripalveluina saada.

Erytisryhmien osallisuutta kulttuuritoiminnassa edistetään mm. viemällä kulttuuripalveluja Mäntykodin asumisyksiköihin ja päivätoimintaan. Nämä tapahtumat ovat osa kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa ja hyvinvoinnin edistämisen toimialaa.

Kulttuurivastaavan vakiintuneisiin työtehtäviin sisältyvät mm. merkittävien koko kuntaa koskevien juhlien järjestäminen, näyttelyiden, elokuvien ja teatteriesitysten järjestäminen, kansalaisopiston Kannonkosken osaston johtaminen, koulujen elokuvaviikko, sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaaliminen ja edistäminen. Konserttien ja teatteriesitysten valinnassa pyritään huomioimaan yhdenvertaisuus eri ikäryhmien välillä, sekä kulttuurin monimuotoisuus. Vuosittain myös muutamia vaihtuvia tapahtumia. Kulttuuripalveluiden tuottamiseen vaikuttavat merkittävästi kohonneet kulut ja kulttuuritoimen budjetti. Maksuttomat yhteistyökumppaneiden palvelut ovat puolestaan vähentyneet.

Kotiseutumuseosta huolehditaan säännöllisesti. Kotiseutuarkistoa ei voida tällä hetkellä käyttää. Museon esineistö ja arkiston valokuvat pyritään kokoamaan sähköiseen kokoelmanhallintajärjestelmään heti kun työntekijäresurssit sen mahdollistavat. Kunnan taidekokoelmat kootaan kokoelmanhallintajärjestelmä SIMOon.

Asiakasmääriä seurataan ja palautetta kerätään säännöllisesti. Toimintaa pyritään kehittämään kuntalaisten toiveiden ja tarpeiden pohjalta.

Kulttuurivastaava toimii järjestöyhteistyön ja yhdistyksistä riippumattoman vapaaehtoistoiminnan yhdyshenkilönä ja koordinaattorina, sekä osallisuusvastaavana. Kunta tarjoaa kylätalolla maksuttomia kokoustiloja yhteisöille, sekä maksuttomat julkaisut kuntatiedotteessa. Kunnan tilat ovat maksutta harrastusryhmien käytettävissä.

Kulttuuritoimen palvelut ovat pääosin pääsymaksuttomia ja siten kunnan yksin järjestäminä sisältyvät Kannonkosken kunnan Teosto ja Gramex -vuosilupiin. Musiikki kunnan toiminnassa -lupa on tarkoitettu kunnan peruspalvelujen tuottamiseen ja ei siksi sovellu tilaisuuksiin, joissa kerätään

pääsy- tai ohjelmamaksuja. 1.1.2024 voimaan tulleen muutoksen mukaan myös yhteistyössä tuotetut tilaisuudet tarvitsevat erillisen musiikinkäyttöluvan.

Vuonna 2026 kulttuuritoimen pääpaino on yhteisöllisyyden ja yhteisövaikuttamisen edistämässä. Kylävara-teemaa pyritään edistämään ja yhteistyötä tiivistämään kylien kanssa. Tavoitteena on lisäksi kehittää ns. kulttuurisalkkuja, joihin kerätään paikallista perinnettä ja historiaa. Salkkuja voidaan hyödyntää opetuksessa ja tapahtumissa. Salkkujen teemoja voivat olla esim. evakkomunkit ja / tai kirkkoarkkitehtuuri jne.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Näyttelyt	6	4	4
Juhlat	5	3	3
Retket ja tapahtumat	20	8	8
Elokuvat / katsojat	18 / 133	15/150	15 / 150 tai käsityökahvilai llat x 6
Konsertit / teatteri	7 / 6	5	5
Hankkeet	1 yhteishanke, kustannus 270 euroa	0	0
Verkostot			6
Nettokustannukset, €	15.728,02	18.370	-18.361
Nettokust. / asukas, €	13,28	15,11	15,86

Toimintamuutos

Palkkakustannuksiin on lisätty 1,1 %:n korotus.

Kirjaston rakenteellisista syistä johtuen kotiseutuarkistoa ei voida käyttää, eikä elokuvateatteri ole toiminnassa. Elokuvalisenssi on tauolla, kunnes elokuvanäytökset voidaan jälleen aloittaa. Elokuvanäytösten tilalla toteutetaan käsityökahvilailtoja. Näyttelytilaan johtavan käytävän kapeudesta on tullut runsaasti asiakaspalautetta. Käytävä koetaan jopa pelottavan kapeaksi. Näyttelytila ei ole enää esteetön, eikä ole saavutettavissa esim. lastenvaunujen tai rollaattorin kanssa ja pyörätuolilla.

Someviestinnän lisääntymisen ja kehittymisen myötä tarvitsemme kuntaan erillisen striimausluvan, jonka vuosimaksu on sisällytetty talousarvioon.

Koska talousarviossa on tavoiteltu kulttuuritoimelle 0-budjettia, tullaan seuraavista palveluista karsimaan:

- kulttuuritoimi ei kustanna lavaa Kannonkoski-päivään

- kulttuuritoimi ei järjestä Kannonkoski-päivän iltatapahtumaa

Peruste: yksittäisen tapahtuman kulut nousevat budjettiin nähden kohtuuttomiksi (lava, äänentoisto, esiintyjä).

Kulttuuritoimen on yhdenvertaisuutta edistäen jaettava vuotuinen budjetti siten, että palveluja voidaan tuottaa eri kohderyhmille. Kannonkoski-päivän iltaohjelma on ollut selkeästi aikuisille suunnattua ja vienyt vuonna 2025 merkittävän osan kulttuuritoimen budjetista. Esitämme iltaohjelman järjestämistä vuorottelua kunnan, yrittäjäyhdistyksen / yrittäjien ym. toimijoiden kesken.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimi sisältää koulunuorisotyön, vapaa-ajalla nuorten kanssa tehtävän nuorisotyön, etsivän nuorisotyön, nuorten vaikuttajakanavat, sekä nuorisotoimen hallinnoimat hankkeet.

Nuorisotyön merkittävänä työmuotona ovat oppilaiden ryhmäyttämiseen liittyvät toimenpiteet, kuten Eskarifestarit, 4 kaverusta työpajat, Game Over -tunnit, Seiskaleiri ja Ysien yökoulu.

Nuorisovastaava koordinoi ja ohjaa lasten ja nuorten vapaa-ajalla tapahtuvia ryhmätoimintoja kuten kerhot, retket, leirit, työpajat, kurssit ja tapahtumat. Nuokkarin avoimet ovet -toiminta, sekä Crazy Action -illat ovat osa kunnan nuorisotoimintaa. Vuosittain laaditaan lasten ja nuorten harrastekalenteri. Lasten ja nuorten harrastustoiminnat ovat pääosin maksuttomia, lukuun ottamatta joitakin leirejä ja retkiä. Kv-nuorisotoiminta toteutetaan yhteistyössä Piispalan kv-koordinaattorin kanssa. Tilastointia ja tiedolla johtamista kehitetään NuoDo tilastointijärjestelmän kautta.

Lasten ja nuorten vaikuttajakanavia ovat Nuorisovaltuusto ja Lasten Parlamentti. Lisäksi Harrastamisen Suomen malli hankkeen kautta voidaan koota nuorten osallisuusryhmiä. Nuorisotoimi toteuttaa yhteistyössä koulun kanssa demokratiakasvatusta (valtakunnalliset lasten ja nuorten vaalit, sekä joka 3. vuosi pehmoleluvaalit), sekä perinnekasvatusta (Talvisodan päättymisen muistopäivä, ylisukupolviset talkoot hautausmaalla ja kirkkoarkkitehtuuri, Kivikauden kylä -tutustuminen ja kotiseutumuseovierailu).

Nuorisovastaava osallistuu resurssiensa mukaan koulun OHR-ryhmän sekä tapahtuma-, ruokakasvatus- ja liikenneturvallisuustyöryhmien toimintaan, sekä koulun teemapäiviin ja tapahtumiin.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto toimii yhdessä Kyyjärven ja Kivijärven kuntien kanssa. Verkoston nimi on Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi. Kokouksia järjestetään vähintään 2 / vuosi ja kukin kunta isännöi kokousta vuorollaan vuoden ajan. Kannonkoski isännöi verkostoa vuonna 2026.

Vuonna 2026 on Kannonkosken vuoro järjestää Feel Good -messut.

Henkilöstöresurssit

Etsivä nuorisotyö ostetaan Karstulan kunnalta.

Henkilöstö: Nuorisotoimi-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan kokonaistyöaika jakautuu vuonna 2026 seuraavasti: nuorisotoimi 40 %, josta jyvitetään puolet (20 % kokonaistyöajasta) Harrastamisen Suomen Mallin koordinointiin, Hyvinvoinnin edistäminen 15 %, Kulttuuritoimi 35 %, josta 15 % myydään kansalaisopistolle, sekä viestintä 10 %.

Nuorisovastaava toteuttaa 20 % työajalla viikoittain nuokkarin valvonnan (noin 2,5 h). Viikoittain jää vajaa 5 tuntia työaikaa, joka sisältää alla näkyvän taulukon mukaiset toimenpiteet.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kerhot, kevät/syksyt	17 / 16	12 / 12	10 / 10
Retket	9	3	3
Leirit	7	4	4
Tapahtumat	8	4	4
Kurssit, työpajat	4	2	2
Lasten ja nuorten osallisuusryhmät / tapaamiset	ryhmiä 4 / tapaamisia 16 / nuoria 138	ryhmiä 3 / tapaamisia 15 / nuoria 80	ryhmiä 2 / tapaamisia 12
Avoimia toimintailtoja (nuokkari, Crazy Action, klubit, muut) / osallistujia	49 / 612	45 / 400	42 / 380
Hallinnoitavat hankkeet	3	3	3
Alle 29 v.määrä	282	282	282
Nettokustannukset, €	yht. 43308,61 sis. henkilöstökuluja 23.996,03 toimintakuluja 17.815,95 nuorten vaikuttajakanavat 1.496,63 euroa	56.160 euroa sis. henkilöstökuluj a 23.370 euroa, sekä nuorisotoimen toimintakuluja 29.390 euroa ja nuorten vaikuttajakanav at 3.400 euroa	yht. 55.457 euroa sis. henkilöstökuluja (nuorisovastaava ja etsivä nuorisotyö) 23.567 euroa, sekä nuorisotoimen toimintakuluja (sis. myös hankkeiden omavastuuosuudet) 28.490 euroa ja nuorten vaikuttajakanavat 3.400 euroa
Nettokust. / asukas	36,58	46,18	47,89
Nettokust. / alle 29-v.	134,69	198,58	
Nuorisotyön valtionosuus	1.256 euroa		

Muut resurssit

Piispalan palvelupaketti, jonka vuotuinen arvo 30.000 euroa, on purettu eri toimialoille. Nuorisotoimen osalta on nostettu talousarvioon Crazy Action -iltoihin varatut tilat, sekä muutama mahdolliseen nuorisovaltuuston järjestämään tapahtumaan.

Suomenselän 4H-yhdistykseltä ostetaan perjantai-iltojen (klo 18-23) klubi-iltavalvonnat, 8 krt kevät ja 8 krt syksy. Kerhojen ohjaukset ostetaan paikallisilta yrityksiltä ja yhdistyksiltä, sekä Nuorisokeskus Piispalalta.

Hallinnoitavat hankkeet

Harrastamisen Suomen malli kouluvuodelle 2025-2026

Omavastuuosuus 30 % hankkeen kokonaisbudjetista, josta 20 % nuorisovastaavan työaika ja 10 % sivistystoimen budjetista (ei nuorisotoimen budjetista).

Mahdollinen uusi Crazy Action -hanke.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Lapsia ja nuoria kuullaan säännöllisesti ja toimintaa kehitetään heidän toiveidensa ja tarpeidensa pohjalta. Nuorisotoimen toiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista. Kaikkia nuorisotoimen palveluja seurataan, arvioidaan ja kehitetään sekä asiakasmäärien, että kerätyn palautteen pohjalta. Toiminnan ytimessä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen, sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Yhteistyötä tehdään laaja-alaisesti ja monipuolisesti eri toimijoiden kanssa. Toimintaa ohjaa mm. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Tehostetun nuorisotyön suunnitelma, sekä muut kunnan strategiat, ohjelmat ja suunnitelmat.

Toimintamuutos

Piispalan palvelupaketin purku kunnan eri toimialoille. Palvelupaketista nostetaan nuorisotoimen budjettiin tilavuokria Crazy Action -iltoja varten, sekä muutamaa nuvan järjestämään tapahtumaan.

Koulunuorisotyöhanke ja Korpikiertäjät-hanke ovat päättyneet. 1.1.2026 alkaen hallinnoitavana vain Harrastamisen Suomen mallin -hanke.

Useat nuorisotoimen toiminnot päättyvät, koska Suomenselän 4H ei ole tällä hetkellä nuorisotoimen yhteistyökumppanina. Kaikilla leireillä ja retkillä tulee turvallisuussyistä olla vähintään 2 aikuista valvojaa.

Seuraavat toiminnot päättyvät:

- Ajokortti työelämään koulutus
- Syyssäpinääleiri
- Lumileiri
- Duunileiri
- Metsäpäiväkuljetukset

Työparin puuttumisen vuoksi seuraavat nuorisotoimen toiminnot siirtyvät lasten vapaa-ajalta kouluuikaan. Yhteistyökumppaneina koulun henkilökunta, oppilaat ja liikunnanohjaaja.

- pääsiäispajat
- joulupajat
- halloween-tapahtuma
- vappu-tapahtuma
- ystävänpäivätapahtuma

Kesäpäiväleiri Summeri järjestetään edelleen kesäkuun alussa. Yhteistyökumppanina liikunnanohjaaja.

4H:lla on ollut päävastuu edellä mainittujen toimintojen toteuttamisessa. Nuorisotoimen osuus on ollut lähinnä vain nuorisovastaavan työaika. Tästä syystä toimintojen poisjääminen ei myöskään

tuo nuorisotoimelle säästöjä. 4H:n kunta-avustus ei ole tullut sivistystoimen kautta. Nuorisovastaavan ylityömäärää edellä mainittujen toimintojen poisjääminen helpottaa. 4H ei myöskään hallinnoi kuluvan kauden jälkeen Crazy Action -iltoja. Crazy Action -illat ovat kuitenkin nuorten palautteen perusteella tärkein yläkouluikäisten toimintamuoto. Samaa viestiä kertovat myös kävijämäärät. Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston kokouksessa (Kivijärvi, Kyyjärvi ja Kannonkoski) keskusteltiin Crazy Action -iltojen tulevaisuudesta. Tavoitteena on, että illat jatkuvat. Esityksen mukaan osalliset kunnat hakevat hankerahoitusta vuoro vuosin Crazy Actionin järjestämiseen. Hakuaika marras-joulukuussa. Kannonkoski hakee ensimmäisen hankkeen. Nuorisotoimen budjettiin varataan Crazy Action -iltojen järjestämiseen 5.000 euroa, josta osa toimii hankkeen omavastuuosuutena, mikäli hankerahoitusta saadaan. Kulut syntyvät kuljetuksista, sekä Piispalan tilavuokrista. Aiemmin tilavuokrat ovat menneet palvelupakettiin, lukuun ottamatta jäähallin vuokraa, jonka 4H on maksanut. Mahdollinen hankerahoitus pienentää budjettiin varattuja tila- ja kuljetuskuluja. Hanketta hallinnoiva kunta laskuttaa muilta kunnilta heidän omavastuuosuutensa, sekä hankkeen hallinnointiin käytetyn työajan.

Nuorisotoimen toimintamuutosta on käsitelty hyvinvointi-työryhmässä ennen talousarvion laadintaa.

Liikuntatoimi (liikuntapalvelut)

Liikuntatoimen tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden lisääminen ja sitä kautta kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Tavoitteena on kannonkoskelaisten liikuntaharrastusten lisääminen, liikuntamahdollisuuksien ja luontoreitistöjen esiintuominen, liikuntaneuvonta ja liikuntaryhmien ohjaaminen. Liikuntaneuvontaa tarjotaan hyvinvointipisteillä noin 4-5 kertaa / vuosi jalkautuen mm. kirjastolle, huoltoasemalle ja kahvilaan. Liikuntaneuvontaa on mahdollisuus saada myös erillisellä ajanvarauksella. Liikuntaneuvonta on osa elämäntapaohjausta.

Henkilöstöresurssit

Liikuntapaikkojen hoidosta vastaa tekninen toimi. Liikuntapalveluista vastaavana toimii Tarja Alainen. Liikuntapalvelut hoidetaan hyvinvoinnin edistämiseen varattuna työaikana. Työtehtäviin kuuluu lähinnä verkostoituminen, hankkeiden haku ja hallinnointi, sekä kunnan liikuntapalveluiden koordinointi. Kokoaikaisena liikunnanohjaajana toimii Niina Saarenpää.

Muut resurssit

Vuodelle 2026 on myönnetty jatkoaikaa Liikuntaneuvonta, Kannonkoski -hankkeelle. Siinä kohderyhminä ovat työikäiset, sekä seniorit ja varhaiskasvatusikäiset. Esityksen mukaisesti keväällä 2026 haetaan hanketta kouluikäisten liikunnan kehittämiseen, mikäli uusi Lupa- ja valvontavirasto kyseisen hankehaun aukaisee. Liikuntatoimen talousarvioon on varattu kokoaikaisen liikunnanohjaajan palkka. Summa toimii hankerahoituksen omavastuuosuutena, mikäli rahoitus saadaan.

Piispalan palvelupaketin purku ja liikuntatoimelle varattavat Piispalan tilat

Liikuntatoimi toimii tiiviissä yhteistyössä nuorisotoimen, teknisen toimen, liikuntahankkeiden, Piispalan nuorisokeskuksen, 3. sektorin ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa.

Toimintamuutos

Palkkoihin on laskettu 1,1 %:n korotus.

Piispalan palvelupaketin purku kunnan eri toimialoille. Palvelupaketista nostetaan liikuntatoimen budjettiin seuraavat Piispalan tilavuokrat:

- kaksi seniorien vesiliikuntaryhmää
- Teho-tiistain liikuntaryhmät
- Teho-torstain kuntosali

Liikuntatoimen talousarvioon on varattu 2.500 euroa pitkäaikaissairaiden, liikuntarajoitteisten ja vammaisten erityisliikuntakorttiin. Tavoitteena on kannustaa ja aktivoida liikkumaan. Palvelu on uusi ja erityisliikuntakortin kriteereitä tullaan tarkastelemaan hyvinvointityöryhmässä ja sivistyslautakunnassa.

Palvelupakettiin ei ole aiemminkaan sisällynyt hankevaroin maksetut Piispalan tilavuokrat.

Liikunnallisen elämäntavan kehittämishanke päättyy vuoden 2025 lopussa. Esityksen mukaan tätä hanketta ei enää haeta. Hankkeeseen sisältyneet tilavuokrat esitetään vuonna 2026 hoidettavaksi seuraavalla tavalla:

- Avantouinti esitetään jäävän Piispalan omaksi palvelumuodoksi ja asiakasmaksut maksetaan suoraan kassalle. Kunta jättäytyy avantouintipalvelun tuottamisesta pois.
- Startti- ja tehokuntosalioryhmät kokoontuvat Piispalassa siten, että tilaa ei varata ryhmälle vaan se on kaikille avoin. Asiakkaat maksavat kuntosalimaksun itse ja kunnan liikunnanohjaaja hoitaa ohjauksen. Näin ylimääräisiä kuluja ei synny ohjauksesta, eikä tilasta.
- Lisäksi palvelupakettiin sivlan erillisellä päätöksellä sisällynyt kunnan salibandyvuoro Piispalassa esitetään jatkossa toteutettavaksi siten että kunta jättäytyy palvelusta pois. Urheiluseura tai muu yhteisö voi halutessaan ottaa salibandyvuoron omakustanteisesti vastuulleen tai kerätä tilavuokran asiakasmaksuina. Kunta tarjoaa edelleen pelaajille koulun liikuntasalivuoroja. Perusteena liikuntaryhmien yhdenvertaisuus tilojen suhteen ja talous.

Varhaiskasvatuksen uintiopetukseen uimahallilla ja luisteluun jäähallilla, sekä perusopetuksen uintiopetukseen uimahallilla varatut palvelupaketin tilavuokrat ja ohjaukset nostetaan kyseisten toimialojen budjettiin.

Mikäli esitettävä uusi hankeavustus kouluikäisten liikunnan edistämiseen saadaan, siirtyy talousarvioon lasketuista kustannuksista osa hankkeen kuluiksi. Siinä tapauksessa talousarvioon varattu määräraha toimii hankkeiden omavastuuosuutena kunnan osalta. Omavastuuosuus on liikuntahankkeissa yleensä 50 % hankkeiden kokonaiskuluista.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Liikuntapalvelujan järjestämistä ohjaa mm. Liikuntalaki, sekä paikalliset liikuntaohjelmat. Tiedolla johtaminen perustuu Move-tuloksiin, kouluterveyskyselyn tuloksiin (niiltä osin kuin pieni kunta niitä saa), paikalliseen hyvinvoinnin edistämisen kyselyyn, sekä TEA-viisarin tiedonkeruuseen.

Liikuntaryhmien kävijämäärät tilastoidaan.

Palvelupaketin purkua suunniteltaessa vuodelle 2026 on kuultu vanhusneuvostoa ja aktiivisia käyttäjäryhmiä (osallistaminen). Yhtenä merkittävimpänä näkökulmana on käytetty ikääntyvien kaatumistapaturmien ehkäisyä (tasapainon ja lihasvoiman kehittäminen), sekä lasten ja nuorten liikunnan edistämistä.

Kansalaisopistolla on edelleen iso rooli liikuntaryhmien toteutuksessa. Lasten ja nuorten liikuntapalveluja toteutetaan myös Harrastamisen Suomen mallin kautta.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Yksittäiset liikuntatapahtumat	27	10	10
Liikuntakampanjat	7	3	3
Ohjattuja viikoittaisia liikuntaryhmiä	10	4	4
Edustukset (mm. viestit)	0	0	0
Liikuntaneuvonta asiakkaat / käynnit	50 hlöä		50
Palvelupaketin liikuntapalvelut kuntalaisille	Liikuntapalvelut 119,70 Liikuntapaikat 37.873,22 yhteensä 37.992,92	30 000	0
Kirjaston lainattavat liikuntavälineet	Säännöllinen tarkastus ja huolto.	Tarkastus ja huolto	Tarkastus ja huolto
Nettokustannukset, €	Liikuntapalvelut 3.374,38 Liikuntapaikat 44.858,30 yhteensä 48.232,68	toimintakulut 23.800 e liikuntapaikat 11.440 e yht. 35.249 e	Liikuntapalvelut 70.223
Nettokust. / asukas	39,67	27,77	60,64
Liikuntatoimen valtionosuus, €	4.672		

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Kunnilla ja hyvinvointialueilla on jaettu ja yhteinen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Lainsäädäntö velvoittaa kuntia ja hyvinvointialueita neuvottelemaan vähintään kerran vuodessa keskenään sekä muiden toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Kunnan ja hyvinvointialueen toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi eli terveydenedistämisaktiivisuutta mitataan TEA viisari -kyselyillä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin määrittelee osin kuntaan kertyvän valtionavun - tehdyn hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. HYTE-kerroin otettiin käyttöön 2023. Vuodelle 2025 Kannonkoski sai 22.730 euroa valtionosuutta HYTE-kertoimella 0,94. Valtakunnallinen keskimääräinen kerroin on 0,68.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tulee johtaa mahdollisimman ajantasaisella ja tiedolla. Tiedolla johtaminen on keskeinen osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista ja samalla osa hyvinvointialueen tietojohdantamista. HYTE-tietoa saadaan sekä alueiden omista tietojärjestelmistä että alueen kuntien järjestelmistä sekä kansallisten toimijoiden kautta. Lisäksi alueen kolmannen sektorin toimijoilla voi olla saatavissa hyödyllisiä tietoaineistoja. Tiedolla johtaminen koskee hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ennen kaikkea eri ikäisten ja erilaisessa elämäntilanteessa olevien asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden vajeiden tunnistamista. Terveyden edistämisen näkökulmasta tietoa voidaan hyödyntää erilaisten asioiden ja ilmiöiden ehkäisyyn. Hyvinvoinnin edistämistyöhön kuuluvat mm. osallisuuden edistäminen, ennaltaehkäisevä päihdetyö, lähisuuhdeväkivallan ehkäisy, mielenterveyden edistäminen, tunne- ja vuorovaikutustaidot, ravitsemuskasvatus, vapaaehtoistoiminnan edistäminen, kampanjoita ja tapahtumia, sekä vanhusneuvoston koolle kutsujana ja sihteerinä toimiminen. Myös liikuntapalveluiden koordinointi ja liikuntatoimen hankkeiden hallinnointi ovat osa hyvinvoinnin edistämistyötä. Käytännön liikuntapalveluja tuottaa liikunnanohjaaja, mutta liikuntatoimen hallinnointi hoidetaan osana hyvinvoinnin edistämisen toimialaa.

Henkilöstöresurssit

15 % nuoris-, kulttuuri- ja hyvinvointivastaavan kokonaistyöajasta. Resurssi on vähäinen, sillä hyvinvointialue edellyttää pieniltä kunnilta samaa vastinparityöskentelyä kuin isommiltakin paikkakunnilta. Valtio puolestaan edellyttää samoja suunnitelmia kaikilta kunnilta. Lisäksi hva:n vastuista osa näyttää siirtyvän kunnalle, kun säästötoimenpiteet ja uudet ohjeistukset estävät esim. terveydenhoitajia ja kuraattoreita osallistumasta ehkäisevään toimintaan aiempaan tapaan.

Muut resurssit

Tapahtumat toteutetaan yhteistyössä Kumppanuuspöydän, seurakunnan ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa. Hyvinvointialue on yhteistyökumppanina vain Kumppanuuspöydässä ja Voi hyvin - tapahtumassa.

Laadulliset tavoitteet

Verkostomainen yhteistyö on osallisuuden edistämisen voimavara. Vahva osallisuudenkokemus lisää sekä yksilön että yhteisöllistä hyvinvointia parantaen paikallista elinvoimaa ja ilmapiiriä. Yhteistyötä tehdään säännöllisesti poikkihallinnollisesti kunnan eri toimialojen kanssa, sekä verkostomaisesti hyvinvointialueen, Nuorisokeskus Piispan, seurakunnan, paikallisten ja alueellisten hankkeiden, 3. sektorin, vapaaehtoistoimijoiden ja muiden hyvinvointitoimijoiden kanssa.

Tiedolla johtaminen on merkityksellistä hyvinvoinnin edistämispalveluita suunniteltaessa ja toteutettaessa. Neuvottelut hva:n ja kunnan välillä, sekä paikalliset suunnitelmat, kyselyt ja kartoitukset toimivat toimialan johtamisen työkaluina.

Määrälliset tavoitteet ja mittarit

A. Neuvottelut

Hyvinvointialueen ja kunnan välinen vuosittainen lakisääteinen neuvottelu

B. Vakiintuneet vuosittaiset tapahtumat

Ehkäisevän päihdetyön oppitunnit 7.-9. luokkien oppilaille

Voi hyvin-tapahtuma +65-vuotiaille (entinen Kuntokatsastus)

Ikääntyvien Ilonpäivä

Vapaaehtoistoimijoiden kiitoskahvit 2 x / vuosi
Vie vanhus ulos-kampanja / ulkoilupäivä
Mäntykodin Lettukestit
Mäntykodin joulutapahtuma
Mäntykodin Ystävänpäivä tai Mäntykodin vapputanssit

C. Paikalliset työryhmät, verkostot

Vanhusneuvosto, Kannonkoski – vähintään 4 kokousta / vuosi
Hyvinvointityöryhmä, Kannonkoski – tarpeen mukaan, vähintään 2 kokousta / vuosi
Kumppanuuspöytä
Liikuntahankkeiden ohjausryhmät
Maistuuko-työryhmä, Kannonkoski – paikallinen työryhmä, kokoontuu tarpeen mukaan
Seniorin hyvinvointineuvola – yhteistyö hva:n kanssa

D. Hyvinvointialueen edellyttämät verkostot, joissa kunnasta tulee olla ns. vastinpari

Hyvinvoinnin kuntaverkosto
Alue HYTE-verkosto
Alueellinen ehkäisevän työn verkosto
Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo verkosto
Väkivaltatyön kehittäminen
K-S:n alueellinen ravitsemusryhmä

E. Kehittäminen / Hanketoiminta

Liikuntatoimen hankkeiden hallinnointi 1-2 hanketta / vuosi
Vuodelle 2026 Liikuntaneuvonta, Kannonkoski-hankkeelle myönnetty jatkoaikaa.
Mahdollisesti uusi haettava kouluikäisten liikunnan edistämisen hanke (Perusteet: 1. kouluikäiset kohderyhmänä, koska he eivät ole liikuntahankkeiden kohderyhmänä vuosiin, 2. tutkimustulosten mukaan maaseudun lapset ja nuoret huonokuntoisempia kuin kaupunkien lapset (MOVE-tulokset), 3. koulunuorisotyöhanke ja Korpikiertäjät-hanke ovat päättyneet.)

F. Hyvinvointia edistävät suunnitelmat – päivitys vähintään valtuustokausittain

1. Hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus (laaja suunnitelma valtuustokausittain, hyvinvointikertomus vuosittain)
2. Nuorisotyön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (2025)
3. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (vahvistettu 2023)
4. Tehostetun nuorisotyön suunnitelma (vahvistettu 2023, päivitetty 2024 ja 2025)
5. Lasten ja nuorten paikallinen terveystoimintaohjelma, Kannonkoski (luotu Liikunnallisen elämäntavan kehittämishankkeessa 2022 – täydentää liikuntaohjelmaa- päivitys valtuustokausittain tai tarpeen mukaan)
6. Luontoliikuntaohjelma, Kannonkoski (luotu Liikunnallisen elämäntavan kehittämishankkeessa 2023 – täydentää liikuntaohjelmaa-päivitys valtuustokausittain tai tarpeen mukaan)
7. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma ja Väkivallan ehkäisyn toimintamalli ja palvelupolku- yhdistetty Ehkäisevän päihdetyön, mielenterveyden edistämisen ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn suunnitelmaksi – hyväksytty sivilisaatiossa 2022
8. Kulttuurikasvatussuunnitelma (vahvistettu 2022)
9. Osallisuusohjelma (vahvistettu 2023)
10. Kulttuurihyvinvointisuunnitelma (vahvistettu 2023)
11. Kannonkosken kunnan ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma (valmistunut kevät 2025)

Muutos edelliseen vuoteen

Palkkoihin on laskettu 1,1 %:n korotus.

Piispalan palvelupaketin purku kunnan eri toimialoille. Palvelupaketista nostetaan hyvinvoinnin edistämisen budjettiin:

- Piispalan tilavuokrat vapaaehtoistoimijoiden kiitoskahveille kerran vuodessa. Toiset kiitoskahvit järjestetään kunnan omissa tiloissa tai yhteistyökumppanin rahoituksella.
- kokoustilat Piispalasta hyvinvoinnin kuntaverkoston livekokoukselle
- vuonna 2026 on Kannonkosken vuoro isännöidä Saarikan alueen vanhusneuvoston kokousta. Kokoontumiselle varataan budjettiin tilavuokra Piispalasta.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kumppanuuspöytä, kokoukset / tapahtumat	4 kokousta / 4	3 / 2	3 / 2
Vanhusneuvosto, kokoukset	4	4	4
Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoukset (Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi)	2	2	2
Hyvinvointityöryhmä (aiemmin ehkäisevän päihdetyön työryhmä), työryhmän kokoukset / tapahtumat, kampanjat, tietoiskut	2	2 / 4	2 / 4
Liikenneturvallisuus verkostot / tapahtumat	2 / 6	2 / 2	2 / 2
Ravitsemuskasvatus, kokoukset ja verkostot / tapahtumat	5	3 / 3	3 / 3
Vapaaehtoistoimijoiden kiitoskahvit-tapahtuma	2	2	2
Yksittäisiä tapahtumia, kampanjoita ja infoja teemalla hyvinvointi, terveys ja turvallisuus	samat kuin liikuntatoimella	2	2
Nettokustannukset, €	7.554,29	9.410	10.381
Nettokust. / asukas, €	6,38	7,26	8,96

Tekninen lautakunta

040	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
Tuotot	2 605 925	2 522 894	2 302 506	2 370 000	2 380 000
Kulut	-2 710 547	-2 639 044	-2 426 829	-2 643 000	-2 553 000
Kate	-104 622	-116 153	-124 323	-273 000	-173 000

Tekninen lautakunta johtaa ja kehittää teknistä toimialaa vastaten palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Tekninen toimiala jakautuu kuuteen eri palveluun eli osastoon:

- Teknisen toimen hallintopalvelut
- Toimitila- ja vuokrauspalvelut
- Muut palvelut
- Kaukolämpö
- Vesihuolto (vesihuoltolaitos eriytettynä taseyksikkönä)
- Haja-asutusalue

Teknisen toimen henkilöstöresurssit

Teknisen toimialan vastuuhenkilönä ja kuntalain mukaisena tilivelvollisena toimii tekninen johtaja. Henkilöstöä teknisessä toimessa on teknisen johtajan lisäksi vakituisessa työsuhteessa toimistosihteri ja kaksi laitosi miestä. Kiinteistöpäällikön tehtäviä hoitaa Piispalan kiinteistöpäällikkö. Lisäksi ruoka- ja siivouspalveluyksikössä toimii 2,6 ravitsemistyöntekijää sekä 3 laitoshuoltajaa. Yhteistyötä Piispalan kanssa tukipalveluiden (kiinteistöt ja siivouspalvelut) osalta tiivistetään edelleen.

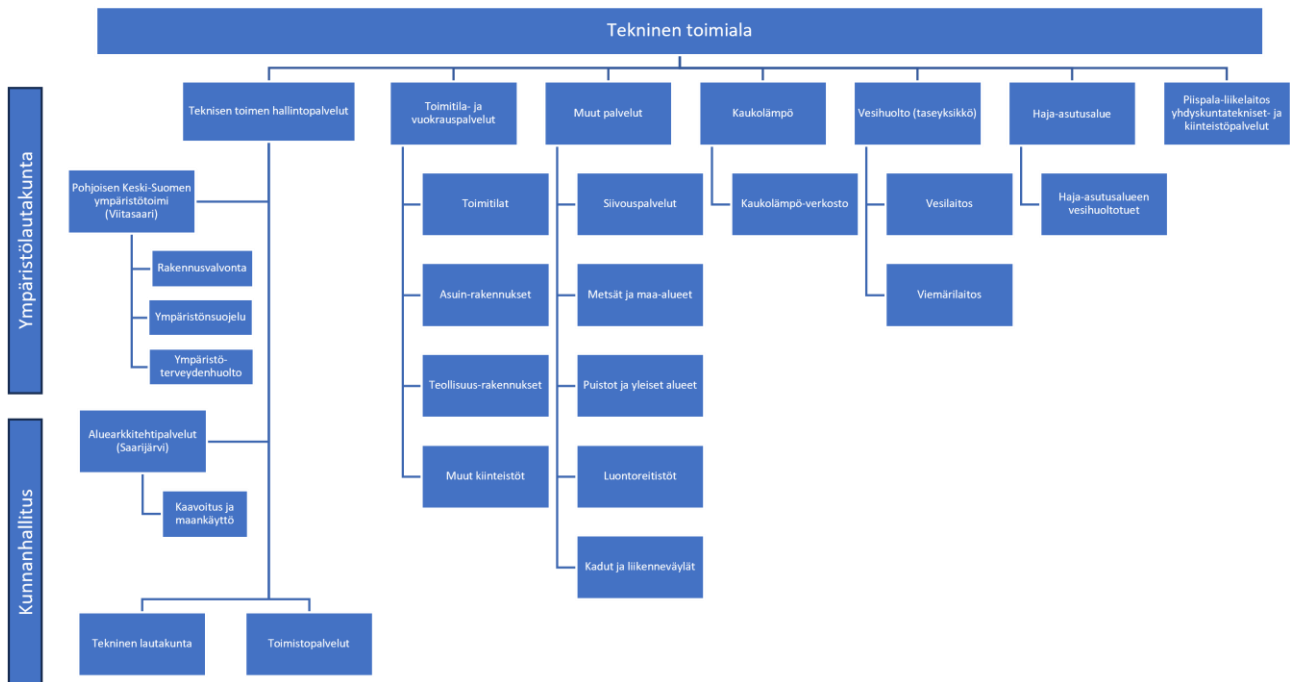
Tekninen toimiala on työllistänyt määräaikaisesti tuki- ja veloitetyöllistettyjä mm. puistojen ja yleisten alueiden sekä liikuntapaikkojen hoitoon sekä ruoka- ja siivouspalveluihin. Kunnan uusi hallintosääntö hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 17.3.2025 § 1, jossa päätettiin ruokapalveluiden toteuttajaksi koko kunnan alueella Piispala-liikelaitos.

Kannonkoski kuuluu Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen yhteistoiminta-alueeseen. Yhteistoiminta-alueella hallinnoi Viitasaaren kaupunki, jonka organisaatiossa yhteistoimintaelimenä toimii ympäristölautakunta. Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi järjestää Kannonkoskelle rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palvelut sekä kunnalliset eläinlääkäripalvelut.

Kannonkoski ostaa aluearkkitehtipalvelut Saarijärven kaupungilta kaavoituksen ja maankäytön kustannuspaikan ollessa teknisen lautakunnan alla.

Palo- ja pelastustoimen järjestämisvastuu on siirtynyt 1.1.2023 hyvinvointialueelle.

Jätehuoltoviranomaisena toimii Sydän-Suomen jätelautakunta.

Kaaviokuva 1 Kannonkosken kunnan tekninen toimiala

Teknisen toimen hallintopalvelut

Hallintopalveluihin kuuluvat tekninen lautakunta, toimistopalvelut, yhteiset muut menot ja kunnan maksuosuudet rakennusvalvonnasta, kaavoituksesta ja maankäytöstä, ympäristönsuojelusta sekä ympäristöterveydenhuollosta.

Hallintopalvelut	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TAE 2026
Tekninen lautakunta	-4 320	-4 568	-9 506	-9 506	-9 906
Toimistopalvelut	-225 742	-212 887	-198 140	-142 401	-183 234
Yhteiset muut menot	-32 548	-32 968	-4 614	-47 114	-24 532
Rakennusvalvonta	-19 097	-23 379	-20 041	-20 041	-22 776
Kaavoitus ja maankäyttö	-14 470	-35 730	-43 788	-45 834	-48 100
Ympäristönsuojelu	-11 728	-11 078	-17 941	-17 941	-16 414
Ympäristöterveydenhuolto	-57 859	-64 041	-75 095	-75 095	-85 658
<i>Palo- ja pelastustoimi</i>	<i>-130 943</i>	<i>*HVA</i>	<i>*HVA</i>	<i>*HVA</i>	<i>*HVA</i>
Nettokustannukset, €	-496 707	-384 651	-369 125	-354 435	-390 621
Nettokust, €/ asukas	-391	-311	-291	-287	-339

*kustannukset siirtyneet kuntien vastuulta hyvinvointialueille 1.1.2023

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan palvelut tuottaa Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi. Tavoitteena on tuottaa hyvä ja turvallinen rakennuskanta ja yleisesti hyväksyttävä rakennettu ympäristö. Rakentamismääräykset ja -taksat ovat yhteistoiminta-alueella yhteneväiset. Rakennusvalvonnalla on käytössään sähköinen asiointi ja sähköisen asioinnin käyttöön kannustetaan. Rakennustarkastaja on tavoitettavissa Kannonkosken kunnantalolla normaalisti kahtena päivänä viikossa, maanantaisin ja keskiviikkoisin aamupäivän ajan.

Kaavoitus ja maankäyttö

Kaavoitus ja maankäyttö pitävät sisällään kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyviä valmistelutehtäviä, mm. yleiskaavoitus- ja asemakaavatehtävät, ranta-asemakaavojen seuranta ja lausunnot, poikkeuslupien valmistelu, kaavojen maastoon merkitsemisen ja kartastojen ylläpitämisen sekä maa-ainesten ottamisen valvonnan. Kaavojen valmistelutyöt ostetaan aluearkkitehtipalveluilta Saarijärven kaupungilta, sekä lausunnot sekä poikkeuslupien valmistelun hoitaa Viitasaaren ympäristölautakunta. Osa mittaus- ja kartoitustöistä on ostettu Karstulan kunnalta, sillä Kannonkoski omistaa osuuden mittauskalustosta, jota Karstulan kunnan mittausteknikko käyttää.

Tavoitteet

- Piispalan kyläyleiskaavan ehdotus nähtäville ja hyväksymisvaiheeseen saattaminen
- Edistetään Vuosjärven rantaosayleiskaavan päivitystä (Hintikanniemi)
- Edistetään Kannonkosken keskusta-alueen asemakaavan muutostarpeita

Ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto

Viitasaaren ympäristölautakunta määrittelee yhteistoiminta-alueella koskevat ympäristönsuojelun tavoitteet ja tehtävät. Yleisenä tavoitteena on valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kuntalaisille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava elinympäristö. Keskeisin säädöspohja ympäristöasioissa on määritelty ilmansuojelu-, ympäristölupamenettely-, jäte- ja vesilaissa. Tehtävät liittyvät esim. tie- ja vesistöhankeisiin, maa-ainesten ottolupiin, valvonta- ja seurantakatselmuksiin. Ympäristöterveydenhuoltoon sisältyy terveydensuojelun ja eläinlääkinnän tehtävät.

Toimitila- ja vuokrauspalvelut

Toimitila- ja vuokrauspalvelut käsittävät kunnan toimitilojen, asuinrakennusten, teollisuustilojen, muiden rakennusten ja osakehuoneistojen hallinnoinnin sekä pääosin kiinteistönhoidon ja kunnossapidon. Toimitila- ja vuokrauspalveluihin sisältää myös liikuntapaikkojen ylläpidon sisäisen vuokran periaatteella sivistystoimelle.

Henkilöstöresurssit

Laitosmiehet huolehtivat kiinteistöjen kiinteistönhuollosta ja teknisen päivystyksen järjestelykierrosta. Laitosmiesten työajasta toimitila- ja vuokrauspalveluille on osoitettu 1,28 henkilötyövuotta ja liikuntapaikkojen hoitoon 0,10 henkilötyövuotta. Lisäksi tukityöllistettyjä käytetään kiinteistöapulaisen tehtävissä.

Toimintamuutokset

Uusi kiinteistöstrategia otettiin käyttöön vuonna 2022 ja kiinteistömäärän jaloitettaville kohteille varaudutaan tekemään päätösten mukaisia toimenpiteitä. Toimitila- ja vuokrauspalveluiden osalta talousarviovuodelle jatketaan edelleen tilikarttamutosten toteuttamista mm. vanhoja kustannuspaikkoja yhdistelemällä taloushallinnon työmäärän vähentämiseksi. Suurimmat toiminnalliset muutokset ovat tapahtuneet v. 2023 hyvinvointialueen käynnistymisen jälkeen. Hyvinvointialueelle

vuokrattava neliömäärä vähenee alustavien tietojen perusteella vuonna 2026. Muutosten pohjalta on mahdollista päivittää kiinteistöstrategia hyvinvointialueen palveluverkkouudistuksen mukaiseksi.

Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen yhtiöittämiselle ei nykytiedon perusteella ole tarvetta, koska ainoan mahdollisesti kyseeseen tulevan kohteen (Terveysasema) vuokraus on epätodennäköistä tai se jää alle 50 % pinta-alasta, jolloin yhtiöittämisen velvoite ei täyty.

Vuokra-asuntojen vuokrausaste on kohonnut jonkin verran vuoden 2025 aikana, joka nostaa hieman asuintilojen toimintakatetta talousarviovuodelle 2026.

Kalasadaman (Haapalahden jäähileasema) kehittämiseen on saatu Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen myönteinen tukipäätös. Rahoituksen mahdollistamat toimenpiteet tehdään loppuun vuoden 2026 aikana.

Piispalan uuden ruokalarakennuksen hankesuunnittelu aloitettiin vuonna 2025. Alkuvuonna 2026 odotetaan päätöstä tukihakemukseen. Hankkeelle on varattu talousarviovuodelle määrärahaa 500.000 € ja 1.500 000 € suunnitelmavuodelle 2027 sekä 500.000 € vuodelle 2028.

Ruokalarakennukseen tulee jakelukeittiö, joka mahdollistaa myös Kannonkosken koulun tarvitsemien ruokapalveluiden toteuttamisen.

Kirjaston korvaavien tilojen käyttöönottoa edistetään talousarviovuoden aikana. Tavoitteena on, että korvaavat tilat olisivat käytössä viimeistään taloussuunnitelmavuonna 2027. Nykyisen kirjaston kunto on heikko ja sen peruskorjaamista ei pidetä tarkoituksenmukaisena.

- Jatketaan kiinteistöstrategian toteuttamista
- Teollisuustilojen investointien (sprinklaus) loppuun saattaminen
- Piispalan ja kunnan tukipalveluiden yhteistyön syventäminen
- Suunnitelma ja päätös kirjaston korvaavien tilojen käyttöönotosta on tehty

Toimitila- ja vuokrauspalvelut	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TAE 2026
Myyntituotot	27 957	9 460	9 460	6 300
Vuokratuotot				
Asuntojen vuokratulot	289 789	296 100	302 400	312 400
Muiden rakennusten vuokratulot	292 840	278 446	290 446	320 346
Muiden rak. vuokratulot sis.	17 076	4 141	4 141	3 420
Koneiden ja laitteiden vuokrat	796	9 400	9 400	9 400
Muut vuokratulot	658	400	400	400
Sisäinen vuokratulo	397 967	408 784	410 089	412 689
Vuokratulo hyvinvointialueelta	463 860	457 069	457 069	396 990
Toimintatuotot yhteensä	1 504 958	1 456 800	1 475 445	1 457 145
Toimintakulut yhteensä	-1 241 855	-1 170 988	-1 171 468	-1 102 131
Toimintakate	263 103	294 812	303 977	355 014
Poistot ja arvonalentumiset	-289 930	-284 954	-290 783	-277 394
Tilikauden tulos	-26 827	9 858	13 194	77 620

Muut palvelut

Teknisen toimen muut palvelut pitävät sisällään siivouspalvelut, metsän ym. muut kunnan alueet, maa-alueiden vuokraustoiminnot, puistot ja muut yleiset alueet, luontoreitistöt, jätehuollon (lähinnä maankaatopaikka ja vanhan kaatopaikan velvoitetarkkailu), venesataman, maisemanhoidon, velvoitetyöllistetyt, ulkopuolisille tehtävät työt, teiden kunnossapidon ja valaistuksen, yksityistietoiminnan ja muut tieasiat. Siivouspalvelun kulujen maksajia ovat hallintokunnat.

Muut palvelut	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TAE2026
Siivouspalvelut	4770	0	0	4782	4782
Metsät ym. maa-alueet	79 703	6 968	21 300	14 300	13800
Puistot ja muut yleiset al.	-34 710	-48 292	-38 389	-38 389	-38 389
Luontoreitistöt	-1 610	-7 390	-5 887	-5 887	-5 887
Maankaatopaikka	-3 355	-2 297	-2 070	-2 070	-2 070
Venesatama	840	-1 283	-1 100	-1 000	-1 100
Maisemanhoito, velv.työll.	-5 520	-8 327	-9 576	-18 734	-800
Ulkopuolisille tehtävät työt	0	0	1 220	1 220	1 220
Teiden kunnossapito ja valaistus	-52 684	- 44 788	- 52 557	-52 557	-52 557
Yksityistietoiminta	-20 534	-20 767	-41 100*	-21 100	-26 100
Nettokustannus, €	-82 147	-210 441	-128 159	-117 889	-105 902
Nettokust, €/ asukas	-65	-187	-85	-95	-91

*Yksityistietoiminta sisältää 21 100 € euron perusparannusten ja kunnossapitoavustusten lisäksi Kannonsaha-vihtaperän yksityistieavustusta 20 000 €. Avustus on kirjattu tilille "avustukset".

Siivouspalvelut

Siivouspalveluyksikkö vastaa siivouksen järjestämisestä kunnan käytössä olevissa kiinteistöissä. Yhteistyötä Piispalan ja kunnan henkilöstön kanssa tiivistetään ja kehitetään kunnanvaltuuston 17.3.2025 § 1 hyväksymän uuden hallintosäännön mukaisesti.

Siivouspalvelut huolehtivat koulun ja päiväkodin, kirjaston, nuorisotalon, teknisen työn opetustilan, kunnantalon, paloaseman, Koulumäen asuntolan rappukäytävien, Kujatien saunaosaston, kunnanvaraston ja jätevedenpuhdistamon puhtaanapidosta siivoustyön mitoituksen mukaisesti niin ylläpito-, kuin perussiivouksen osalta. Tarvittaessa siivouspalvelut huolehtivat myös kunnan vuokra-asuntojen muuttosiivouksista. Siivouspalvelut tuotetaan kunnan omana palvelutuotantona.

Tavoitteet

Siivouspalveluyksikössä tärkeimpänä toiminnallisena tavoitteena on Piispalan kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen.

Maa- ja metsätilat

Kannonkosken kunnalla on Metsänhoitoyhdistyksen tekemä metsäsuunnitelma vuosille 2018 – 2027. Metsäsuunnitelma käsittää 370,5 hehtaarin maaomistuksen, mistä metsämaata on 358,5 ha, kitumaata 0,6 ha, joutomaata 0,5 ha ja muuta maa-alaa 10,9 ha.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Metsäomistusten tarkoituksenmukaisuutta tarkastellaan kiinteistöstrategiassa sekä kunnanvaltuuston hyväksymässä metsätaloussuunnitelmassa. Tavoitteena on kestävä puuntuotanto ja tasaiset hakkuutulot.

Puistot ja muut yleiset alueet

Henkilöstöresurssit

Puistomaiset ja muut yleiset alueet hoidetaan pääosin teknisen toimen omalla henkilöstöllä. Kesäaikana palkataan työllisyysvaroin tilapäistä työvoimaa nurmi- ja ulkoalueiden hoitotöihin talousresurssien mahdollistamissa rajoissa. Tarvittavat puutarhurin työt hankitaan ostopalveluna. Laitosmiesten työajasta puistoille ja muille yleisille alueille on osoitettu 0,20 henkilötyövuotta.

Tavoitteet

Kehitetään keskustan viihtyisyyttä, parannetaan puistoalueiden hoitoa ja pidetään yleiset alueet siisteinä. Liikuntapaikkojen ylläpito pidetään entisellä tasolla. Maakuntauralla huolehditaan Rakennuslammen, Isolähteenpuron ja Karhulehdon taukopaikoista.

Liikenneväylät

Kunta hoitaa asemakaava-alueiden kaavatiet ja Keski-Suomen ELY-keskus vastaa päätieverkoston ja niihin liittyvien kevyenliikenteenväylien kunnossapidosta.

Yksityisteitä kunta avustaa yksityistieavustuksin, jotka on osoitettu kunnossapitoon ja perusparannushankkeisiin.

Kannonkosken kunnalla on hoitovastuu velvoitealueellaan sijaitsevasta Kivijärven veneilyreitistä väylämerkintöineen. Veneilyreitin väylämerkit tulee ylläpitää sekä tarkastaa ja raportoida vuosittain.

Henkilöstöresurssit

Liikenneväylät (kaavatiet) hoidetaan konetöiden osalta ostopalveluna. Talvikunnossapidon urakka on kilpailutettu syksyllä 2023 ja sopimus on voimassa 30.4.2027 saakka.

Toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet

Tavoitteena on kaavateiden kunnan parantaminen, tarvittaessa osin kestopäällysteistä luopumalla, tienvarsien ja yleisten teiden viihtyvyyden ja esteettisyyden parantaminen.

Kaukolämpölaitos

Kaukolämpölaitos ylläpitää kaukolämmön jakeluverkostoa, toimittaa lämmön asiakkailleen ja huolehtii uuden verkoston ja liittymien rakentamisesta. Lämpö verkostoon ostetaan tukkulämpönä

Helppo Lämpö Oy:ltä. Lämpö tuotetaan puuteollisuuden purulla ja metsähakkeella. Nykyinen sopimus Helppo Lämpö Oy:n kanssa on tehty 11.9.2024 ja se on voimassa 15 vuotta sisältäen option.

Kaukolämpöverkosto	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TAE 2026
Linjaa/liittymiä / v.	150/1	140/1		
Verkoston pituus, m.	4 700	4 850	4 990	4 990
Myyty energia, MWh	4 340	5 000	5 350	5 450
Ostettu energia, MWh	5 477	5 400	5 450	5 550
Vuosikate, €	-31 086	+21 794	+22 580	+42 494

Henkilöstöresurssit

Helppo Lämpö Oy tuottaa lämmön kunnan omistamaan verkkoon sopimusperusteisesti. Kaukolämpöverkoston ylläpidosta vastaa kunnan oma henkilöstö ja kaukolämpöverkostolle on resursoitu 0,10 henkilötyövuoden työaikapanos laitosmieheltä.

Toimintamuutos

Hyvinvointialueen toteuttamaan uuteen paloasemaan uusi kaukolämpöliittymä.

Tavoitteet

- Lämmönjakeluverkoston kunnossapidon tehostaminen
- Verkostovuotojen nopea paikannus ja korjaus
- Verkostohävikin pienentäminen
- Häiriöttömän lämmöntoimituksen takaaminen asiakkaille
- Positiivinen tulos, ylittämättä Suomen keskimääräistä kaukolämmön energianhintaa yli 5 %

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos huolehtii verkostoihin liitettyjen asiakkaiden puhtaan veden saannista ja vastaanottaa sekä puhdistaa jätevedet. Vesi- ja jätevesiverkostoista huolehtiminen on suuri osa toimintaa. Vesihuoltolaitos edellyttää jatkuvan varallaolon ylläpitämisen.

Henkilöstöresurssit

Laitosmiehet huolehtivat laitosten toiminnasta. Laitosmiesten työajasta vesilaitokselle on osoitettu 0,22 henkilötyövuoden työpanos ja jätevesilaitokselle on osoitettu 0,50 henkilötyövuoden työpanos. Teknisen johtajan työpanoksesta 0,10 henkilötyövuotta on osoitettu vesihuoltolaitokselle.

Vesihuoltolaitos on kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö. Toiminnan määrärahat ja tuloarviot ovat mukana kunnan talousarvion käyttötalous- ja investointiosassa sekä kunnan tulos- ja rahoituslaskelmassa. Vesihuoltolaitoksesta esitetään erikseen varsinaisen toiminnan meno- ja tulomäärärahat, sekä rahoituslaskelma, jotka ovat mukana teknisen lautakunnan budjetissa. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelman sitovat erät:

toimintakateyliijäämä (+) tai – alijäämä (-) ja sen jälkeen:

- korvaus peruspääomasta (talousarviossa 1 %)
- muut rahoitustuotot ja –menot (sis. lainan korko)
- suunnitelmapoistot

Vesihuoltolaitos	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TAE 2026
Toimintakate	8282	42 015	28 360	30 000
Muut rahoitustuotot ja -menot	-11 277	-13 525	-11 120	-11 000
Korvaus peruspääomasta (1 %)	-10 415	-10 500	-10 415	-10 415
Suunnitelmapoistot	-68 673	-66 610	-71 133	-70 000

Korvaus peruspääomasta ja sisäisen lainan korkomeno ovat kunnan kokonaistuloslaskelmassa rahoitustulona ja rahoitusmenona (sisäinen erä). Vesi- ja viemärlaitoksen kustannukset ja investoinnit pitää kattaa pitkällä aikavälillä asiakkailta perittävillä maksuilla. Tavoitteena on, että maksut vastaavat mahdollisimman hyvin vesihuollon toimintamenoja ja ylläpitoinvestointeja sekä varaudutaan jo tiedossa oleviin uusinvestointeihin.

Tavoitteet

- Vedenottamon vedenlaadun säilyttäminen nykyisellä tasolla
- Veden toimitusvarmuuden ylläpitäminen ja kehittäminen
- Jätevedenpuhdistamon ympäristölupaehtojen täyttäminen
- Vuotovesien vähentäminen viemäriverkostoa saneeraamalla
- Vesihuoltolaitoksen talouden suunnitelmallinen kehittäminen

Haja-asutusalueen vesihuolto

Haja-asutusalueen vesihuolto käsittää etupäässä osuuskuntien rakentamat verkostot. Kunta on mukana hankkeissa avustusosuudella. Kannonkosken kunnan alueella toimii seitsemän eri vesiosuuskuntaa. Kannonkosken kunnanvaltuusto käsitellyt vesiosuuskuntien vesihuoltohankkeiden avustusperiaatteista kokouksessaan 3.9.2012 §:ssä. Vuodelle 2026 ei ole tiedossa avustettavia vesihuoltohankkeita.

Tavoitteet

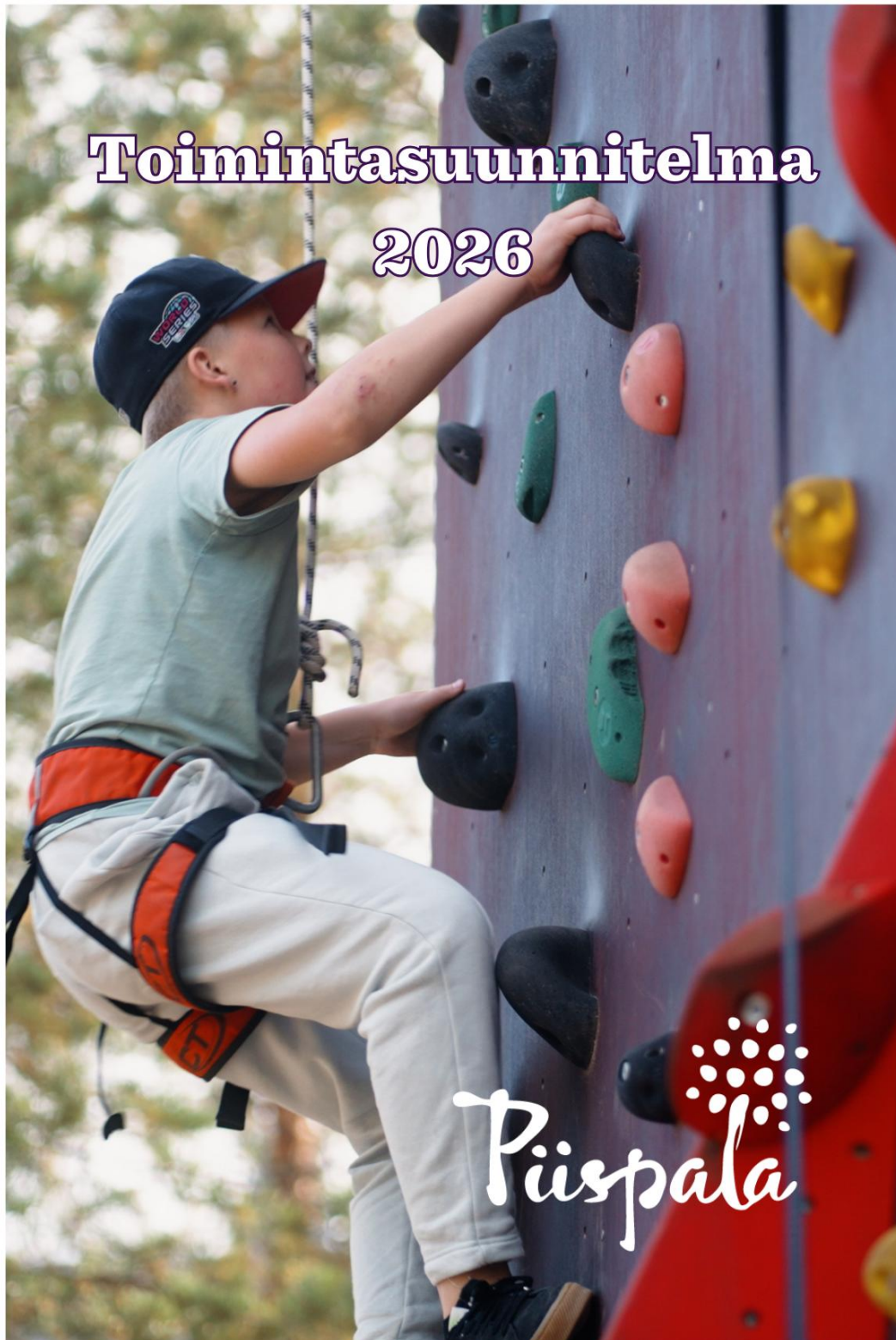
Kehitetään haja-asutusalueen vesihuoltoa olemalla mukana kyläkuntien vesihuoltohankkeissa valtuuston päättämien perusteiden mukaisesti.

Toimialojen riskit

Yleishallinnon riskinä nähdään hallinnon pienet resurssit. Toimenkuvat ovat hyvin moninaiset eli samalle henkilölle on kasaantunut moni eri tehtäviä. Tukipalvelujen kustannukset eivät jousta tarpeeksi pieneen kuntakokoon ja esimerkiksi kilpailutukset ovat raskaita kuntakokoon nähden.

Sivistystoimialan riskejä ovat yhdistelmätehtävät ja yhden työntekijän varassa toimivat yksiköt. Näitä ovat kirjasto ja Saarijärven kansalaisopiston Kannonkosken toiminnot sekä nuoriso-, kulttuuri-, liikunta ja hyvinvointityö. Sivistysosaston sihteerin työssä on tehtäviä, joita muut sihteerit eivät voi sijaistaa. Nämä tehtävät palautuvat rehtori-sivistysjohtajalle sijaistustilanteissa. Hankinnoissa haasteena on kilpailun vähyyys koulukuljetuspalveluissa. Sairaalakoulujaksot ja oppilaiden sijoittamiset kodin ulkopuolelle tuovat suuria ja jälkimmäiset myös pitkäkestoisia kustannuksia, joita ei voi ennakoida ja joihin ei voi itse vaikuttaa.

Tekninen toimialan riskeinä ovat erittäin vähäiset henkilöresurssit erityisesti kriittisen infrastruktuuriin liittyvissä tehtävissä sekä esihenkilötyössä. Laajat tehtävänkuvat vaikeuttavat osaltaan työssäjaksamiseen, joka näkyy poissaoloina ja henkilövaihdoksissa. Riskejä ovat myös sote-kiinteistöjen vuokratulot sekä vesi-, viemäri- ja kaukolämpöverkoston korjausvelka.

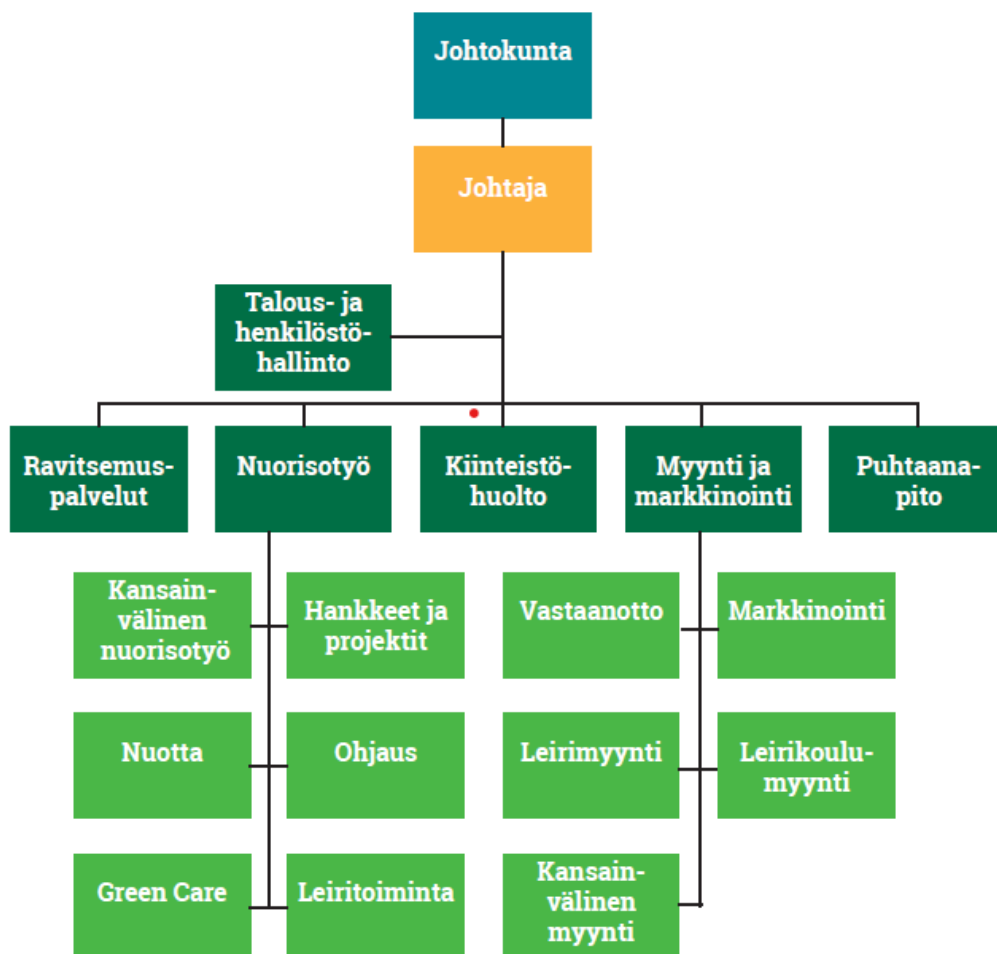

Toimintasuunnitelma 2026

Nuorisokeskus Piispala

Piispala on vuonna 1982 toimintansa aloittanut Nuorisokeskus, joka sijaitsee Kannonkoskella pohjoisessa Keski-Suomessa puhtaan luonnon ja kirkasvetisen Kivijärven rannalla.

Organisaatio:

Perustehtävä

Nuorisokeskus Piispala perustehtävä määräytyy nuorisolaissa. Suomen Nuorisokeskusten pääasiallisena ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa (Nuorisolaki 20 §). Nuorisokeskusten nuorisotyö edistää myös nuorten kansainvälistymistä ja kestävästä kehitystä. Nuorisokeskus Piispalan tärkeimpiä nuorisotyön muotoja ovat leirikoulut, lasten- ja nuorten liikuntaleirit, rippileirit, Nuotta-valmennus sekä kansainvälinen nuorisotyö.

Nuorisokeskus Piispala palvelee alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä nuorisotoimintaa sekä toimii monipuolisena vapaa-ajan ja koulutuksen keskuksena. Nuorisokeskus Piispalan strategiaa ohjaa vahvasti Suomen nuorisokeskusten yhteinen strategia (kuva 1).

Suomen nuorisokeskusten strategia 2025-2027

Vaikuttavaa nuorisotyötä

1) Nuorisokeskus jättää vahvan kestävä kehityksen kädenjäljen.

2025 Ympäristökasvatussuunnitelma
2026 Strategiset kumppanuudet
2027 Vaikuttavaa kestävyyskasvatusta

2) Nuorisokeskukset kasvattavat rooliaan liikunnan edistäjänä.

2025 Innovaatioryhmä
2026 Strategiset kumppanuudet
2027 Liikunnan asiakasmäärät kasvussa

3) SNK on vahva toimija kansainvälisessä nuorisotyössä.

2025 Akkreditointiselvitys (SNK) Kehitetään palautekyselyä
2026 1-2 opintovierailua Yhteinen viestintäkanava
2027 1-2 opintovierailua Oma Green Travel -sääntö

4) SNK osoittaa leirimuotoisen nuorisotyön sekä luonto- ja seikkailukasvatuksen merkitystä ja vaikuttavuutta.

2025 Tutkimusyhteistyö 2025-2027
2026 NYT:n, Roihun ja Luxemburgin mallin tulokset käytössä
2027 Eduskuntaavaalivaikuttaminen

Iloinen työpaikka

1) Nuorisokeskus on Suomen paras työpaikka 2027, jossa on hyvinvoiva ja jaksava henkilökunta.

2025 Koulutukset ja job shadow -toiminta
2026 Laadukas perehdytysmalli ja työn kehittäminen
2027 Työnantaja imago, jossa huolehditaan työssä-jaksamisesta, kiinteistöistä ja työtiloista

Kestävät palvelut

1) Tavoitellaan brändiä, jossa nuorisokeskus näyttäytyy kestävä, reiluna ja aikaansa seuraavana toimijana.

2025 Zef & Al:n käyttö palveluiden kehittämisessä
 Kestävä kehityksen ohjelma
 Uudet rahoitusmahdollisuudet
 Yhteishankinnat ja hankkeet 2025-2027
2026 Laadullisen asiakaspalautteen keräämisen malli
 Toteutetaan kestävä kehityksen ohjelmaa
 Yhteismitallinen tarjouspyyntö
2027 Laadullisen asiakaspalautteen keruu
 Jälkimarkkinointikirje

Tehtävämme
Luomme hetkiä, joissa nuori löytää yhteyden muihin ihmisiin, luontoon ja itseensä.

Arvot, joita kohti kuljemme.

Arvokas nuorisotyö
Aito kokemus
Elämän ja luonnon kunnioittaminen
Kehittyvä yhteisö

Visionimme
Nuorisotyön tunnustettu osaaja alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Kuva 1. Suomen nuorisokeskusten yhteinen strategia 2025-2027.

Visio ja tavoitteet

Piispala – Hyvän elämän jäljillä

Missiomme on tukea hyvää elämää. Haluamme toimia hyvän elämän jäljille johdattavana kumppanina tavoittelemalla kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä, yksilön osallisuutta ja sosiaalista vahvistamista. Tavoitteenamme on tarjota omakohtaisia onnistumisia ja yhteisöllisiä elämyksiä – hetkiä, jotka tukevat kasvamista ja sille asetettuja tavoitteita.

Nuorisokeskus Piispala on merkittävä nuorisoalan toimija alueellisesti, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti.

- *“Monipuolisin kokonaisvaltaista hyvinvointia tukeva nuorisokeskus”*

Ylläpidämme ja kehitämme elämyksellistä, turvallista ja kasvattavaa toimintaympäristöämme.

- *“Yhdessä kehittyminen”*

Haemme aktiivisesti yhdessä uusia kehittymismahdollisuuksia ja suhtaudumme avoimesti muutokseen.

- *“Osaavat alan ammattilaiset”*

Panostamme ammattitaitoiseen nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointialan osaamiseen laadukkaan toiminnan takaamiseksi.

- *“Tyytyväisimmät asiakkaat”*

Panostamme asiakaslähtöisten palveluiden ja ratkaisujen kehittämiseen sekä asiakaspalveluun.

Tavoitteissa onnistumista arvioimme mm. asiakaspalautteen, itsearvioinnin sekä nuorisokeskusverkoston yhteisen Sarvi-järjestelmän avulla.

Arvot

Piispalan arvot ovat:

- Elämän ja ympäristön kunnioittaminen
- Yhteisöllisyys ja yksilöllisyys
- Yhdenvertaisuus ja osallisuus
- Välittäminen ja arvostus

Piispala on sitoutunut Suomen nuorisokeskusverkoston yhteisiin arvoihin, jotka ovat Arvokas nuorisotyö, Aito kokemus, elämän ja luonnon kunnioittaminen sekä kehittyvä yhteisö.

Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Piispalalla on kaksi matkailualan vastuullisuustunnustusta: kotimainen Sustainable Travel Finlandin STF-merkki ja kansainvälinen Green Key-sertifikaatti. Vuonna 2026 jatkamme molempien sertifikaattiemme uusimista ja kehittelemme vastuullisuustoimiaan edelleen auditointien pohjalta. Tavoitteena on syventää koko organisaation vastuullisuusajattelua sekä vahvistaa asiakas- ja sidosryhmäviestintää.

Ekologinen kestävyys on ollut jo pidempään toimintamme pääteemana. Huomioimme toiminnassamme kestävä kehityksen periaatteet ja toimimme ympäristövastuullisesti. Kiinteistöhuollon ja puhtaanapidon työhön liittyvä huoltoajo tehdään täysin sähköautoilla. Myös asiakkaillemme meillä on käytettävissä neljä sähköauton latauspistettä PiiSpan-rakennuksen takaa. Jäähallin katolla on aurinkopaneelit. Vettä säästyy kun olemme säätäneet vedenvirtaamat kaikissa tiloissa (pois lukien tilat, jotka ammattikäytössä) ideaalilukuihin. Jätteet kierrätetään ja lajittelu tehdään tehostetusti. Päivittäisessä toiminnassa kertakäyttöisten astioiden tai ruokailuvälineiden käytön. Muovipakkaukset kierrätetään koko alueellemme ja kaikilla majoitushuoneilla on jäteastiat vähintään 3 jätelajille. Ruokalassamme huomioidaan hävikki, ja ruokaa tehdään asiakasmäärien mukaan. Asiakkaamme ohjeistetaan ottamaan ruokaa lautaselle vain tarpeen mukaan ja muistutetaan, että ruokaa voi aina hakea lisää. Henkilökunta voi aina hakea ylijääneet ruoat keittiöltä ja ylijääneet salaattitiedot osittain Pieneläinkoti Pihkan eläimille. Vuoden 2026 tavoitteemme on jatkaa työtä hiilijalanjälkemme pienentämiseen vähentämällä ruokahävikkiä ja ottamalla energiatehokkuuden huomioon toimintatavoissa, investoinneissa ja hankinnoissa.

Kaikissa yksiköissämme kestävyys otetaan huomioon, ja työntekijöitämme sekä asiakkaitamme ohjeistetaan huomioimaan ympäristö omassa toiminnassaan. Esimerkiksi puhtaanapidossa käytämme pelkästään ympäristömerkittyjä aineita päivittäisessä siivouskäytössä. Ruokatarjous

olemme myös sitoutuneet lisäämään kasvisruuan tarjontaa sekä hyödyntämään jo olemassa olevia sekä mahdollisia uusia kumppanuuksia lähiruuan tarjonnan lisäämiseksi. Toteutamme 52 kasvisruokapäivää vuodessa. Ohjelmapalvelussa tarjoamme monta aktiviteetteita, joiden sisällöissä (kädentaidot, luonto) sekä luonnon ja ympäristön kunnioittaminen ja suojeleminen on ollut vahvasti toimintaamme ohjaavaa. Vuonna 2026 kehitämme nuorisotiimin osaamista, esimerkiksi kaksi nuorisotiimistä suorittaa ympäristöalan erikoisammattitutkintoa, tämän avulla vahvistamme kestävän kehityksen sisältöä ohjelmissa ja kehitämme uusia ohjelmia yhdessä. Tarjoamme leiriä ja lomaa kestävän kehityksen teemalla. Tavoitteena on myös kasvattaa ja lisätä vastuullisuusviestintää sisäisesti ja ulkoisesti, sitouttaa asiakkaat ja sidosryhmät mukaan vastuullisuustyöhön. Kannustamme asiakkaitamme toimimaan vastuullisesti ja ohjeistamme siihen leirinavauksissa. Vuonna 2026 toteutamme vastuullisuusteko-kampanjat, joissa leirikoululaiset voivat osallistua aktiivisesti kestävän kehityksen teemapäiviin ja -viikkoihin, esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden päivä, liikkujan viikko ja hävikkiviikko. Tietoa vastuullisuudesta on runsaasti majoitustiloissa ja yleisiloissa. Vastaanotomme vieressä on infoseinä, jossa kerromme yksityiskohtaisemmin vastuullisuustoimistamme. Lisäksi asiakkailamme on mahdollisuus antaa kehitysideoita siitä, kuinka voimme kehittää vastuullisuuttamme edelleen, esimerkiksi palautelomakkeella. Vuonna 2026 tulemme päivittämään kotisivumme vastuullisuussivun kokonaan.

Otamme taloudellisen vastuullisuuden huomioon toiminnassamme. Piispala pyrkii kannattavaan liiketoimintaan: kilpailukyvyyn parantamiseen, ympärivuotisuuden kasvattamiseen ja kehittämään toimintaa mahdollisella ylijäämällä. Vuonna 2026 tavoite on kehittää kotimaisia lajileirejä ja kansainvälisiä ryhmiä talven aikana, sekä tavoittaa uusia kohderyhmiä. Tavoitteena on myös, että kehitämme digitaalista ekosysteemiä edelleen, ja laajennamme myytävien tuotteiden ja palveluiden määrää verkkokaupassamme, ja viemme lisää tuotteemme Datahubiin, että ne ovat helposti löydettävissä ja monikanavaisesti. Piispala ottaa huomioon taloudellisen kestävyuden hinnoittelussa nuorten, eläkeläisten ja perheiden palveluiden osalta. Myyntitiimimme tarkistaa hinnat säännöllisesti ja päivittää ne tarvittaessa. Hankintamme toteutetaan hankintaohjeiden kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Lisäksi paikallisyhteisön huomioiminen on osana toimintaamme. Hankimme paikallisia tuotteita ja teemme yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa. Ostimme palveluja mm. paikalliselta huoltoasemalta, autokorjaamolta, sähköurakoitsijalta, bussiyhtiöltä, matkailuyrittäjiltä, ja lähituotteita ruokapalvelussa. Tavoitteena on lisätä yhteistyötä paikallisten matkailutoimijoiden kanssa ja olla aktiivisesti mukana DMO toiminnassa ja Sydänsuomessa-alueen yhteistyössä. Toimintaamme tukee paikallisuutta myös henkilöstön palkkaamisessa mahdollisuuksien mukaan. Vuonna 2026 tuemme paikallisia hankkeita esimerkiksi Kannonkosken Liikunnallisen elämäntavan hanke, tuemme paikallisia kulttuuritapahtumia ja alueen perinteitä ja palvelemme paikallisia asukkaita. Tavoitteena on lisätä sidosryhmien osallistamista. Osallistumme kuntalaisilta-tilaisuuksiin, kysymme ja kuuntelemme säännöllisesti asukkaiden toiveita, ja osallistumme alueen messutapahtumiin.

Yhdenvertaisuus

Piispala huomioi yhdenvertaisuuden kaikessa toiminnassaan, myös sisäisessä toiminnassa. Piispala on julistautunut syrjinnästä vapaaksi alueeksi (<https://yhdenvertaisuus.fi/syrjinnastavapaa.fi>). Lisäksi kansainvälisessä toiminnassa yhdenvertaisuus on mukana jokaisen hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa. Piispalalla on olemassa oleva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma. Suunnitelmaa kehitetään vuosittain tai tarpeen tullen. Yhdenvertaisuussuunnitelma on kaikkien

työntekijöiden saatavilla tiedostona ja esihenkilökunta varmistaa, että jokainen työntekijä lukee suunnitelman läpi. Uusille työntekijöille yhdenvertaisuussuunnitelma on osa perehdytysmateriaalia.

Esteettömyys ja saavutettavuus

Piispala on sitoutunut mukaan Yhdenvertaista palvelua kaikille -merkkiin (<https://www.invalidiliitto.fi/invalidiliittoyrityksilleyhdenvertaista-palvelua-kaikille/meille-kaikki-ovattervetulleita>). Merkki tarkoittaa, että haluamme kehittää toimintamme esteettömämpään ja saavutettavampaan suuntaan ja palvella kaikkia asiakasryhmiämme yhdenvertaisesti. Olemme kehittäneet saavutettavuutta markkinointiviestinnässä, erityisesti digitaalista saavutettavuutta on parannettu virtuaalisen kartan avulla vuonna 2023. Piispalan alueopasteet uusittiin 2023 asiakkaita paremmin palvelevaksi ja tiloissamme suoritettiin esteettömyyskartoitus virallisen kartoittajan toimesta. Vuonna 2024 aloitimme kehittämään kartoituksen suunnassa nousseita esteettömyyttä parantavia toimenpiteitä. Ensimmäisenä toimenpiteenä on ollut esteettömän luiskan rakentaminen ravintolaan ja palvelusilmukan hankinta vastaanottoon. Jatkamme kehittämistoimenpiteitä 2026 omalla rahoituksella.

Toimintavuoden 2026 tavoitteet nuorisokeskustoiminnalle

1. Vaikuttavaa nuorisotyötä: Vuoden 2026 osalta kyseisen tavoitteen kulmakivenä on ammattitaitoinen henkilökunta. Mahdollistamme koulutuksiin osallistumisen ja kannustamme henkilökuntaa jatkuvaan kouluttautumiseen. Osallistumme lasten ja nuorten kasvattamiseen ”koko talo kasvattaa” -periaatteella. Tämä kysyy eri tilanteissa ja tehtävissä sosiaalista rohkeutta mutta varmistaa aitojen ja välittävien kohtaamisten syntymisen leiriläisten ja koko henkilökunnan välillä. Kirkastamme edelleen leiritoiminnan tavoitteellisuutta ja tavoitteiden asetantaa varmistaen, että ennen leiriä leirille asetetut tavoitteet ovat sekä leiriläisten, että ohjaajien tiedossa. Tavoitteiden täyttymistä seurataan leirin aikana ja päätöstilaisuudessa. Jatkamme alueellisen nuorisotyön koordinoitua ja luomme lisää verkostoja ja strategisia kumppanuuksia nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Tavoitteena on monipuolistaa toimintakenttää ja asiakkuuksia. Olemme aktiivisesti yhteydessä kuntiin, kouluihin, seurakuntiin, seuroihin, yhdistyksiin ja järjestöihin. Panostamme edelleen vahvasti kansainväliseen toimintaan yhteistyössä muiden nuorisokeskusten ja OPH:n kanssa. Toimintayksikkönä vastaamme yhteiskunnallisesti merkittävään liikkumattomuuden ongelmaan mahdollistaen lasten ja nuorten leirityksen kehittämisen liikuntaleirisapluunaa. Haemme tähän myös ulkopuolista rahoitusta leirimaksujen alentamiseen ja osallisuuden kasvattamiseen. Konkreettinen tavoite on nostaa nuorisotyön leirivuorokausien määrää edellisestä vuodesta. Tavoitteena on edelleen 25 000 – 30 000 nuorisotyön vuorokautta. Tämä tavoitetta tuetaan vahvasti markkinointiviestinnällä. Tämän lisäksi teemme vankkaa yhteistyötä kattojärjestöme SNK:n kanssa ja meneillään olevan tulevaisuustyön tarkoitus on lisätä nuorten osallisuutta nuorisokeskusverkostossa ja SNK:n hallituksessa.

2. Kestävät palvelut:

Sosiaalisen kestävyuden keskiössä on varmistaa hinnoittelun kautta, että kaikilla on mahdollisimman yhdenvertaiset mahdollisuudet ja resurssit osallistua Piispalan toimintaan.

Monet aktiviteeteistamme ovat mm. hankkeiden kautta ilmaisia tai osallistumismaksu on nimellinen. Toimimme turvallisen tilan periaatteella ja oikeudenmukaisesti niin eettisesti kuin juridisesti. Tämä otetaan huomioon leiritoiminnan avauksissa ja tilainfoissa. Kaikkien osallisuus on meille tärkeää. Taloudellisesti (taloudellinen kestävyys) pyrimme saavuttamaan tasapainotilan, joka mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja kiinteistöjen korjausvelan pienentämisen. Tämä vaatii ennen kaikkea toiminnan volyymin kasvattamista. Käytämme hankinnoissa hankintaohjetta, jonka mukaan tulee ottaa huomioon mm. lähipalvelut, hankintojen vastuullisuus, tuotteiden laatu ja pitkäikäisyys sekä kierrätys. Tavoittelemme koko toiminnassa parasta mahdollista energiatehokkuutta, joka tuottaa samalla säästöjä pitkässä juoksussa. Muuten ekologisen kestävyuden ohjelma on sidottu Green Key ympäristösertifikaatin vuotuisiin tavoitteisiin. Piispalalle on tärkeää vaalia kulttuurista monimuotoisuutta ja kaikkien oikeuksien kunnioittamista. Haluamme edistää vuoropuhelua eri sukupolvien, ryhmien ja kulttuurien välillä. Tästä esimerkkinä on pitkäjänteinen ja vahva kansainvälinen nuorisotyö mm. ESC ja Erasmus+ ohjelmien muodossa.

3. Iloinen työpaikka:

Piisalan tavoitteena on olla hyvä, reilu ja iloinen työpaikka. Olemme koulutusmyönteinen nuorisokeskus, joka kannustaa työntekijöitä kouluttautumaan ja kehittämään omaa osaamistaan. Kannatamme palkkatasa-arvoa, jota omalta osaltaan ohjaa uusi tasopalkkajärjestelmä. Haluamme huolehtia työntekijöidemme työssäjaksamisesta, työympäristöstä, työtiloista ja kiinteistöistä. Henkilökunta voi hyödyntää tilojamme ja talon ohjattua kurssitoimintaa liikkumiseen ja työhyvinvoinnin ylläpitämiseen. Panostamme henkilöstön laadukkaaseen perehdyttämiseen ja työn kehittämiseen. Luotamme henkilöstöön, annamme vastuuta ja luomme joustavuutta työn tekemiseen. Piispalassa arvostetaan kaikkien työpanosta ja haluamme, että se myös näkyy käytännössä, arjen työssä.

Talouden tunnusluvut vuodelle 2026

Liikevaihto yhteensä: 2 712 761,71 €

OKM:n yleisavustus: 800 000 €

Liiketoiminnan muut tuotot: 330 337,20 €

Materiaalit- ja palvelut: 930 889,51 €

Henkilöstökulut: 2 019 970,89 €

Poistot: 335 231,60 €

Liiketoiminnan muut kulut: 748 306,30 €

Arvioitu tilikauden voitto / tappio 2026: -187 966,33 €

Johtajan katsaus vuoteen 2026

Vuoteen 2026 Piispala lähtee hihat käärien ja haasteet vastaanottaen taloudellisista lähtökohdista huolimatta. Inflaation nousu ja korot ovat rauhoittuneet. Ennusteen mukaan Suomen talous on kääntymässä maltilliseen nousuun, kuin myös kuluttajien ostovoima. Tämä toivottavasti näkyy ennemmin kulutuksen kasvuna kuin lisääntyneenä säästämisenä. Talouskasvua kuitenkin hidastaa yleinen epävarmuus ja kansainväliseen kauppaa liittyvät riskit, kuten poukkoilevat tullipolitiikka. Suomen velkasuhteen odotetaan edelleen kasvavan ja tämä lisännee odottamattomien leikkausten määrää valtion tukea saavien toimijoiden avustuksiin. Vuoden 2026 valtion talousarvioesityksen mukaan nuorisokeskukset olisivat edellisvuosien leikkausten sijaan kuitenkin saamassa avustuksia 200 000 euroa enemmän (taulukko 1.). Tämä on ensimmäinen positiivinen signaali vähään aikaan, joka voi omalta osaltaan kertoa nuorisotyön merkityksestä ja arvostuksesta valtion avustuspolitiikassa.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)	TA 2024	TA 2025	TA 2026
Valtakunnalliset nuorisoalan järjestöt	18 000 000	15 000 000	18 000 000
Nuorisokeskukset	4 936 000	4 468 000	4 668 000
Alueellinen ja paikallinen nuorisotyö	5 527 000	5 527 000	5 327 000
Saamelaisten kulttuuri- ja kielipesätoiminta	1 300 000	1 300 000	1 300 000
Nuorisotyön kokeilu, koulutus, tutkimus ja kv.yhteistyö	6 619 000	1 949 000	2 130 000
Yhteensä	36 382 000	28 244 000	31 425 000

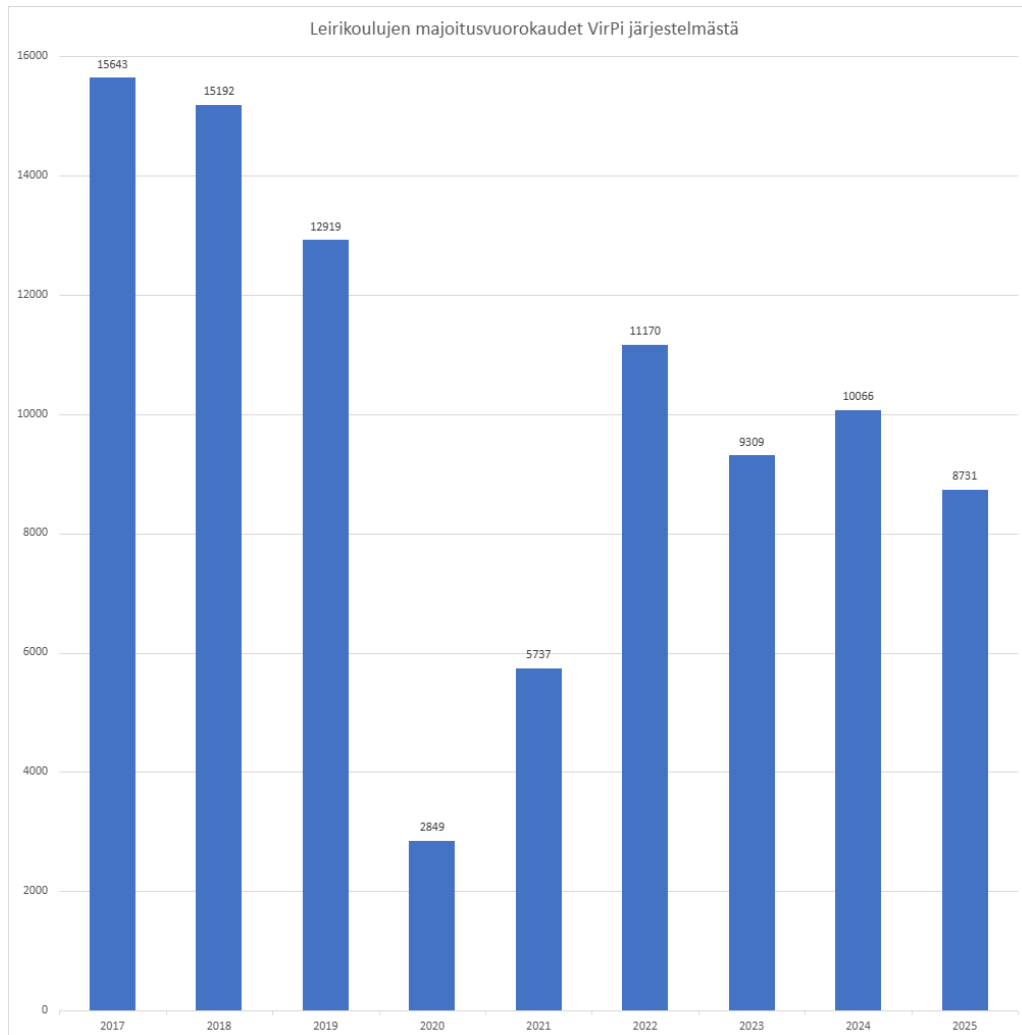
Talulukko 1. Valtion talousarvioesitykset 2024 - 2025 (lähde: [Valtion talousarvioesitykset \(vm.fi\)](https://www.vm.fi))

Piispalan suurimman yksittäisen tuotteen leirikoulujen progressiivinen väheneminen näyttää jatkuvan, kertoen osaltaan markkinan pientymisestä ikäluokkien ja koulujen määrän vähentyessä. (Kuvaaja 1.). Piispalan tavoittelee kuitenkin oman markkinaosuuden kasvua leirikouluissa kohdennetulla markkinoinnilla ja pitämällä leirikoulutuotteen kunnossa ja mielenkiintoisena. Tätä tärkeää yksittäistä markkinaa ja "taistelua" tullaan pitämään toiminnan keskiössä ja kehitystyön ytimessä.

Seurakuntien rooli ja yhteistyö leiritoiminnan kehittämisessä on kasvanut viime vuosien aikana. Seurakunnat ovat osin luopuneet omista leirikeskuksistaan ja he ovat etsineet ulkopuolisia fasiliteettikumppaneita leirien toteuttamiseksi. Tämä trendi tulee kasvamaan ja tarjoamaan mahdollisuuksia toiminnan kasvattamiseksi. Piispala näkee seurakunnat tärkeänä ja arvokkaana yhteistyötahona nuorisotoiminnan kentässä. Tulevana vuonna Piispalassa onkin mm. rippikouluja selkeästi enemmän kuin edellisinä vuosina. Tilastojen mukaan rippikouluja oli vuonna 2025 10 kappaletta tuottaen 3052 leirivuorokautta. Varauksien mukaan vastaavat lukemat ovat 2026 13 rippikoulua ja 4211 vuorokautta.

Piispalan asema suosittuna jääleirien ja turnausten tapahtumapaikkana näyttää jatkuvan myös vuonna 2026. Kyseisiä leirejä on varattu edellisten vuosien tapaan ja uutena lajina jääläjien kirjossa on viime vuonna alkanut jääpallotoiminta. Uutta potkua nuorten liikuntaleirin kysynnän edistämiseen odotetaan Jyväskylän urheiluakatemia-yhteistyön ja urheiluopisto 3.0 hankkeen kautta.

Kansainvälisen nuorisotyötä jatkamme edelleen vahvalla otteella. Tätä tukee Erasmus+ -akkreditointi, ESC-laatumerkki ja Quality Label Candidate Center -asemamme. Edistääksemme työtä nuortemme hyväksi tuleamme hakemaan jatkoa myös Pohjoisen Keski-Suomen nuorisotyön koordinaatiohankkeeseen, jonka myötä olemme ”iholla” ja toiminnan ytimessä yhdessä muiden nuorisotyötä tekevien toimijoiden kanssa.

Kuvaaja 1. Leirikoulujen majoitusvuorokaudet vuosina 2017-2025.

Nuorisotyö

Piispalan nuorisotoiminta

Piispalasta löytyvät monipuoliset ja toimivat tilat tukipalveluineen eri kohderyhmien kanssa toimimiseen. Piispalassa toteutetaan monipuolista nuorisotyötä monin eri keinoin: leirikoulut, Nuotta-valmennukset, kansainvälinen toiminta, Green Care, järjestö- ja SNK -yhteistyö sekä usean eri hankkeen avulla. Toiminnan käytännön toteuttamisesta vastaa ohjaus- ja nuorisotiimimme.

Eriyisenä painopisteenä vuonna 2026 nuorisotoiminnan kehittämisessä on työ lasten ja nuorten liikkumattomuutta vastaan. Kunnostamme ja päivitämme etenkin luontoliikunta tuotteitamme ja olosuhteita, ympäristökasvatus ja luonnon monimuotoisuus huomioiden. Lisäksi panostamme vaikuttavuuden näkyväksi tekemiseen sekä itsemme ja työmme näkyväksi tekemiseen.

Nuotta-valmennus

Nuotta-valmennusta on toteutettu Piispalassa vuodesta 2010. Nuotta-valmennus on Opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoituksella toimiva sosiaalisen nuorisotyön hanke. Toiminta on saatu vakiinnutettua Nuorisokeskusten toimintaan, mutta rahoitushaku on aina vuosittainen. Valmennuksen tavoitteena on nuorten elämönhallinnan, osallisuuden ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen yhdessä lähettävän organisaation kanssa. Keskeistä on vahva vuorovaikutus, kokemuksellisuus ja nuorten oma aktiivisuus. Tavoitteena on tarjota nuorille runsaasti onnistumisen mahdollisuuksia jakson aikana. Valmennuksen edellytyksenä on se, että jaksoille osallistuu aina nuorten mukana lähettävän tahon työntekijä: työpajaohjaaja tai etsivän nuorisotyön työntekijä. Piispalan valmennussisällöt pohjautuvat kokemukselliseen oppimiseen, joka toteutuu kaikissa tarjottavissa ohjelmasisällöissä (seikkailu- ja luontotoiminta, GreenCare ja eläimet sekä tiimi- ja ryhmätyöskentely). Valmennusjakson aikana keskitytään mm. elämönhallinnan tukemiseen, tulevaisuuden pohtimiseen ja myönteisten asioiden löytämiseen sekä ryhmä- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Etätapaamiset Nuotta-ryhmän kanssa pyritään järjestämään useimmille ryhmille, ryhmän mahdollisuuksien mukaan. Etätapaamisessa ryhmäläiset pääsevät tutustumaan virtuaalisen Piispalan avulla tiloihimme, Piispalan nuotta-ohjaajaan ja aktiviteetteihin. Tapaamisessa myös nuoret saavat kysellä ohjelmista ja näin myös yhdessä suunnitella tulevan valmennuksen ohjelmasisällön yhdessä oman ohjaajan ja Piispalan nuotta- ohjaajan kanssa.

Kansainvälinen nuorisotyö

Piispalassa on tehty pitkäjänteistä kansainvälistä nuorisotyötä jo vuosia. Vuonna 2026 Piispala jatkaa monipuolisen kansainvälisen nuorisotyön toteuttamista alueellisesti pohjoisessa Keski-Suomessa, kansallisesti Suomessa ja kansainvälisesti Euroopassa sekä muualla maailmassa.

Kansainvälinen nuorisotyö jaetaan Piispalassa hanketoimintaan ja muuhun kansainväliseen nuorisotoimintaan. Hanketoimintaa toteutamme Erasmus+ akkreditoinnin ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen kautta, joihin saamme vuosittain rahoitusta Opetushallitukselta. Muu kansainvälinen nuorisotoiminta tuotetaan järjestämällä kansainvälisiä leirikouluja sekä muita toimintoja kansainvälisille nuorisoryhmille Piispalassa.

Kansainvälinen hanketoiminta:

Erasmus+ -akkreditoinnin ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen laatumerkkien kautta tarjoamme nuorille sekä nuorisotyöntekijöille monipuolisia kansainvälisiä mahdollisuuksia. Vuonna 2026 järjestämme seminaareja nuorisotyöntekijöille sekä nuorisovaihtoja Erasmus+ -akkreditoinnin kautta. Osallistumme lisäksi kumppaneidemme järjestämiin toimintoihin. Euroopan solidaarisuusjoukkojen laatumerkin kautta otamme Piispalaan pitkäaikaisia kansainvälisiä vapaaehtoisia sekä järjestämme vapaaehtoisten tiimitoimintaa. Vuonna 2026 panostamme hanketyössä vahvempaan yhteistyöhön kumppaneidemme kanssa ja järjestämään kohderyhmillemme heidän kansainvälistymistään tukevaa toimintaa. Pyrimme tavoittamaan hankkeidemme aktiviteettien kautta 100 nuorta ja 80 nuorisotyöntekijää.

Omien aktiviteettiemme lisäksi tarjoamme neuvontapalveluita nuorille, nuorisotyöntekijöille ja organisaatioille kansainvälisistä mahdollisuuksista. Toteutamme tätä yhteistyössä alueellisen nuorisotyön koordinaation kanssa erilaisten koulu- ja nuorisotalovierailuiden, työpajojen sekä tapahtumien kautta. Kansainväliset vapaaehtoiset ovat näissä toiminnoissa mukana jakamassa tietoa omista kansainvälisistä kokemuksistaan ja kulttuureistaan, minkä kautta tuemme maaseudulla asuvien nuorten oppimista kansainvälisyydestä sekä eurooppalaisista arvoista. Vuonna 2025 kansainväliset vapaaehtoiset tavoittivat näiden toimintojen kautta satoja pohjoisen Keski-Suomen nuoria.

Toimimme aktiivisesti sosiaalisen median kanavissa, joissa tiedotamme omista ja kumppaneidemme kansainvälisistä mahdollisuuksista. Tavoitamme sosiaalisen median kautta niin nuoria kuin myös nuorisotyöntekijöitä ja seuraamme sosiaalisen median kautta sidosryhmiemme sekä kumppaneidemme toimintaa. Yhteydenpito ja viestintä sosiaalisen median sekä sähköpostin kautta ylläpitää olemassa olevia kumppanuuksia niin alueellisissa, kansallisissa kuin myös kansainvälisissä verkostoissa. Kartoitamme myös uusia, arvomme jakavia kumppaneita, jotka haluavat yhteistyössä toteuttaa laadukasta kansainvälistä nuorisotyötä.

Kansainvälisessä nuorisotyössä mukana oleva henkilöstö kehittää osaamistaan osallistumalla kumppaneiden järjestämiin koulutuksiin ja tapaamisiin. Osallistumme lisäksi Opetushallituksen ja Euroopan neuvoston tarjoamiin koulutuksiin, jotta voimme yhä toimia laadukkaasti kansainvälisen nuorisotyön saralla. Seuraamme myös muita hankerahoitusmahdollisuuksia ja olemme mukana kumppaneiden hankerahoitushakemuksissa, mikäli ne tukevat tavoitteitamme. Noudatamme yleisesti nuorten neuvonta- ja ohjaustyön eurooppalaisia periaatteita kaikessa kansainvälisessä toiminnassamme.

Muu kansainvälinen nuorisotoiminta:

Kansainvälinen nuorisoryhmämyynti vuonna 2025 on kaksinkertaistunut vuoteen 2024 verrattuna. Kiinalaisten leirikoulujen yöpymisten määrä oli kaikkien aikojen paras. Sen lisäksi, olemme saaneet uudet asiakkuudet Ranskasta ja Islannista. Vuoden 2026 tavoitteena on ylläpitää palvelun laatu näille nykyisille asiakasryhmille.

Vuonna 2026 vahvistamme asemaamme kansainvälisten leirikoulujen, nuorisoryhmien ja teemaleirien järjestäjänä. Haluamme kasvattaa tunnettuuttamme erityisesti Aasian ja Keski-Euroopan markkinoilla sekä lisätä kansainvälisten vuorokausien määrää yhteistyön, verkostojen ja tuotekehityksen kautta. Uusina markkinoina kohdennamme toimintaamme esimerkiksi Iso-Britanniaan ja Saksaan hyödyntäen *Visit Finlandin* verkostoja ja *Visit Jyväskylä Regionin* kumppanuuksia.

Markkinointitoimenpiteenä päivitämme englanninkielisen verkkosivustomme sisältöä lisäämällä tuotteita ja blogitekstejä. Kehitämme ja päivitämme Datahubin nykyiset tuotteet vastaamaan paremmin KV-asiakkaiden tarpeita. Teemme uuden englanninkielisen esitteen. Jatkamme osallistumista *Visit Finlandin Edu Travel Workshopiin* ja hyödynnämme *Visit Jyväskylä Regionin* osallistumista kansainvälisiin myyntitapahtumiin.

Haasteita ovat edelleen sijaintimme, matkakustannusten nousu, käyttäjien ostovoiman lasku, ja erityisesti autenttisen kansainvälisen tunnelman puute hiljaisilla kausilla, jolloin meillä ei ole suomalaisia asiakkaita. Vuonna 2026 jatkamme leirikoulu- ja nuorisoleiriohjelmien kehittämistä lisäämällä luonnonläheisiä, kestävän kehityksen ja suomalaisen kulttuurin sisältöjä. Kehitämme hiljaisten kausien tarjontaa mm. kesäleireillä FIT-lapsiperheille, urheiluleireillä kansainvälisille ryhmille. Vahvistamme yhteistyötä paikallisten toimijoiden ja koulujen kanssa, jotta voimme rakentaa ns. ”kansainvälisen tunnelman” konsepteja.

Leirikoulut

Leirikoulutoiminnalla on ollut tärkeä rooli Piispalan nuorisotyössä. Leirikoulutoiminnan puitteet ja palvelukonsepti ovat olleet onnistuneita ja Piispala tunnetaan Suomen suosituimpana leirikoulupaikkana. Saadun palauteen mukaan opettajat ovat tyytyväisiä leirikoulupalvelun nettipohjaiseen hallintatyökaluun, VirPiin.

Suurin osa Piispalaan saapuvien leirikoulujen opettajista ovat käyneet meillä aiemminkin ja palaavat meille uudestaan. Sopivassa suhteessa rakennettua ympäristöä ja luontoa hyödyntävät monipuoliset leirikouluohjelmat, sekä ammattitaitoinen ohjaustyö ja koko henkilökunnan ystävällinen asiakaspalvelu ajatuksella ”koko talo kasvattaa” ovat Piispalan vahvuuksia. Kilpailu leirikouluista lisääntyy, kun koulujen määrä vähenee, ikäluokat pienenee ja opetus siirtyy yhä isompiin yksikköihin. Tässä haasteessa on erityisen tärkeää pitää leirikoulutoiminnan laatu hyvänä ja hinta kilpailukykyisenä. Piispalan maineesta erinomaisena leirikoulupalvelun tuottajana, on tärkeä pitää kiinni. Olemassa olevien leirikouluohjelmien kehittäminen, sekä suorituspaikkojen hyvä ylläpito ovat tärkeitä viestejä siitä, että Piispalan toiminnan kehittämisessä asiakas on keskiössä.

Vakituisten ohjaajien tarve pysyy ennallaan. Leirikoulukauden sesonkiluonteisuus tuo mukanaan haasteita ammattinsa osaavien ohjaajien rekrytointiin, mutta onneksi meillä on sesonkiohjaajia, jotka palaavat Piispalan leirikoulusesonkiin kaudesta toiseen.

Leirikoulujen markkinointia teemme omatoimisesti, sekä yhteistyössä SNK:n kanssa. Osallistumme omalla panoksellamme materiaalin tuotantoon, sekä valtakunnallisille messuille. Osallistumme Piispalan omalla tai nuorisokeskusten yhteisellä osastolla lähialueella järjestettäviin tilaisuuksiin, joita pidetään meille tärkeillä alueilla (Seinäjäki, Oulu, Jyväskylä). Markkinoinnin osalta käytetään valikoituja tarjouskampanjoita. Hakukonenäkyvyys on erityisen tärkeää leirikoulujen markkinoinnin väline. Tarjouksen kysyjinä on yhä enenemässä määrin oppilaiden vanhemmat, ja he etsivät sopivia leirikoulupaikkoja netin kautta. Muun muassa tämän vuoksi markkinoinnin tehostamiseksi on tuotettu laadukkaita videoita.

Myynnissä iso epävarmuustekijä on yleinen kustannustason nousu. Opettajilta saatujen viestien mukaan suosituimmissa, kahden vuorokauden leirikouluissa linja-autokuljetusten kustannus on jo niin merkittävässä asemassa leirikoulun kokonaishinnassa, että kovin kauas ei enää mielellään matkusteta. Tarjoukseen vastaamisessa jatketaan hyvää käytäntöä ja tarjotaan pieni alennus, jos koulusta tulee useampi luokka meille leirikouluun. Näin koulu saa synergiaa sekä kuljetuksista, että leirikoulun hinnasta. Tavoitteena on pitää v 2025 toteutunut 8 700 majoitusvuorokauden raja.

Muu leiri- ja nuorisotoiminta

Piispala tarjoaa monipuoliset ja toimivat puitteet leiritoimintaan. Isossa osassa ovat järjestöjen ja seurojen omat leirit, joihin Piispala mahdollistaa loistavat olosuhteet sekä ammattitaitoista opetusta ja ohjausta. Toteutamme myös eri järjestöjen leirikokonaisuuksia ohjelman suunnittelusta käytännön toteutukseen mm. tuetut perhelomat yms. järjestöjen lomat. Seurakuntien kanssa tehtävän yhteistyön pääpaino on rippileiritoiminnassa. Urheiluseurojen osalta yhteistyönä on ollut erilaiset turnaus- ja valmennusleirit lapsille ja nuorille sekä ohjaajakoulutukset. Merkityksellisimpinä näistä ovat jääurheilu-, jalka- ja pesäpalloseurojen kanssa tehtävä yhteistyö. Myös muut lajit kuten uinti, lentopallo, koripallo, hiihto ja voimistelu on kasvavaa asiakaskuntaamme.

Vuoden 2025 tavoitteena leirien osalta on säilyttää vanhat yhteistyötahot (kuten eri urheiluseurat ja järjestöt), löytää uusia yhteistyötahoja, sekä panostaa Piispalan oman leiritoiminnan kehittämiseen ympärivuotiseksi. Leiritoiminnan rinnalla teemme edelleen muuta nuorisotyötä yhdessä paikallisten järjestöjen ja lähialueen kuntien kanssa sekä omana toimintana. Näistä esimerkkeinä crazy action – illat nuorille, harrastamisen Suomen mallin kerhot ja eläintenhoitokerho. Kuntien järjestämää lasten ja nuorten leiritoimintaa kehitämme alueellisen nuorisotyön avulla sekä jatkamme Kannonkosken kunnan Suomen mallin harrastamisen kerhotoiminnan toteuttamista.

Ympäristökasvatus ja Green Care -toiminta

Pieneläinkoti Pihka on Nuorisokeskus Piispalan eläinavusteisen toiminnan sekä ympäristökasvatus -toiminnan ydin. Se mahdollistaa ryhmille monipuolista yhdessä tekemistä ja vuorovaikutusta eläinten ja luonnon kanssa. Näiden toimintojemme ajatuksena on vahvistaa lasten ja nuorten luontosuhdetta, antaa valmiuksia elämänarvojen pohdintaan ja ohjata kestävään elämäntapaan. Luontosuhteen muodostuminen ja siihen liittyvät tunnekokemukset ovat kantava voima lasten ja nuorten kasvaessa ympäristövastuullisiksi aikuisiksi. Luonto- ja eläinaktiviteeteissamme toimintamme tavoitteena on keskittyä kokemuksellisuuteen, tunteisiin ja luonnon hyvinvointivaikutuksiin.

Kuulumme Suomen luontokoulut-verkostoon (LYKE) ja Suomen ympäristökasvatusjärjestöön (FEE Suomi). Nuorisotiimistämme kaksi aloitti syksyllä 2025 ympäristöalan erikoisammattitutkinnon opinnot ympäristökasvatuksen koulutusohjelmassa. Tämän myötä kasvatamme osaamistamme ja toimintojamme ympäristökasvatuksen osalta vuonna 2026.

Hankkeet 2026

Hanketyö on isossa roolissa Piispalan nuorisotyössä. Merkittäviä hakkeiden rahoittajia ovat mm. OKM, Avi ja OPH. Vuonna 2026 käynnissä tai haussa olevia hankkeita ovat mm:

- OPH:n Erasmus+ ja ESC-hankkeet
- OKM:n rahoittama Nuotta-toiminta (Sosiaalinen nuorisotyö)
- Pohjoisen Keski-Suomen nuorisotyön koordinaatio (rahoitus AVI)
- OKM: Hankeavustus perusopetuksen uimataidon opetuksen vahvistamiseen.
- Lisäksi kartoitamme eri rahoituskanavia mm. perhetyön kehittämiseksi.

Muut palvelut ja tukitoiminnot

Ravitsemuspalvelut

Keittiön tavoitteena on v. 2026 kehittää Green Key -ideologian mukaisesti kasvisruokaohjelmaa ja monipuolistaa tarjontaa. Samaan tapaan myös hävikin vähentäminen entisestään on osa keittiötoiminnan arkista kehittämistyötä. Kaikessa pyritään tarkkaan ja oikeansuuntaiseen mitoitukseen ja hyvän suunnittelun pohjana on myös taloudellinen kannattavuus. Lähtökohtana on silti erilaisten asiakasryhmien eri ravitsemuksellisten tarpeiden huomioiminen (lapset, nuoret aikuiset, urheilijat jne). Piispala tulee hakemaan OKM:n investointiavustusta uuden ravintolarakennuksen rakentamiseen vanhan ruokalan ollessa jo lähes 100-vuotias. Uusi ravintola mahdollistaa ravintolatoiminnan tehostamisen ja kapasiteetin kasvattamisen. Nykyinen rakennus on rajoittanut isojen nuorisotapahtumien kokoa.

Siivous- ja kiinteistöpalvelut

Siivoustyössä sekä kiinteistöhuollossa kestohaasteena on edelleen sesonkivaihtelu, joka aiheuttaa voimakkaita muutoksia henkilöstöressurssien tarpeeseen. Tämän lisäksi myynnin hektisyys ja nopealla aikataululla tulevat muutokset tuovat oman lisänsä toiminnan suunnitteluun ja aikataulutukseen (työvuorot ym.). Kiinteistöjen kunnan seuranta ja remonttien suunnittelua auttaa OKM:n teettämä kuntokartoitus (Castek Oy:ltä tilattu korjaussuunnitelma) sekä yhdessä Kannonkosken kunnan kanssa käyttöön otettu uusi kiinteistöhuollon ohjausjärjestelmä, jolla pystytään tehokkaammin seuramaan ja ohjaamaan tarvittavia kiinteistöhuollon tehtäviä. Investointiavustusta vuodelle 2026 tullaan edelliseen viitaten hakemaan uuden ravintolarakennuksen rakentamiseen. Tämän lisäksi talossa käynnistyy siivoustyön mitoitus, joka selkeyttäne mm. työvuorosuunnittelua.

Viestintä

Piispalan viestintä pohjautuu Suomen Nuorisokeskusyhdistyksen yhteisiin linjauksiin ja brandbookiin. Viestinnän tavoitteena on tukea Piispalan strategisia päämääriä, vahvistaa nuorisotyön vaikuttavuutta ja edistää keskuksen tunnettuutta niin alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Viestinnän kehittämistyöryhmässä toimitaan yhdessä muiden nuorisokeskusten kanssa, ja tuloksia seurataan vuosittain.

Vaikuttavaa nuorisotyötä

Vuonna 2026 keskitymme vahvistamaan Piispalan tunnettuutta ja näkyvyyttä eri kohderyhmien keskuudessa. Digimainontaa ja sosiaalisen median sisältöjä toteutetaan suunnitelmallisesti, ja videosisältöjen määrää kasvatetaan. Tekoälyä hyödynnetään kokonaisvaltaisesti sisällöntuotannossa, hakukonelöydettävyydessä ja markkinoinnin tukena.

Vaikuttavuusviestintää kehitetään hyödyntämällä tutkimustietoa ja asiakaspalautteita sekä lisäämällä Piispalan roolia alueellisessa keskustelussa nuorisotyön merkityksestä. Asiakkaita rohkaistaan kertomaan kokemuksiaan Piispalasta omissa verkostoissaan ja kanavissaan. Markkinointi- ja myyntitiimin osaamista vahvistetaan koulutusten, verkostotyön ja hyvin kumppanuuksien kautta. Työnantajamielikuvaa kehitetään ja henkilöstöä tuetaan toimimaan

Piispalan viestinviejinä. Sisäisen viestinnän tueksi kokeillaan vuonna 2026 julkaista kuusi kertaa vuodessa tiedote, joka kokoaa yhteen tulevan kauden tapahtumat ja markkinoinnin toimenpiteet, menneen jakson asiakaspalautteiden pääkohdat sekä kiitokset ja huomiot henkilökunnalle.

Kestävät palvelut

Kestävän kehityksen toimet näkyvät viestinnässä vahvasti. Korostamme ilmastovastuullisia valintoja, digitaalisten kanavien suosimista sekä vältämme tapahtumissa ja liikelahjoissa kertakäyttöluonteisia hankintoja. Digitaalisia myyntikanavia kehitetään edelleen: tuotteita paketoidaan eri kohderyhmille, verkkosivujen ostopolkuja yksinkertaistetaan ja VirPi-palvelua tarkastellaan asiakasnäkökulman kehittämiseksi. Viestinnässä nostetaan vahvasti esiin, että Piispalan palveluiden käyttö tukee nuorisotyötä.

Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut Oy

Piispalan kokous- ja hyvinvointipalvelut Oy:n toimintaan kohdistuva suurin yksittäinen muutos tapahtui v. 2024, kun koko lomajärjestöjen toiminta siirtyi kilpailutusten kautta nuorisokeskukselta yhtiön alaisuuteen. Tämä kasvatti merkittävästi yhtiön liikevaihtoa ja vuorokausia. Yhtiö pyrkii löytämään uusia yhteistyökumppaneita osallistumalla edelleen aktiivisesti Visit Jyväskylä Regionin toimintaan. Tämän lisäksi muuta markkinointia jatketaan määrätietoisesti ja suunnitelmallisesti tavoitteena proaktiivinen ja kontaktoiva myyntityö. Huvilan vuokrauksen ja markkinoinnin osalta jatkamme edelleen yhteistyötä Lomarengas-palvelun (mukana Booking.com) kanssa.

Vuonna 2026 jatketaan projektia, jonka tähtäimessä on ”ostamisen helppous” ja tuotteiden paketointi sekä toimivampi verkkokauppa. Samalla tullaan panostamaan Piispalan näkyvyyteen ja yleiseen tunnettavuuteen markkinoinnin keinoin.

Talous- ja palkkahallinto

Piispalan taloushallinnosta vastaa talouspäällikkö yhdessä kirjanpitäjän sekä palkka- ja henkilöstösihteerin kanssa. Tulevan vuoden tärkeimpänä tehtävänä on parantaa taloushallinnon varahenkilöjärjestelmää ja sujuvoittaa taloushallinnon yhteistyötä. Tavoitteena on tasaisempi työn kuormitus ja työtehtävien jako. Talouden tilannetta ja kehittymistä tullaan seuraamaan tiivistä kuukausittain ja siitä tiedotetaan sekä raportoidaan niin johtokunnalle kuin henkilöstöllekin.

KAAVOITUSKATSAUS, Alueiden käyttölaki 7 §

Kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä (*kaavoituskatsaus*). Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen.

KAAVATYYPIT JA KAAVOITUSJÄRJESTELMÄ SUOMESSA

Kaavoitusjärjestelmä on Suomessa kolmiportainen. Yleispiirteisempi kaava ohjaa aina yksityiskohtaisemman kaavan laadintaa. Yksityiskohtaisin kaava on voimassa ja sen mukaisesti ratkaistaan esim. rakennuslupa-asiat.

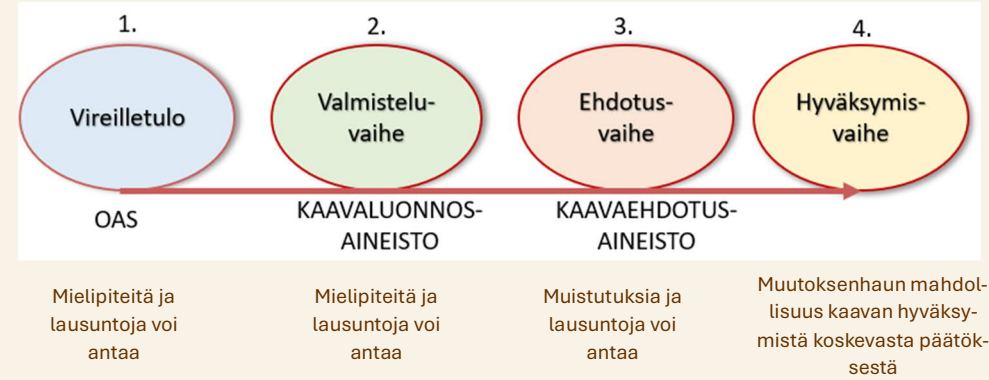
- **Maakuntakaava** on maakunnan alueelle laadittu kartta, jossa esitetään suunnitelma alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteista sekä maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisista alueista.
- **Yleiskaava** määrittelee yleispiirteisesti alueiden käytön mm. asumisen, työpaikkojen ja virkistykseen tarpeisiin sekä liikennejärjestelmän. Yleiskaava voidaan laatia koko kaupunkia koskevana tai rajattua aluetta koskevana osayleiskaavana. Yleiskaavoja laativat kunnat.
- **Asemakaava** on suunnitelma, jossa määrätään tarkemmin alueen käytöstä ja rakentamistavasta. Asemakaava (tai asemakaavan muutos) saattaa käsittää kokonaisen asuinalueen asuinkortteleineen, palveluineen, puistoineen ja katuineen tai se saattaa koskea vain yhtä rakennushanketta. Kaavassa määritellään mm. käyttötarkoitukset ja rakennusoikeudet, rakennusten koko ja sijoittelu, istutusalueet sekä pysäköinnin järjestäminen. Asemakaavalla voidaan myös suojella arvokkaita rakennuksia ja ympäristökokonaisuuksia.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioiminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa.

Rakennusjärjestyksellä kunta voi antaa paikallisista oloista johtuvia suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeellisia määräyksiä. Kunnan tahto näkyy määräysten sisällössä.

KAAVAPROSESSI JA OSALLISTUMINEN KAAVAHANKKEESEEN *

1. VIREILLETULOVAIHE

Kaavahankkeen käynnistämisestä päätetään kaavahankekohtaisesti erillisellä päätöksellä tai kaavoituskatsauksen hyväksymisen yhteydessä, jolloin kaavahanke tulee vireille kaavoituskatsauksen kautta. Erillisen käynnistämispäätöksen jälkeen kaavahanke tulee vireille kuuluttamalla. Pääsääntöisesti kaavojen vireilletulosta kuulutetaan, vaikka hankkeesta olisi tiedot kaavoituskatsauksessakin. Vireilletulokuulutukset julkaistaan kunnan internet-sivuilla, sekä tarvittaessa lehdessä, mikäli kaavahanke ei ole sisällynyt kaavoituskatsaukseen.

Pääsääntöisesti kaikista kaavoista laaditaan vireilletulovaiheessa osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Siinä määritellään, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi järjestetään. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laajuus vaihtelee kaavan merkityksen mukaan ja sitä voidaan tarvittaessa täydentää kaavaprosessin aikana. OAS pidetään nähtävillä vireilletulovaiheessa kuulutuksessa ilmoitetun ajan ja se sisältyy nähtävillä asetettaviin kaava-aineistoihin koko kaavaprosessin ajan.

2. VALMISTELUVAIHE (KAAVALUONNOS)

Valmistelu- eli luonnosvaiheessa tehdään pääosa tarvittavista selvityksistä ja niiden pohjalta laaditaan suunnitelmaluonnokset. Nähtävilläolosta kuulutetaan paikallislehdessä sekä kunnan internet-sivuilla ja lisäksi tiedottamista täydennetään tarvittaessa kirjeitse. Kaavaluonnos ja siihen liittyvät suunnitelmat asetetaan nähtävillä kaavoituksen ilmoitustaululle sekä kunnan internet-sivuilla. Aineisto pidetään nähtävillä pääsääntöisesti 30 päivän ajan. Vähäisen asemakaavaluonnoksen valmisteluvaiheen kuuleminen voi olla myös ajallisesti lyhyempi.

Nähtävillä olon aikana eli valmisteluvaiheen kuulemisessa osalliset voivat esittää mielipiteensä kaavasuunnitelmista ja osallistua niiden edelleen kehittämiseen. Osallisia ovat mm. alueen maanomistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaavasuunnitelmien toteuttaminen saattaa vaikuttaa.

3. EHDOTUSVAIHE (KAAVAEHDOTUS)

Kun osallisia on kuultu ja lausunnot saatu, suunnittelu jatkuu ja luonnosaineistoa korjataan sekä täydennetään kaavaehdotusmuotoon. Kaavaehdotus asetetaan nähtävillä ehdotusvaiheen kuulemista ja mahdollisten muistutusten esittämistä varten 30 päivän ajaksi.

Ehdotusvaiheen aineistojen nähtävillä olosta kuulutetaan kunnan internet-sivuilla sekä tarvittaessa paikallislehdessä. Kirjetiedottaminen koskee vähintään kaava-alueen ulkopuolikkuntalaisia maanomistajia. Merkittävistä kaavoista järjestetään tiedotus- ja keskustelutilaisuus. Nähtävillä olon aikana osalliset voivat tehdä kaavaehdotusta koskevan kirjallisen, vapaamuotoisen muistutuksen. Kaavaehdotukseen tehdään tarvittavat tarkistukset. Jos tarkistukset ovat olennaisia, ehdotus asetetaan uudelleen nähtävillä.

4. HYVÄKSYMISVAIHE

Yleis- ja asemakaavat sekä merkittävät asemakaavamuutokset hyväksyy kunnanvaltuusto. Kaavan hyväksymispäätöksestä kuulutetaan. Hyväksymispäätöksestä on mahdollista valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Jos valitukset hylätään, kaava tulee voimaan, kun kaavan voimaantulo on kuulutettu.

* Kaavaprosessi voi osin muuttua laadinnassa olevien lakimuutosten johdosta jo vuoden 2026 aikana.

KESKI-SUOMEN MAAKUNTASUUNNITTELUN TILANNE

Maakuntakaava on yksi Keski-Suomen keskeisistä aluekehittämisen välineistä. Keski-Suomen liiton laatimalla maakuntakaavalla sovitetaan yhteen valtakunnallisia, maakunnallisia ja seudullisia alueiden käytön tarpeita. Keski-Suomen maakuntakaava perustuu Keski-Suomen maakuntastrategian Auerakenne 2040 -suunnitelmaan. Maakuntakaavassa painottuvat maakunnan strategiset tavoitteet. Strategisuus näkyy kaavassa muun muassa laajahkoina vetovoima-alueina sekä siten, että merkinnät ja määräykset koskevat seudullisesti ja maakunnallisesti merkittäviä asioita.

MAAKUNTAKAAVA 2040

Keski-Suomen liitto on laatinut Maakuntakaavan 2040, joka kumoaa tai osin muuttaa Keski-Suomen maakuntakaavan kaavaratkaisuja. Aiempi maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa kaavan 1.12.2017 ja se tuli lainvoimaiseksi 28.1.2020.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon ja liikenteen osalta. Lisäksi kaavaprosessin aikana on tarkasteltu hyvinvoinnin aluerakennetta.

Keski-Suomen maakuntahallitus päätti 23.2.2024 Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 voimaan tulemisesta äänestyksen jälkeen. Maakuntakaava 2040 kumoaa tai muuttaa osittain tällä hetkellä lainvoimaisen Keski-Suomen maakuntakaavan kaavaratkaisuja. Maakuntakaavan 2040 voimaantulo on kuulutettu 19.3.2024 ja maakuntakaava 2040 tuli lainvoimaiseksi 1.10.2025.

Lisätietoja maakuntakaavoituksesta antaa Keski-Suomen liitto <https://keskisuomenliitto.fi/>

YLEISKAAVAT

1. VUORIJÄRVEN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA JA KANNONKOSKEN ETELÄOSAN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS

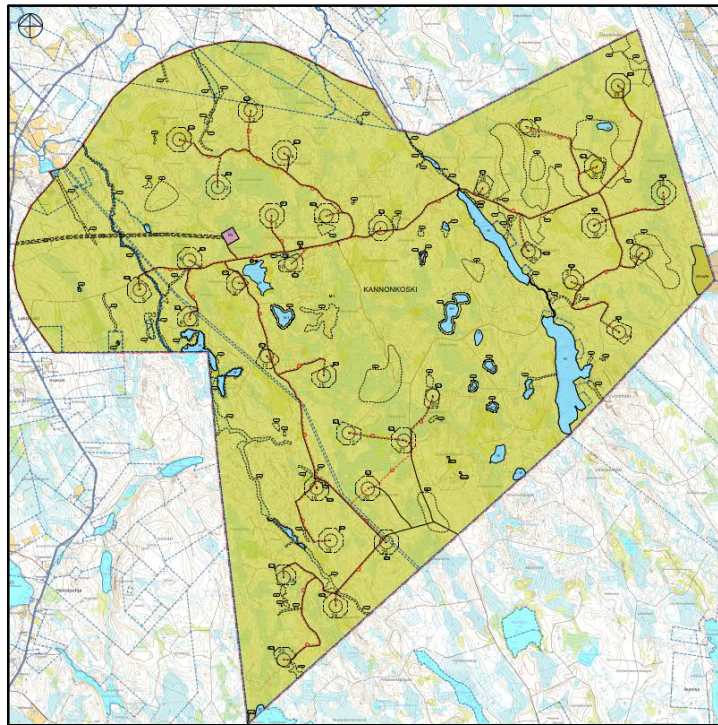
Kannonkosken kunnanhallitus käynnisti Vuorijärvien tuulivoimayleiskaavoituksen 9.12.2019 § 144 ABO Wind Oy:n aloitteesta. Kaava-aineistojen laadinnan lisäksi hanke sisälsi YVA-lain 468/1994 mukaisen arviointimenettelyn. Kaavoitettu alue on pääosin metsäyhtiön sekä yksityisen maanomistajan omistuksessa. Kannonkosken kunnanvaltuusto hyväksyi Vuorijärvien tuulivoimayleiskaavan 26.5.2025 § 10. Kaavan hyväksymispäätöksestä on valittu ja siten kaava ei ole lainvoimainen.

Vuorijärvien tuulivoimapuiston yleiskaava on laadittu alueidenkäyttölain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Lainvoimaista yleiskaavaa voidaan käyttää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-alueilla). Yleiskaavalla mahdollistetaan laajimmillaan 34 tuulivoimalan muodostama tuulivoimapuisto. Kaavassa on annettu voimaloiden korkeuteen ja rakentamistapaan liittyviä määräyksiä. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus saa olla enintään 300 metriä maanpinnasta.

Kaavoitettavaksi esitetyn suunnittelualan vesistöannoilla on voimassa ”Kannonkosken eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaava”. Kun alueelle laaditaan tuulivoimayleiskaava ja vesistöannat liitetään osaksi tuulivoimayleiskaavaa, vesistöantojen osalta on kyseessä rantaosayleiskaavan muutos.

Vuorijärvien tuulivoimayleiskaava:

- OAS-YVA-suunnitelma ollut nähtävillä 6.7. – 18.9.2020 ja yleisötilaisuus järjestettiin 9.9.2020
- Valmisteluvaiheen kaava- ja YVA-aineistot olivat nähtävillä 5.6. – 31.7.2023 ja yleisötilaisuus järjestettiin 14.9.2022.
- Ehdotusvaiheen kaava-aineisto oli nähtävillä 12.2. – 14.3.2025 ja yleisötilaisuus järjestettiin 19.2.2025.
- Kaava-aineisto hyväksyttiin kunnanvaltuuston kokouksessa 26.5.2025 § 10.

Ote hyväksytystä Vuorijärvien tuulivoimayleiskaavan kartasta.

2. PIISPALAN ALUEEN KYLÄYLEISKAAVA JA KIVIJÄRVEN VESISTÖN RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS JA OSITTAINEN KUMOAMINEN

Kannonkosken kunnanhallitus on käynnistänyt Kivijärven rantaosayleiskaavan muutoksen ja Nuorisokeskus Piispalan lähiympäristön kyläyleiskaavoituksen 30.3.2016 § 27. Suunnittelualue sijaitsee Kannonkosken kunnan luoteisosassa Sinisentien eteläpuolella noin kuuden kilometrin etäisyydellä Kannonkosken keskustasta. Suunnittelualue on pinta-alaltaan noin 145 hehtaaria. Alueen läheisyydessä toimii Nuorisokeskus Piispala.

Kyläyleiskaavaa laaditaan Nuorisokeskus Piispalan lähialueelle, koska alueella voimassa oleva vanha rantaosayleiskaava ei palvele alueen maankäyttötavoitteita eikä tue kylän kehittämistä. Nuorisokeskus Piispala on merkittävä palvelukeskittymä ja työllistäjä Piispalan alueella. Kyläyleiskaavan laadinnalla voidaan lisätä alueen rakennuspaikkatarjontaa esimerkiksi Piispalassa ja lähialueilla työssä käyville sekä kehittää alueen matkailupalveluiden tarjontaa. Kaavalla luodaan edellytykset ensisijaisesti rakentamisen hallittuun järjestämiseen, maisema- ja luontoarvojen huomioon ottamiseen sekä maanomistajien tasapuoliseen kohteluun laadittuja suunnittelu- ja mitoitusperiaatteita noudattaen.

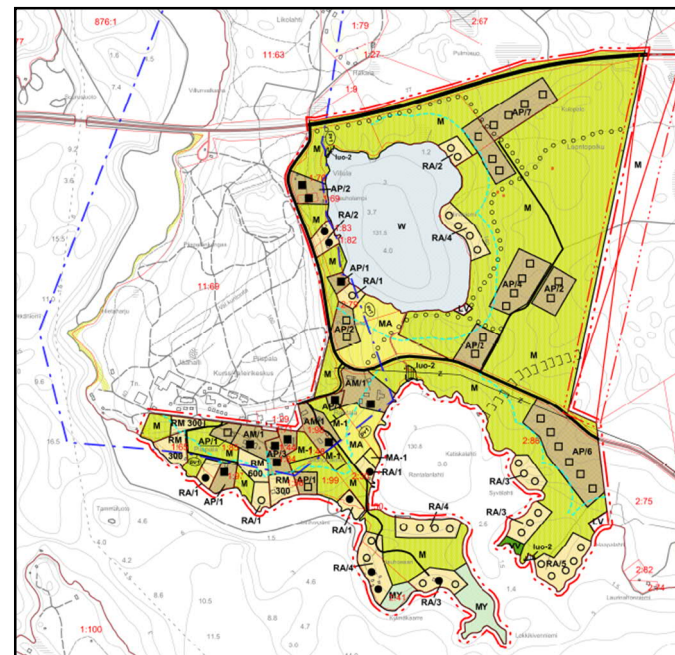
Laadittavan kyläyleiskaavan alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Kivijärven vesistön alueen rantaosayleiskaava vuodelta 1995, joilta osin on kyseessä rantaosayleiskaavan muutos. Kaavoitustyön yhteydessä kumotaan rantaosayleiskaavan mukainen tarpeeton maa- ja metsätalousaluevaraus Jauhollamien itäpuolelta.

Kyläyleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena yleiskaavana niin, että voimaantulon jälkeen sitä voidaan käyttää suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena myös ranta-alueen ulkopuolella MRL 44 §:n mukaisesti.

Piispalan alueen kyläyleiskaava ja Kivijärven vesistön rantaosayleiskaavan muutos ja osittainen kumoaminen:

- OAS oli nähtävillä 16.6. – 14.8.2016
- Valmisteluvaiheen kaava- ja YVA-aineistot olivat nähtävillä 15.8. – 30.9.2022.
- Yleisötilaisuus järjestettiin 1.9.2022.
- Ehdotusaineisto on valmistelussa. Ehdotusaineistoa on laadittu samanaikaisesti Piispalan asemakaavan kanssa.

Ote kaavaluonnos-

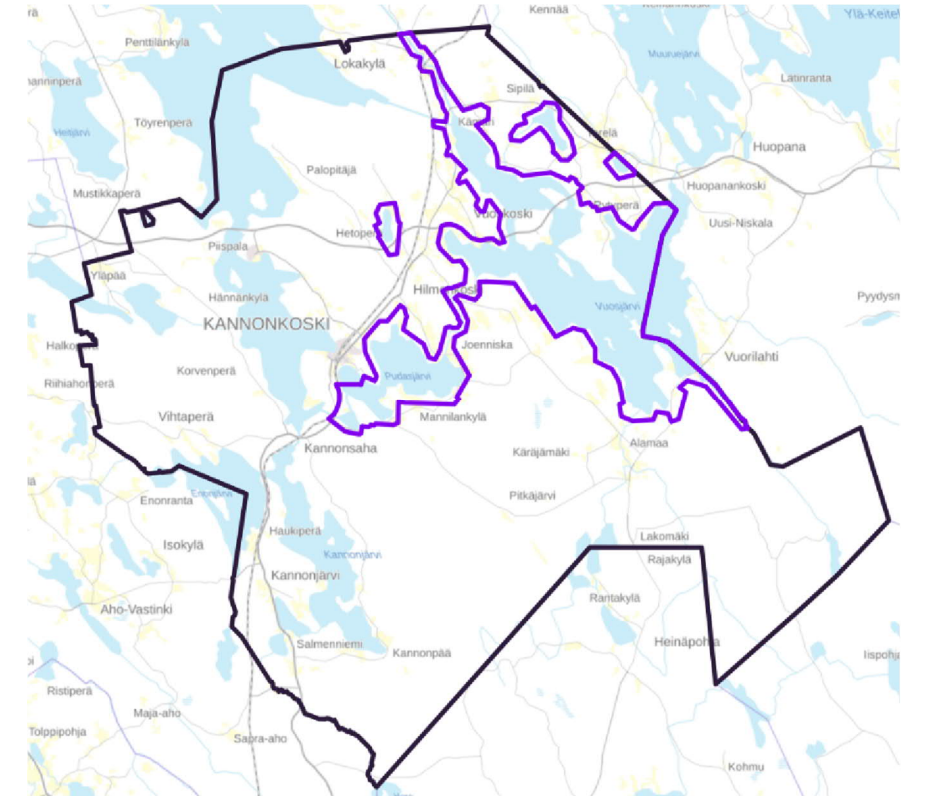

kartasta.

Uudet mahdollisesti käynnistyvät yleiskaava-hankkeet

1. VUOSJÄRVEN – POTMON YM. RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS JA PÄIVITYS.

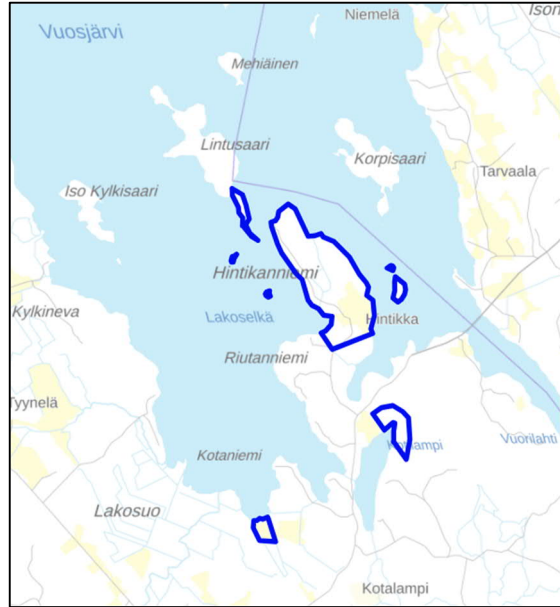
Vuosjärven – Potmon rantaosayleiskaava on hyväksytty Kannonkosken kunnanvaltuustossa 13.9.1999 ja vahvistettu Keski-Suomen ympäristökeskuksessa 23.2.2004. Kaavan on laatinut arkkitehti Risto Vuolle-Apiala. Kaavaa ei ole laadittu sähköisessä muodossa eikä laadintavaiheessa ollut käytettävissä samantyyppisesti paikatietoaineistoja kuin nykyisin; koko kaava-aineisto on siten epätarkka ja se on tarpeen päivittää eli laatia kaava-aineiston muutos.

2. VUOSJÄRVEN – POTMON YM. RANTAOSAYLEISKAAVAN OSITTAINEN MUUTOS HINTIKANNIEMEN YMPÄRISTÖSSÄ HINTIKAN JA SALMENTAUKSEN EMÄTILOJEN ALUEILLA

Vuosjärven – Potmon ym. rantaosayleiskaavan kokonaisuapäivitys- ja muutos on tarpeellinen kaavahanke, mutta nopeutetusti osittaisena muutoksen olisi tarpeen päivittää ja muuttaa rantaosayleiskaavaa Hintikanniemen ympäristössä Hintikan ja Salmentauksen emätilojen alueilla.

Rantaosayleiskaavan päivitystarve johtuu alueella voimassa olevan kaavan teknisen piirron epätarkkuudesta sekä toteutuneiden kiinteistörajatointusten ja myönnettyjen rakennus- ja poikkeamislupien aiheuttamasta päivitys- ja muutostarpeesta. Samalla Hintikan ja Salmentauksen emätilojen osalta tarkastellaan mahdollisten voimassa olevien rakennusoikeuksien osittaisia siirtoja. Lähtökohtaisesti kaavatyössä voidaan edetä joko siten, että osittaisessa muutoksessa noudatetaan voimassa olevan rantaosayleiskaavan mitoitus- ja suunnitteluperusteita tai käynnistetään rantaosayleiskaavan kokonaisuapäivitys ja laaditaan uudet mitoitus- ja suunnitteluperusteet koko kaava-alueella. Tämä edellyttää kuitenkin myös luontoselvityksen laadintaa koko rantaosayleiskaavan alueelle. Myös muut koko kaavan perusselvitykset tulisivat uudestaan laadittaviksi.

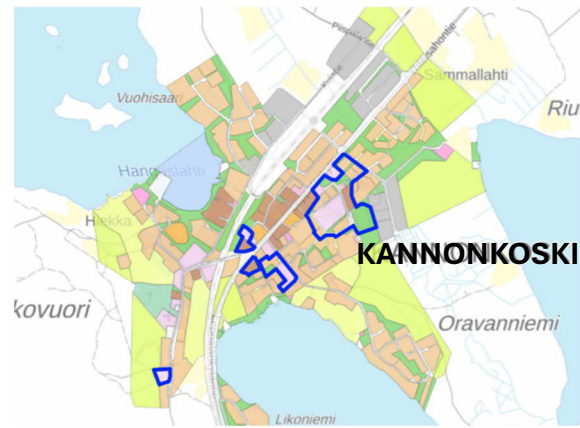
Vuosjärven-Potmon ym. rantaosayleiskaavan alueelle sijoittuva, kiireellisin laadittava, osittainen kaavamutosalue on rajattu kuvaan sinisellä rajauksella. Muutosalueena ovat **Hintikan ja Salmentauksen emätilat** Vuosjärven rannalla.

Nuorisokeskus Piispalan alueen asemakaava

- Kaavoituspäätös (hallitus) 11.4.2016 § 36
- Vireilletulosta kuuluttaminen, OAS nähtävillä 16.6. – 14.8.2016
- Valmisteluvaiheen kuuleminen 16.6.-31.8.2021
- Muinaismuistolain mukainen menettely (kajoamislupa-asia katulinjauksen takia) sekä neuvottelut Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa kantatiliittymästä 2023 -2024
- Ehdotusvaiheen kaava-aineisto nähtävillä 20.11. – 22.12.2025

2. KANNONKOSKEN KIRKONKYLÄN ASEMAKAAVAN OSITTAINEN MUUTOS JA PÄIVITYS

Kirkonkylän asemakaavan osittaisella muutoksella on tavoitteena tarkastella mm. koulualueen ja sen ympäristön kehittämistä, yleisesti liikennejärjestelyjä, katuverkon, kevytväylien, joidenkin lähivirkistysalueiden ja paikoitusalueiden toimivuutta sekä laajuutta tai uusia tilavaroja, tonttien käyttötarkoituksia (joustavampia käyttötarkoituksia tai käyttötarkoituksen muutoksia ja päivityksiä), urheilu- ja virkistyspalvelualueen kaavamerkintöjä, teollisuus- ja varastorakennusten kortteli-alueilla lähivirkistysalueen tarvetta sekä teollisuustonttien lukumäärää.

Kannonkosken kirkonkylän asemakaavan osittain muutos

- Kaavoituspäätös (hallitus) 10.08.2020 § 79
- Vireilletulosta kuuluttaminen, OAS nähtävillä 19.8. – 2.9.2020
- Vuoden 2020 jälkeen kaavakohteita on tullut lisää eli kaavahanke on laajentunut.
- Kaavatyön jatkoaikataulu on vielä avoin.

ASEMAKAAVAHANKKEIDEN AIKATAULUARVIO

ASEMAKAAVAPROSESSIN ARVIOITU AIKATAULU	2025	2026	2027
LAADINNAN AIKATAULU ON VIELÄ AVOIN:			
Nuorisokeskus Piispalan alueen asemakaava	→		
Kismanniemen ranta-asemakaavan muutos Öijänniemen asemakaavaksi ja asemakaavan laajennus	→		
LAADINNAN AIKATAULU ON VIELÄ AVOIN:			
Kannonkosken kirkonkylän asemakaavan muutos			

YLEISKAAVAHANKKEIDEN AIKATAULUARVIO

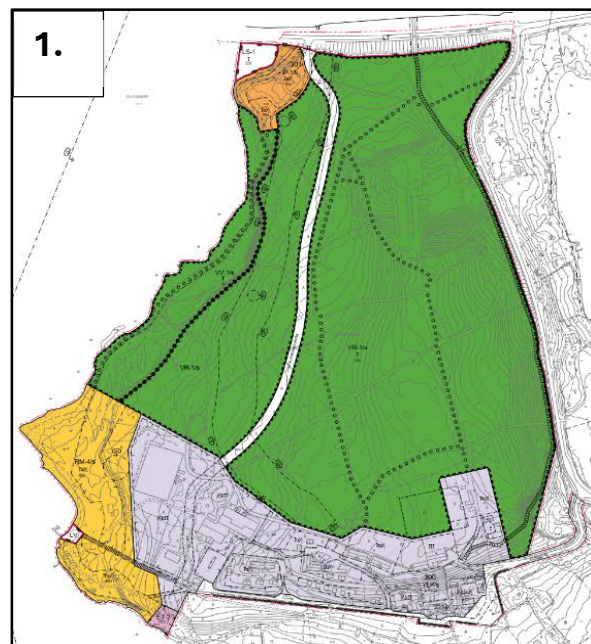
YLEISKAAVAPROSESSIN ARVIOITU AIKATAULU	2025	2026	2027
KAAVAHANKKEET:			
Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaava	→		
Piispalan alueen kyläyleiskaava ja Kivijärven vesistön rantaosayleiskaavan muutos ja osittainen kumoaminen.	→		
LAADINNAN AIKATAULU ON VIELÄ AVOIN:			
Hintikanniemen yleiskaavamuutos (aikataulua tarkennetaan kaavahankkeen mahdollisen käynnistämispäätöksen yhteydessä)			

ASEMAKAAVAT

LAADINNASSA OLEVAT ASEMAKAAVAT

1. NUORISOKESKUS PIISPALAN ALUEEN ASEMAKAAVA

Suunnittelualue koostuu Piispalankankaan rakentumattomasta pohjois- ja keski-osasta sekä leirikeskuksen alueeksi rakentuneesta eteläosasta. Alueen rakentumattomilla osilla risteilee kuntoratoja, samoin Kivijärven rajautuvan hiekkarannan tuntumassa. Kantatieltä 77 on liittymä suunnittelualueella sijaitsevalle levähdysalueelle, leirikeskus liittyy tieverkkoon suunnittelualueen itärajalla kulkevan Piispalantien kautta kantatielle 77. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 70 hehtaaria. Kaavaehdotuksella muodostuu mm. uusi pääkatu Piispalankankaantie.

Kuvassa ote kaavaehdotuskartasta. Kaavaehdotuksella muodostuu YLP, RM-4, P-1-kortteli-alueet sekä ET-2, VR-1, VV-1, LS-1, LT, LV alueita sekä katu-alueita (**Kurssitie ja Piispalankankaantie**). Asemakaava-alueen kokonaisrakennusosuus on 34686 krs-m².

KAAVOITUSSOPIMUSASIA

Kaavoituksen käynnistämispöytäkirjoissa on hyväksytty seuraavista hankkeista:

- Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaava

HYVÄKSYTYT ASEMA- JA YLEISKAAVA-HANKKEET

Yleis- ja asemakaavahankkeista uusimpia voimaantulleita ovat:

1. Vuoden 2025 aikana Kannonkosken kunnan Öijänniemen asemakaava (eli Kismanniemen ranta-asemakaavan muutos) hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 26.5.2025 (§ 11) ja kaava tuli voimaan 5.8.2025.
2. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaava hyväksyttiin kunnanvaltuuston kokouksessa 26.5.2025 (§ 10). Kaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu ja siten kaava ei ole lainvoimainen.

KAAVA-AINEISTOT NÄHTÄVILLÄ, PALAUTTEET

- **Paikallislehtiä ja kunnan internet-sivuja** seuraamalla saa tietoa Kannonkosken kaavoituksen liittyvistä asioista.
- **Kaavoja koskevat kuulutukset** julkaistaan aina kunnan kotisivuilla www.kannonkoski.fi
- **Lehtikuulutus** julkaistaan aina kaavahankkeiden valmisteluvaiheessa ja kaavojen hyväksymisvaiheessa sekä tarvittaessa vireilletulo- ja ehdotusvaiheessa
- **Kaava-asiakirjat** (osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos, kaavaehdotus) ovat nähtävillä Kannonkosken kunnanvirastolla osoitteessa: Järvitie 1, 43300 Kannonkoski sekä internetissä www.kannonkoski.fi/kuulutukset
- **Kaavaprosessissa jätetyt kirjalliset mielipiteet ja muistutukset tai lausunnot** toimitetaan osoitteeseen: Kannonkosken kunta, (kaavahankkeen nimi) Järvitie 1, 43300 Kannonkoski tai sähköisesti osoitteeseen: kunta@kannonkoski.fi

YHTEYSTIEDOT

Kannonkosken kunta

Järvitie 1, 43300 Kannonkoski

Konsernipalvelujen esihenkilö, kunnanhallituksen esittelijä, kunnanjohtaja: Markku Rautiainen, p. 044 4596 121, markku.rautiainen@kannonkoski.fi

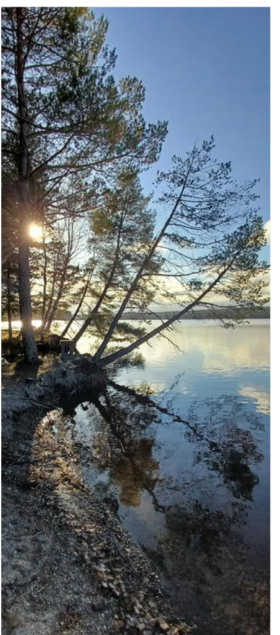
Tekninen johtaja: Markku Riekkö, p. 044 4596 146, markku.riekko@kannonkoski.fi

Rakennustarkastaja: Antti Latikka, p. 044 4597 391, antti.latikka@viitasaari.fi

Aluearkkitehtipalvelut

Kaavoitusjohtaja Ulla-Maija Humppi, p. 044 4598 405, ulla-maija.humppi@saarijarvi.fi

Kaavasuunnittelija Seela Ihanainen, p. 040 5144 859, seela.ihanainen@saarijarvi.fi

KANNONKOSKEN KUNTA

Kh 17.11.2025

KUNNANHALLITUKSEN LAUSUNTO KUNNANVALTUUSTOLLE VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSESTA

Kunnanhallitus antaa valtuustolle seuraavan lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomuksen perusteella on aihetta. Tarkastuslautakunnan esittämät havainnot on esitetty arviointikertomuksen sivuilla 17 – 19 toimialoittain.

Elinkeino toimi:

Vuonna 2024 kunnanjohtaja on hoitanut elinkeinotehtäviä osa-aikaisesti oman työnsä ohella. Tarkastuslautakunta suosittaa elinkeinotoimen kehittämistä esimerkiksi strategiatyön osana ja elinkeinostrategian päivittämistä.

Kunnanjohtajan toimiminen elinkeinotehtävissä on ajankäytön kannalta kuormittava tekijä. Kunnan palveluksessa toimi osan aikaa yrityskehittäjä vuonna 2025, mutta hän vaihtoi työpaikkaa. Kunnanjohtajan toimiminen elinkeinotehtävissä on myös säästötoimenpide. Valmisteilla olevassa kuntastrategiassa on yhtenä teemana elinkeinostrategia. Se ottaa kantaa elinkeinotoimen tavoitteisiin.

Tekninen toimi:

Henkilöstöjohtaminen on suurena haasteena henkilöstön ja esihenkilöiden vaihtuvuuden vuoksi. Henkilöstö on tärkeä voimavara, joten asiaan on syytä kiinnittää erityistä huomiota. Matkailun ja kuntalaisten virkistyskäytön kannalta luontoreitit ja liikuntapaikat ovat tärkeitä. Niiden kunnossapitoon ja niistä tiedottamiseen on kiinnitettävä huomiota.

Yhteistyön lisääminen liikelaitos Piispalan kanssa on lisännyt teknisen toimen toimintavarmuutta, koska käytössä on laajempi henkilöstö. Jatkuva toimialan päivystysluonteisuus kuormittaa johtoa ja henkilöstöä. Asiaa voisi parantaa ottamalla käyttöön tapaamis- ja yhteydenottoajat. Kuntastrategiassa tullaan ottamaan kantaa luontoreitistöihin ja liikuntapaikkojen kunnossapitoon, kehittämiseen ja tiedotukseen. Nämä tulee resursoida talousarvioon.

Sivistystoimi

Sivistyspalveluista nuoris-, kulttuuri-, liikunta-, ja hallintopalvelut toimivat edelleenkin vähäisellä henkilöstömäärällä, käytännössä yhden ihmisen varassa. Tämä aiheuttaa riskin toiminnan jatkuvuudelle esimerkiksi pidemmissä sairauslomissa tai henkilöstövaihdosten yhteydessä. Tarkastuslautakunta edellyttää, että toiminnan jatkuvuus turvataan kestäväällä ratkaisulla esimerkiksi varahenkilöjärjestelyin. Tarkastuslautakunta kiittää hyvää työstä muun muassa HYTE asioiden hoitamisessa.

Kulttuuri-, vapaa-aika-, nuorisotoimivastaavan kuormitusta on kevennetty palkkaamalla hankehenkilöstöä (2 osa-aikaista nuorisotoimeen, 1 kokoaikainen liikuntatoimeen) yhdessä Piispalan kanssa. Vastaavalta on jäänyt pois 4H-toiminnanjohtajuus.

Piispala

Liikelaitoksen taloudenhoitoon tulee kiinnittää huomiota, erityisesti talouden tasapainottamiseen, unohtamatta korjausinvestointien tarvetta. Toiminnassa tulee ottaa huomioon se, että Piispala toimii kunnan liikelaitoksena. Liikelaitoksen toimintaan ei sovelleta osakeyhtiölakia. Mikäli toimintamuotoa ei muuteta, on syytä miettiä peruskunnan kanssa rinnakkaisten toimintojen, kuten kirjanpito, integroinnin tasoa.

Piispalan tulee etsiä rakenteellisia säästöjä, jotta talous saadaan tasapainoon. Nykyiset keinot eivät riitä. Myös myyntiä on tehostettava. Peruskorjausta toteutetaan pienimuotoisesti joka vuosi. Taloudesta raportoidaan ajallaan neljännesvuosittain kunnanhallitukselle ja taloushallinto-operaattori Monetralle. Taloushallinnon yhdistämisestä suunnitellaan yhdessä kunnan kanssa.

Kunnanhallitus

Tarkastuslautakunta kehottaa kiinnittämään huomiota kuntalaisten tosiasialliseen osallistamiseen. Kuntalaki 22 §: "Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä." Esimerkiksi ilmastosuunnitelman valmistelussa järjestettyyn kyselyyn saatiin vastauksia 2,2 % kuntalaisilta. Tarkastuslautakuntaa huolestuttaa kunnan talouden tasapainoisuus. Mitä toimia tehdään, jotta talous pysyisi tasapainoisena tulevina vuosina? Ilmastosuunnitelman päivitys kerran valtuustokaudella ja vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä tulee antaa vuosittain raportti. Kuka tekee ja mihin liitetään?

Osallisuuden edistäminen on delegoitu strategiatyöryhmän tehtäväksi. Ryhmän tulisi seurata ja edistää strategian toteutusta sekä lisätä osallisuutta kunnan toiminnassa. Kunnan talouden tasapainottamista on toteutettu viime vuosina monin eri toimenpitein. Sivistyksen toimialan kustannusnousua ei ole onnistuttu pysäyttämään, vaikka oppilasmäärät laskevat. Sivistyksen toimialan on etsittävä ratkaisuja esimerkiksi yhdessä muiden kuntien kanssa. Ilmastosuunnitelman toteutumista arvioidaan tilinpäätöksessä ja siitä tulee mahdollisesti kuntastrategian alastrategia.

Strategia

Strategia on hyväksytty kunnanvaltuustossa joulukuussa 2023. Strategian sisältöä ei ole muutettu, joten seuraavan strategian suunnittelussa tulee ottaa huomioon kuntalain vaatimukset. Kuntalain (2015/410) 37 §:ssä säädetään kuntastrategian sisällöstä. Seuraavan strategian suunnittelussa voisi ottaa huomioon henkilöstöpolitiikka ja kuntastrategiassa tulee määrittellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Lisäksi nuoret tulisi ottaa huomioon paremmin. Miten saadaan nuoret pysymään?

Uutta kuntastrategiaa valmistellaan ja se on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2026 alkupuolella. Uudessa kuntastrategiassa on tarkoitus ottaa vahvemmin huomioon henkilöstö. Nuoret osallistetaan

lausumaan mielipiteensä uudesta kuntastrategiasta heille suunnatussa tilaisuudessa. Strategian tavoitteita tullaan seuraamaan vuosittaisten toimenpideohjelmien toteumilla.

Tilinpäätös

Tarkastuslautakunta kehottaa kiinnittämään huomiota tilinpäätöksen saavutettavuuteen, selkeyteen ja luettavuuteen.

Tilinpäätöksen luettavuutta, saavutettavuutta ja selkeyttä on tarkoitus parantaa. Aineistoa on tarkoitus tiivistää ja se asetetaan kunnan nettisivuille luettavaksi. Tilinpäätöksestä laaditaan tiiviimpi ja luettavampi versio, joka julkaistaan netissä.

Henkilöstö

Poissaolot ovat yllättävän isot. Tilikaudella poissaolot kasvaneet. Henkilöstökulut kasvaneet. Syy? Kunnalle iso kustannus. Yhteistyöneuvottelut. Miten jatkossa seurataan? Mitä säästöt tulevat olemaan jatkossa? Työssäjaksaminen! Kuinka saadaan työkuormat sellaisiksi, ettei pala loppuun.

Vuoden 2025 loppupuolella pitkät sairauspoissaolot ovat kääntyneet selvään laskuun. Kunta on tehnyt paljon toimenpiteitä työkyvyn parantamiseksi. Toisaalta aikaisempina vuosina huomattavan pitkiä sairauspoissaoloja on tullut tilastollisesti paljon suhteessa henkilöstön määrään. Vuonna 2023 käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen säästöjä on seurattu ja ne pystytään raportoimaan. Työssäjaksaminen ja jatkuvat säästötoimenpiteet ovat haastava yhdistelmä. Varahenkilöjärjestelmää tulee kehittää edelleen.

Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja
Keski-Suomen hyvinvointialueen strateginen
yhteistyösopimus 1.1.2026 alkaen

Sisälllys

Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus 1.1.2026 alkaen.....	1
1. Osapuolet	3
2. Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus	6
3. Yhteistyön lainsäädäntöpohja.....	7
4. Yhteistyön periaatteet ja tavoitteet.....	7
4.1 Yhteiset periaatteet.....	7
4.2 Yhteiset tavoitteet	8
Osallisuus ja yhteisöllisyys	9
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä palvelujen järjestäminen	9
Yhteinen edunvalvonta ja elinvoima.....	10
Arjen turvallisuus ja varautuminen.....	11
5. Yhteistyöfoorumit ja -muodot	12
5.1 Hyvinvointialueen, kuntien ja maakunnan liiton yhteistyöfoorumit	12
Poliittisen päätöksenteon foorumit.....	12
Viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumit.....	13
5.2 Tietojen jakaminen hyvinvointialueen, kuntien ja maakunnan liiton välillä	14
5.3 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	14
6. Sopimuksen hyväksyminen.....	15
6.1 Sopimuksen voimaantulo	15
6.2 Sopimuksen voimassaolo	15
6.3 Sopimuksen irtisanominen.....	15
7. Muut ehdot.....	15
7.1 Sopimusasiakirjat	15
7.2 Kustannukset.....	16
7.3 Sopimuksen muuttaminen	16
8. Sopimuksen seuranta.....	16
9. Erimielisyyksien ratkaiseminen	17
10. Allekirjoitukset.....	17

1. Osapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet ovat

1. Keski-Suomen hyvinvointialue
y-tunnus: 3221318-2
Osoite: Hoitajantie 1, 40620 Jyväskylä
2. Keski-Suomen liitto
y-tunnus: 0830155-3
Osoite: Lutakonaukio 7, 40100 Jyväskylä
3. Hankasalmen kunta
y-tunnus: 0174035-0
Osoite: Keskustie 41, 41520 Hankasalmi
4. Joutsan kunta
y-tunnus: 0174108-9
Osoite: Länsitie 7, 19650 Joutsa
5. Jyväskylän kaupunki
y-tunnus: 0174666-4
Osoite: PL 193, 40101 Jyväskylä
6. Jämsän kaupunki
y-tunnus: 0175622-1
Osoite: Keskuskatu 17, 42100 Jämsä
7. Kannonkosken kunta
y-tunnus: 0175798-8
Osoite: Järvitie 1, 43300 Kannonkoski
8. Karstulan kunta
y-tunnus: 9094917-1
Osoite: Virastotie 4, 43500 Karstula

9. Keuruun kaupunki
y-tunnus: 0208388-2
Osoite: Multiantie 5, 42700 Keuruu
10. Kinnulan kunta
y-tunnus: 0242816-6
Osoite: Keskustie 47, 43900 Kinnula
11. Kivijärven kunta
y-tunnus: 0176150-6
Osoite: Virastotie 5 A, 43800 Kivijärvi
12. Konneveden kunta
y-tunnus: 0176227-7
Osoite: Kauppatie 25, 44300 Konnevesi
13. Kyyjärven kunta
y-tunnus: 0176410-9
Osoite: Kivirannantie 4, 43700 Kyyjärvi
14. Laukaan kunta
y-tunnus: 0176478-2
Osoite: PL 6, 41341 Laukaa
15. Luhangan kunta
y-tunnus: 0176592-9
Osoite: Hakulintie 2, 19950 Luhanka
16. Multian kunta
y-tunnus: 0208471-1
Osoite: Multianraitti 3, 42600 Multia
17. Muuramen kunta
y-tunnus: 0176699-9
Osoite: Virastotie 8, 40950 Muurame
18. Petäjäveden kunta
y-tunnus: 0176769-2
Osoite: Suutarintie 4, 41900 Petäjävesi

19. Pihtiputaan kunta
y-tunnus: 0243027-4
Osoite: PL 36, 44801 Pihtipudas

20. Saarijärven kaupunki
y-tunnus: 0176975-1
Osoite: PL 13, 43101 Saarijärvi

21. Toivakan kunta
y-tunnus: 0177201-0
Osoite: Iltaruskontie 2, 41660 Toivakka

22. Uuraisten kunta
y-tunnus: 0177224-8
Osoite: Virastotie 4, 41230 Uurainen

23. Viitasaaren kaupunki
y-tunnus: 0208573-0
Osoite: PL 60, 44501 Viitasaari

24. Äänekosken kaupunki
y-tunnus: 2045520-5
Osoite: Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski

Osapuolista käytetään jäljempänä yhdessä nimitystä ”Osapuolet” tai yksittäisenä ”Osapuoli”.

Keski-Suomen hyvinvointialue, myöhemmin ”Hyvinvointialue”

Osapuolista 3-24 myöhemmin yhdessä ”Kunnat” tai yksittäisenä ”Kunta”.

Osapuolesta Keski-Suomen liitto, myöhemmin ”Maakunnan liitto”.

Osapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään tämän sopimuksen ja tätä sopimusta täydentävän erillisen suunnitelman tavoitteiden sekä toimenpiteiden toteutumista.

2. Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus

Tällä sopimuksella sovitaan strategisen yhteistyön tavoitteista, periaatteista ja yhteistyön rakenteista yleisellä tasolla. Sopimus on osapuolten yhteisen strategisen tahtotilan ja tavoitteiden ilmaisu eikä se ole oikeudellisesti sitova. Osapuolet ovat itsenäisiä juridisia toimijoita.

Osapuolilla on yhteiset asukkaat sekä ja asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Yhteisistä strategisista tavoitteista ja yhteistyöstä sopiminen luo edellytykset yhteiselle edunvalvonnalle sekä sujuvalle yhteistyölle ja ohjaa yhteistä tekemistä.

Tämän sopimuksen tarkoittama yhteys muodostuu hyvinvointialueen ja kuntien järjestämisvastuilla olevien tehtävien välillä. Niiden asiakaslähtöinen toteuttaminen vaatii yhteistyötä. Asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden, ja turvallisuuden edistäminen on kaikkien osapuolten yhteinen tehtävä, ja osapuolet sitoutuvat ihmislähtöisiin sekä toimiviin palveluihin. Yhteistyön yleisinä tavoitteina ovat saavutettavat ja sujuvat hoito- ja palveluketjut sekä osapuolten saumaton yhteistyö palveluissa.

Maakunnan liitto toimii aluekehitysviranomaisena ja vastaa maakunnan pitkän aikavälin suunnitelmista, ohjelmista ja maakuntakaavasta. Näissä kehittämissuunnitelmissa määritellään tavoitteet muun muassa väestönkehityksen, elinkeinoelämän, työllisyyden, hyvinvoinnin ja saavutettavuuden osalta. Tavoitteiden toteutuminen vaikuttaa sekä väestön terveyteen ja hyvinvointiin että kuntien kykyyn järjestää palveluita. Näin maakunnan liiton, kuntien ja hyvinvointialueen tehtävät kytkeytyvät toisiinsa.

3. Yhteistyön lainsäädäntöpohja

Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyövelvoite kuntien ja hyvinvointialueen välillä on säädetty muun muassa seuraavissa laeissa ja pykälissä:

Laki hyvinvointialueesta 611/2021

§14 Hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu

Laki sosiaali- ja terveyshuollon järjestämiseksi 612/2021

§ 6 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa

§ 7 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella

§ 10 Asiakkaiden palvelujen yhteensovittaminen

§ 32 Sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta hyvinvointialueella

§ 50 Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021

§ 26 Maakuntaohjelman asema

Lisäksi muussa lainsäädännössä on paljon yhteistyövelvoitteita koskien mm. varhaiskasvatusta, opiskeluhoitoa, terveydenhuoltoa, rakenteellista sosiaalityötä, ehkäisevää päihdetyötä, lastensuojelua, mielenterveystyötä, työllisyyden hoitoa ja kotouttamista sekä asumista.

4. Yhteistyön periaatteet ja tavoitteet

4.1 Yhteiset periaatteet

Osapuolet toimivat yhteistyössä seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Osapuolet edistävät kumppanuutta sitoutumalla yhdessä tekemiseen. Yhteistyötä tehdään avoimin ja vuorovaikutuksellisin suhtein.

- Strateginen kumppanuus perustuu yhteiseen tietoon perustuvaan tilannekuvaan alueen väestörakenteesta ja eri väestöryhmien hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilasta sekä kokemuksesta, palvelutarpeesta, työllisyydestä, kustannuksista ja näiden kehitysnäkymistä.
- Tilannekuva sekä kehittäminen perustuu selkeään ja ennakoivaan asioiden valmisteluun, johon jokainen osapuoli sitoutuu tuottamaan oman osansa tarvittavasta tietopohjasta.
- Yhteisesti sovitut tavoitteet huomioidaan mahdollisuuksien mukaan osapuolten strategioissa sekä muissa suunnitelmissa perustuen osapuolten rahoitukseen ja resursseihin. Keskeisiä strategisen tason asiakirjoja ovat Hyvinvointialueen, Maakunnan liiton ja kuntien strategiat sekä laaja hyvinvointikertomus ja alueellinen hyvinvointisuunnitelma. Yhdyspintatyön kannalta keskeisiä suunnitelmia ovat myös mm. opiskeluhooltoon, lasten ja nuorten hyvinvointiin, kotoutumiseen, ikääntyneen väestön hyvinvointiin, varautumiseen ja valmiuteen sekä työllisyyteen liittyvät suunnitelmat.

4.2 Yhteiset tavoitteet

Tavoitteena yhdyspintojen sujuvalla yhteistyöllä on turvata hyvä arki kaikille Keski-Suomen asukkaille, edistää keskisuomalaisten terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta, varmistaa valmiuden ja varautumisen yhteensopivuus ja toimivuus sekä valmistella ja toteuttaa lakisääteiset suunnitelmat.

Yhteisen johtamisen tavoitteena on sujuvat rakenteet, selkeät asioiden käsittelyt, yhdenmukainen toiminta kaikilla tasoilla sekä luottamuksen rakentaminen.

Osapuolet sitoutuvat edistämään sopimuksessa määriteltyjen yhteisesti asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä seuraamaan ja arvioimaan tavoitteiden saavuttamista. Strategisen yhteistyösopimuksen tavoitteita seurataan ja arvioidaan tässä Sopimuksessa kuvatulla tavalla.

Osallisuus ja yhteisöllisyys

1. Yhteistyöllä rakennetaan keskisuomalaisten osallisuutta tukevaa toimintakulttuuria. Tavoitteena on osallisuutta edistämällä parantaa keskisuomalaisten mahdollisuutta vaikuttaa oman kunnan, hyvinvointialueen ja maakunnan asioihin.
2. Yhteisöllisyyden tukemisen avulla parannetaan yhteenkuuluvuuden ja turvallisuuden tunnetta arjessa. Tavoitteena on keskisuomalaisten vahva kokemus turvallisesta asuinympäristöstä. Asuntotuotannon kehittämisessä ja asumisen järjestämisessä huomioidaan keskisuomalaisten erilaiset tarpeet. Eri toiminnot ja palvelut järjestetään turvallisissa ja terveellisissä sekä tarvetta vastaavissa tiloissa.
3. Yhteistyöllä ylläpidetään ja vahvistetaan keskisuomalaisten luottamusta julkisiin toimijoihin. Tavoitteena on yhteistyöllä lisätä keskisuomalaisten luottamusta kuntien ja hyvinvointialueen palvelukokonaisuuteen.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä palvelujen järjestäminen

1. Kuntien, hyvinvointialueen sekä työllistämisen palveluilla on tunnistettu vaikutus eri-ikäisten asukkaiden arjen sujuvuuteen. Tavoitteena on väestön terveyserojen kaventaminen sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen.
2. Osapuolet käyvät vuoropuhelua eri tasoilla palvelujen sujuvuuden edistämiseksi. Tavoitteena ovat asiakaslähtöiset

ja yhteensovitetut yhdyspintapalvelut sekä laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut.

3. Kunnat ja hyvinvointialue toteuttavat monipuolisia ja suunnitelmallisia toimia asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Yhteistyössä toteutettavat toimet kohdennetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimeen perustuen. Tavoitteena on kasvattaa Keski-Suomen saatavaa hyte-kertoimeen perustuvaa valtionrahoitusta.

Yhteinen edunvalvonta ja elinvoima

1. Maakunnan yhteinen edunvalvonta on ennakoivaa ja vaikuttamistyötä tehdään useiden kanavien kautta. Tavoitteena on vahvistaa Keski-Suomen ääntä ja vaikutusvaltaa sekä tuoda resursseja, kumppanuuksia ja näkyvyyttä maakunnan strategisille teemoille.
2. Tietoon pohjautuva toiminnan ja palvelurakenteen ennakointi muodostaa perustan kestäväälle taloudelle sekä kyvylle vastata toimintaympäristön muutoksiin. Elinvoimaa vahvistetaan käymällä jatkuvaa vuoropuhelua tulevaisuuden suunnista yhteisen tilanne- ja tulevaisuuskuvan pohjalta.
3. Elinvoimaa rakennetaan vahvistamalla Keski-Suomen TKKI-ekosysteemiä ja luomalla edellytykset maakunnan vahvalle osuudelle tutkimus- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta.

Arjen turvallisuus ja varautuminen

1. On tärkeää, että keskisuomalaiset ovat tietoisia ja kantavat vastuuta omasta sekä yhteisönsä turvallisuudesta. Tavoitteena on yhteistyöllä edistää keskisuomalaisten turvallisuuden tunnetta, arjen varautumista sekä väestön kriisinkestävyyttä.
2. Kuntien ja hyvinvointialueen valmius- ja varautumissuunnitelmat ohjaavat toimintaa poikkeus- ja häiriötilanteissa. Tavoitteena on yhteistyöllä varmistaa sujuva toiminta sekä selkeä viestintä häiriö- ja poikkeustilanteissa tekemällä yhteistyötä suunnitelmien valmistelussa ja varmistamalla eri toimijoiden tietoisuus vastuunjaosta.
3. Keski-Suomessa on vahvaa kokonaisturvallisuuden liittyvää osaamista, ja suorituskkyä sekä elinkeinotoimintaa. Maakunnallinen viranomaisyhteistyö hyödyntää olemassa olevaa, toimivaksi tunnistettua yhteistyörakennetta ja perustuu vahvaan luottamukseen. Tällä varmistetaan ajanmukainen tilannetiedon tuotanto ja yhteinen tilanneymmärrys, alueellinen riskiarviointi, harjoittelu sekä suunnittelu. Maakunnassa tulee olla kyky reagoida turvallisuusympäristön muutoksiin. Tavoitteena on vahvistaa Keski-Suomen asemaa ja roolia turvallisuuden sekä varautumisen edelläkävijänä

5. Yhteistyöfoorumit ja -muodot

5.1 Hyvinvointialueen, kuntien ja maakunnan liiton yhteistyöfoorumit

Sopimus määrittelee yhteistyön rakenteen johdon tasolla. Tarvittaessa voidaan perustaa muita yhteistyötä edistäviä ryhmiä.

Poliittisen päätöksenteon foorumit

1. Keski-Suomen yhteistyö perustuu Kuntien, Hyvinvointialueen sekä Maakunnan liiton valtuustojen ja virkamiesjohdon yhteiselle strategisen tason foorumille (Sydämellä- tapahtuma).

Foorumin tehtävänä on rakentaa yhteistä luottamusta, varmistaa strategisen tason yhteistyön sujuvuus, linjata Kuntien, Hyvinvointialueen ja Maakunnan liiton välistä yhteistyötä sekä muodostaa yhteinen tilannekuva ja asettaa yhdyspintatyön tavoitteet valtuustokaudelle.

Foorumin kokoonkutsujina toimivat Maakunnan liitto ja Hyvinvointialue. Foorumi kutsutaan koolle kerran valtuustokaudessa.

2. Kuntakokouksessa edustettuina ovat Kuntien, Maakunnan liiton ja Hyvinvointialueen valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat sekä virkamiesjohto. Kuntakokous johtaa yhteistyötä, tarkastelee sen rakenteita ja toimintatapoja siten, että strategisen tason ja operatiivisen tason yhteistyö on samansuuntaista, pitkäjänteistä ja hallittua.

Kuntakokouksella on vuosittainen seurantavastuu siitä, että valtuustokaudelle asetetut strategiset tavoitteet toteutuvat. Kuntakokouksen kokoonkutsujana toimii joka toinen vuosi Jyväskylä ja joka toinen vuosi joku muu erikseen sovittava kunta. Kuntakokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Kokouksen

asialistan valmistelee kuntajohtajakokous ja hyvinvointialue yhteistyössä.

Viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumit

1. Hyvinvointialuejohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus maakunnan kuntajohtajakokouksessa ja kansanedustajakokouksessa.
2. Keski-Suomen turvallisuus ja valmiustoimikunta (KSTURVA) varmistaa hyvinvointialueen sekä kuntien varautumisen toteutumista suhteessa muihin viranomaistoimijoihin. KSTURVAssa on edustettuna kaikki tämän sopimuksen osapuolet. Koollekutsujana toimii maakuntajohtaja.

Lisäksi hyvinvointialueella ja kunnilla on oma varautumisen yhteistyöryhmä, jossa valmiussuunnittelun yhdyspintojen toimivuus varmistetaan käytännön tasolla. Yhteistyöryhmän koollekutsujana on hyvinvointialueen riskienhallinnan johtaja.

3. Kuntien sivistysjohtajien ja hyvinvointialueen toimialajohtajien kokouksissa käsitellään sosiaali- ja terveystalouden ja sivistyspalveluiden yhdyspintatyötä varmistuen sen sujuvan toimimisen kaikissa olosuhteissa. Koollekutsujana toimii sivistystoimen verkoston puheenjohtaja.

Osapuolet tunnistavat yhteistyön kannalta keskeiset yhdyspinnat ja niiden merkityksen. Osapuolet sopivat, että palvelukokonaisuuksien yhdyspinta- ja integraatiotyötä pyritään vahvistamaan ja sujuvasti edistämään käsittelemällä tarvittaessa tähän liittyviä kysymyksiä toimialajohdon välisissä kokouksissa.

Lisäksi hyvinvointialueen ja yksittäisen kunnan välillä käydään tarpeen mukaan kahdenvälisiä johdon tapaamisia strategisten tavoitteiden toteuttamisesta.

Hyvinvointialue, kunnat ja Maakunnan liitto huolehtivat siitä, että edellä mainittuihin kokonaisuuksiin on kaikilla osapuolilla osoittaa vastuhenkilö.

Hyvinvointialuelain 14§ mukaiset hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelut käydään tässä sopimuksessa kuvatuissa yhteisen johtamisen foorumeissa erikseen sovittavalla tavalla.

5.2 Tietojen jakaminen hyvinvointialueen, kuntien ja maakunnan liiton välillä

Kuntien, Maakunnan liiton sekä Hyvinvointialueen toimiva yhteistyö perustuu yhteiseen tilannekuvaan. Yhteisiä asukkaita ja palvelutarpeita koskevan tilannekuvan ylläpidon tulee olla jatkuvaa. Yhteisen tilannekuvan tietopohjana voidaan hyödyntää hyvinvointikertomuksia ja -suunnitelmia sekä näihin liittyvää yhteistyötä. Elinvoiman näkökulmasta Keski-Suomen liitto on keskeinen tiedon tuottaja. Yhteisen tilannekuvan ylläpitämisessä hyödynnetään luvussa 5.1 määriteltyjä yhteistyöfoorumeita sekä muita sovittuja yhteistyön toimintamalleja.

Kukin Osapuoli on yhteistyön onnistumiseksi velvollinen voimassa olevan lainsäädännön sekä Osapuolta mahdollisesti rajoittavien sopimusehtojen puitteissa jakamaan sen hallussaan olevia yhteistyöhön tarvittavia tietoja toistensa kanssa.

5.3 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Osapuolet tekevät yhteistyötä niiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa, jotka toimivat hyvinvointialueen alueella. Osapuolet sitoutuvat edistämään niiden toimintaedellytyksiä.

6. Sopimuksen hyväksyminen

6.1 Sopimuksen voimaantulo

Sopimus tulee voimaan, kun Osapuolten toimivaltaiset luottamuselimet ovat sen hyväksyneet ja kaikki Osapuolet ovat sen allekirjoituksillaan vahvistaneet.

6.2 Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa 1.1.2026 alkaen toistaiseksi, kunnes se korvataan Osapuolten välisellä uudella yhteistyösopimuksella seuraavan valtuustokauden alettua.

6.3 Sopimuksen irtisanominen

Sopimuksen irtisanomisaika on 12 kuukautta. Sopimuksen irtisanominen on toimitettava kirjallisessa muodossa ja irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti.

7. Muut ehdot

7.1 Sopimusasiakirjat

Strateginen yhteistyösopimus koostuu varsinaisesta Yhteistyösopimuksesta sekä sopimusta täydentävästä erikseen tehtävästä yhdyspintasuunnitelmasta, missä sovitaan toimenpiteet sekä vastuunjako yhteistyösopimuksen luvussa 4.2 määriteltyjen tavoitteiden edistämiseksi. Yhdyspintasuunnitelma huomioi tämän Sopimuksen luvussa 4.1 sovitut yhteiset periaatteet. Yhdyspintasuunnitelman hyväksyy Osapuolten hallitukset helmi-maaliskuun 2026 vaihteessa.

7.2 Kustannukset

Tämän Sopimuksen yhteistyön kustannuksista vastaa kukin taho omakustannusperiaatteella eli osallistuva taho vastaa osallistuvan henkilökuntansa kustannuksista, ellei muuta ole erikseen sovittu.

Eri foorumeiden, kokousten ja verkostojen kokouspaikkakustannuksista vastaa kukin järjestävä organisaatio, ellei muuta ole erikseen sovittu.

7.3 Sopimuksen muuttaminen

Sopimuksen tavoitteiden toteutumista seurataan siten kuin on sovittu sopimuksen kahdeksannessa luvussa. Seurannan tulosten perusteella yhteistyötä Osapuolten välillä kehitetään ja parannetaan, ja tarvittaessa tehdään muutoksia yhteistyösopimukseen tai sitä täydentävään yhdyspintas suunnitelmaan.

Sopimusta voidaan muuttaa vain kirjallisesti. Yhteisistä tavoitteista ja näkökohdista voidaan sopia tarkemmin liitteissä. Sopimusta täydentävien suunnitelmien ja sopimusten sisällön tulee olla yhteensopivia tämän sopimuksen tavoitteiden ja sen hengen kanssa. Tämän Sopimuksen päivittäminen ei vaikuta sitä täydentävien suunnitelmien ja sopimusten voimassa oloon.

8. Sopimuksen seuranta

Sopimuksen tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan jatkuvasti niissä yhteistyöfoorumeissa, joista säädetään sopimuksen viidennessä luvussa. Sopimuksen sisältöä, ajanmukaisuutta ja päivitystarpeita tarkastellaan kokonaisvaltaisesti yllä mainituissa foorumeissa sekä Osapuolten hallituksissa ja valtuustoissa. Strategisen yhteistyösopimuksen seuranta toteutetaan myös lakisääteisissä kuntien ja hyvinvointialueiden neuvotteluissa, jotka on toteutettava alueilla vähintään valtuustokausittain.

9. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan Osapuolten välisin neuvotteluin.

Muutoin erimielisyys ratkaistaan hallintoriitana hallinto-oikeudessa tai yksityisoikeudellinen erimielisyys toimivaltaisessa yleisessä tuomioistuimessa.

10. Allekirjoitukset

Tämä sopimus allekirjoitetaan sähköisesti ja kukin Osapuoli saa Sopimuksesta yhtäpitävän kappaleen.